

Archeologische opgraving Avelgem - Huttegemstraat

Titel

Archeologische opgraving, Avelgem - Huttegemstraat

Auteurs

Niels Janssens, Lise Cox, Robrecht Vanoverbeke

Opdrachtgever

Koch - Ockier NV

Projectnummer

2011-28

Plaats en datum

Gent, 15 februari 2013

Reeks en nummer

*BAAC Vlaanderen Rapport 14
ISSN 2033-6898*

Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën of op welke andere manier dan ook.

Inhoud

Inhoud	1
1 Technische fiche	3
2 Samenvatting	1
3 Inleiding	2
3.1 Algemeen	2
3.2 Doel van het onderzoek	3
3.3 Aard van de bedreiging	3
3.4 Opzet van het rapport	3
4 Methode	4
5 Bodemkundige en archeologische gegevens	6
5.1 Bodemkundige gegevens	6
5.2 Beknopte historiek en archeologische gegevens	6
5.3 Samenvatting vooronderzoek	8
6 Structuren en sporen	10
6.1 Zone 1	10
6.1.1 Structuren	11
6.1.1.1 Portiekgebouw	11
6.1.1.2 Zespalige spieker	13
6.1.1.3 Grachtensysteem	14
6.1.2 Sporen	16
6.1.2.1 Greppels	16
6.1.2.2 Paalkuilen – niet behorende tot structuur	17
6.1.2.3 Leemextractiekuilen - Afvalkuilen	19
6.1.3 Natuurlijke, recente en vervallen sporen	27
6.1.4 Conclusie en analyse zone 1	27
6.2 Zone 2	29
6.2.1 Structuren	30
6.2.1.1 Vierpalige spieker (1)	30
6.2.1.2 Vierpalige spieker (2)	32
6.2.1.3 Achtpalig bijgebouw	33
6.2.1.4 Mogelijk hoofdgebouw	34
6.2.1.5 Waterkuil	35
6.2.1.6 Grachtensysteem	36

6.2.2	Sporen	37
6.2.2.1	Greppels	37
6.2.2.2	Paalkuilen – niet behorende aan een structuur	37
6.2.2.3	Leemextractiekuilen – Afvalkuilen	37
6.2.3	Natuurlijke en vervallen sporen	39
6.2.4	Analyse en conclusie zone 2	39
6.3	Zone 3	41
7	Vondstmateriaal	42
7.1	Aardewerk	42
7.1.1	Zone 1	42
7.1.2	Zone 2	47
7.2	Overige vondsten	48
7.2.1	Weefgewichten	48
7.2.2	Silex	48
7.2.3	Natuursteen	49
7.3	Besluit	49
8	Conclusie	51
9	Bibliografie - lijst met afbeeldingen	53
9.1	Bibliografie	53
9.2	Lijst met afbeeldingen	55
10	Bijlagen	57
10.1	Sporenlijst	57
10.2	Fotolijst	67
10.3	Coupelijst	76
10.4	Vondstenlijst	82
10.5	Splitstabel	84

1 **Technische fiche**

Naam site:	Avelgem - Huttegemstraat
Ligging:	Huttegemstraat, Pontstraat, Doorniksesteenweg te Avelgem Provincie West-Vlaanderen
Lambertcoördinaten:	X= 84511.519 - Y= 162557.249 X= 84527.364 - Y= 162458.678 X= 84554.797 - Y= 162452.659 X= 84569.172 - Y= 162394.873
Kadaster:	Avelgem, afdeling 1, sectie A Percelen: 3103B, 3103E en 3099G
Onderzoek:	Archeologische opgraving
Projectcode:	2011-28
Opdrachtgever:	Koch - Ockier NV
Uitvoerder:	BAAC bvba
Vergunningsnummer:	2011-200
Naam aanvrager:	Robrecht Vanoverbeke
Datum aanvraag:	6 juni 2011
Projectleiding:	Robrecht Vanoverbeke
Wetenschappelijke begeleiding:	Niet van toepassing
Bewaarplaats archief:	BAAC bvba
Grootte projectgebied:	5,78 ha
Grootte onderzochte oppervlakte:	5001 m ²
Termijn:	Terrein: 15 dagen (7 tot 30 juni 2011)
Resultaten:	<i>Zone 1:</i> Site uit late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode (portiekgebouw, een waterkuil, enkele greppels en een zespalige spieker; vele losse (paal)kuilen. <i>Zone 2:</i> Site uit late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode (vierpalige spiekers, achtpalig bijgebouw, mogelijk hoofdgebouw, greppels, waterkuil; losse kuilen.

2 Samenvatting

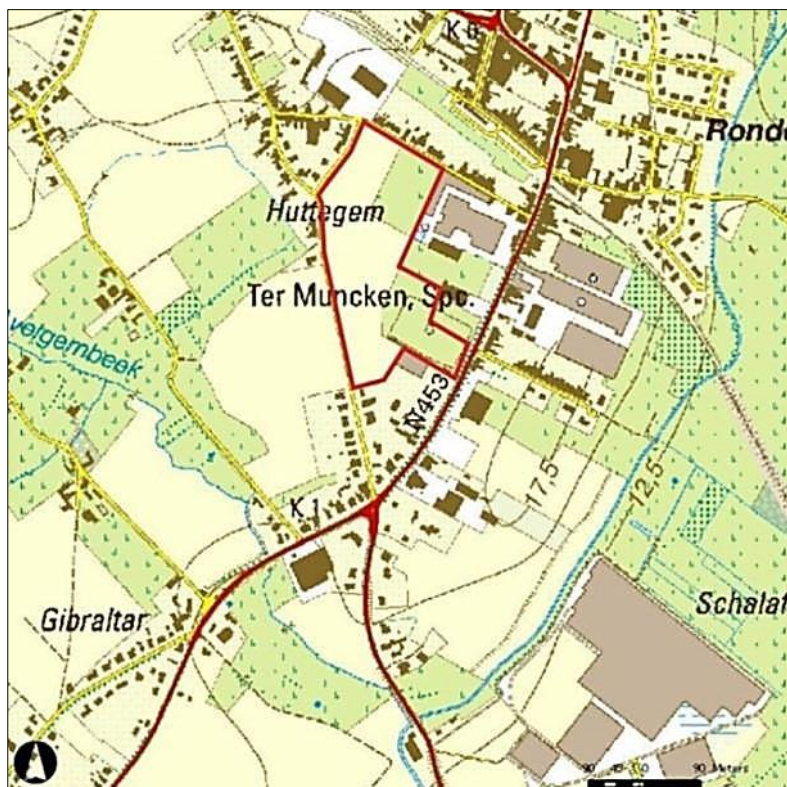
In opdracht van Koch - Ockier NV heeft BAAC bvba een archeologische opgraving uitgevoerd op het plangebied tussen de Huttegemstraat, de Pontstraat en de Doorniksesteenweg te Avelgem (figuur 1), in het zuidoosten van de provincie West-Vlaanderen. Het onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van 5,78 ha en was voordien onbebouwd. Op de betreffende locatie heeft de opdrachtgever een verkaveling gepland.

In april 2011 voerde BAAC bvba een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uit op de betrokken percelen. Op basis van de resultaten van dit vooronderzoek¹ werden twee zones, waar een archeologische opgraving nodig wordt geacht, geselecteerd. In een derde zone diende enkel een reeds, tijdens het vooronderzoek aangetroffen, rond spoor (mogelijk waterput) gecoupeerd te worden. Alle aangetroffen sporen werden gedateerd in de late ijzertijd/Romeinse periode.

Tijdens het onderzoek werden 2 zones archeologisch onderzocht. Hierbij werd in zone 1 de tijdens het vooronderzoek reeds aangesneden gebouwplattegrond weer opgegraven. Deze gebouwplattegrond bleek te bestaan uit ten minste 7 palen en was gelegen binnen een door enkele greppels afgebakende zone. Net buiten deze zone lag een zespalige spieker, daterende uit dezelfde periode als de huisplattegrond. De rest van de zone werd gekenmerkt door enkele (paal)kuilen en leemextractiekuilen, niet behorende tot een structuur en enkele greppels.

In zone 2 werden eveneens enkele losse (paal)kuilen en greppels aangetroffen. Qua structuren werden er twee vierpalige spiekers, een achtpalig bijgebouw, een mogelijk hoofdgebouw en een waterkuil gevonden. Mogelijk werd ook een brandrestengraf aangesneden. Deze structuren dateerden ook in de late ijzertijd tot vroeg-Romeinse periode.

De vermeende waterput in de derde zone bleek slechts een restant van een bomkrater te zijn.

Figuur 1: Ligging van het plangebied op de topografische kaart²

¹ GIERTS I. *et al*, 2011.

² Provincie West-Vlaanderen 2011a

3 Inleiding

3.1 Algemeen

In opdracht van Koch - Ockier NV heeft BAAC bvba een archeologische opgraving uitgevoerd op de terreinen tussen de Huttegemstraat, Pontstraat en Doorniksesteenweg te Avelgem (figuur 2). Het onderzoeksgebied grenst in het noordoosten aan de voormalige spinnerij "Leurent" of in de volksmond "De Grootte Fabriek" genaamd, gelegen aan de Doorniksesteenweg. Op de betreffende locatie heeft de opdrachtgever een verkaveling gepland.

Figuur 2: Aanduiding plangebied op luchtfoto³

Aangezien er voor dit gebied wegens een gebrek aan inventarisatie geen archeologische vindplaatsen bekend waren, legde het Agentschap Onroerend Erfgoed een archeologische prospectie met ingreep in de bodem op het te ontwikkelen terrein op. Dit vooronderzoek⁴ werd in april 2011 uitgevoerd door BAAC bvba. Op basis van de grootte van het plangebied en de ligging in een kouterlandschap op de oevers van de Schelde, was de kans op het aantreffen van archeologische sporen reëel. Het onderzoek bracht enkele waardevolle archeologische zones aan het licht. Het Agentschap Onroerend Erfgoed adviseerde, op basis van het vooronderzoek, de opgraving van twee zones. In een derde zone diende enkel een rond spoor (mogelijke waterput) onderzocht te worden. Zone 1 bevatte een zevental kuilen in een lineair patroon die een gebouwplattegrond vormen. Het terrein errond werd afgebakend door greppels. Dit erf kan gedateerd worden in de late ijzertijd/Romeinse periode. In zone 2, ten zuidoosten van zone 1, werden eveneens grachten en kuilen aangetroffen, te dateren in dezelfde periode. In het zuiden werd een rond spoor aangetroffen dat mogelijk als waterput kan geïnterpreteerd worden. Dit spoor moest enkel extensief onderzocht worden.

In het kader van het 'archeologiedecreet' (decreet van de Vlaamse Regering 30 juni 1993, houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, inclusief de latere wijzigingen) en het uitvoeringsbesluit van 20 april 1994, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop archeologische waarden zich bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist, in samenspraak met het Agentschap Onroerend Erfgoed, eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de verkaveling van het terrein.

Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Aangezien behoud *in situ* niet mogelijk is, is gekozen voor een prospectie die resulteerde in vervolgonderzoek.

³ AGIV2011b

⁴ GIERTS I. *et al*, 2011.

Het plangebied heeft een oppervlakte van 5,78 ha en was voor aanvang van het onderzoek onbebouwd. Het gebied werd gebruikt als akker- en weiland. Tijdens de archeologische opgraving werden twee zones onderzocht. De oppervlakte van zone 1 bedroeg 3426 m², in zone 2 werd 1575 m² onderzocht.

Het onderzoek werd uitgevoerd van 7 tot 30 juni 2011. Projectverantwoordelijke was Robrecht Vanoverbeke. Jeroen Vanden Borre, Niels Janssens, Lise Cox, Ilse Gierts en Jeroen Tempelaere werkten mee aan het onderzoek.

Sam De Decker was de contactpersoon bij de overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed. Bij de opdrachtgever was dit Ann Koch.

3.2 Doel van het onderzoek

Het onderzoek, bestaande uit een vlakdekkende opgraving, heeft als doel de aanwezige waardevolle archeologische sporen en structuren te registreren en documenteren, zodat hun informatiewaarde niet verloren zou gaan bij de verkaveling van het terrein. Dit moet resulteren in een grondig inzicht van de aanwezige archeologische waarden van het onderzochte gebied. De resultaten van het vooronderzoek worden gebruikt bij de verwerking van de gegevens.

3.3 Aard van de bedreiging

De opdrachtgever wil de kadastrale percelen 3103B, 3103E en 3099G verkavelen. Eventuele aanwezige archeologische resten dreigen hierbij verloren te gaan door de aanleg van funderingen, wegen, nutsleidingen,... Bovendien is *in situ* bewaring van de sporen niet mogelijk.

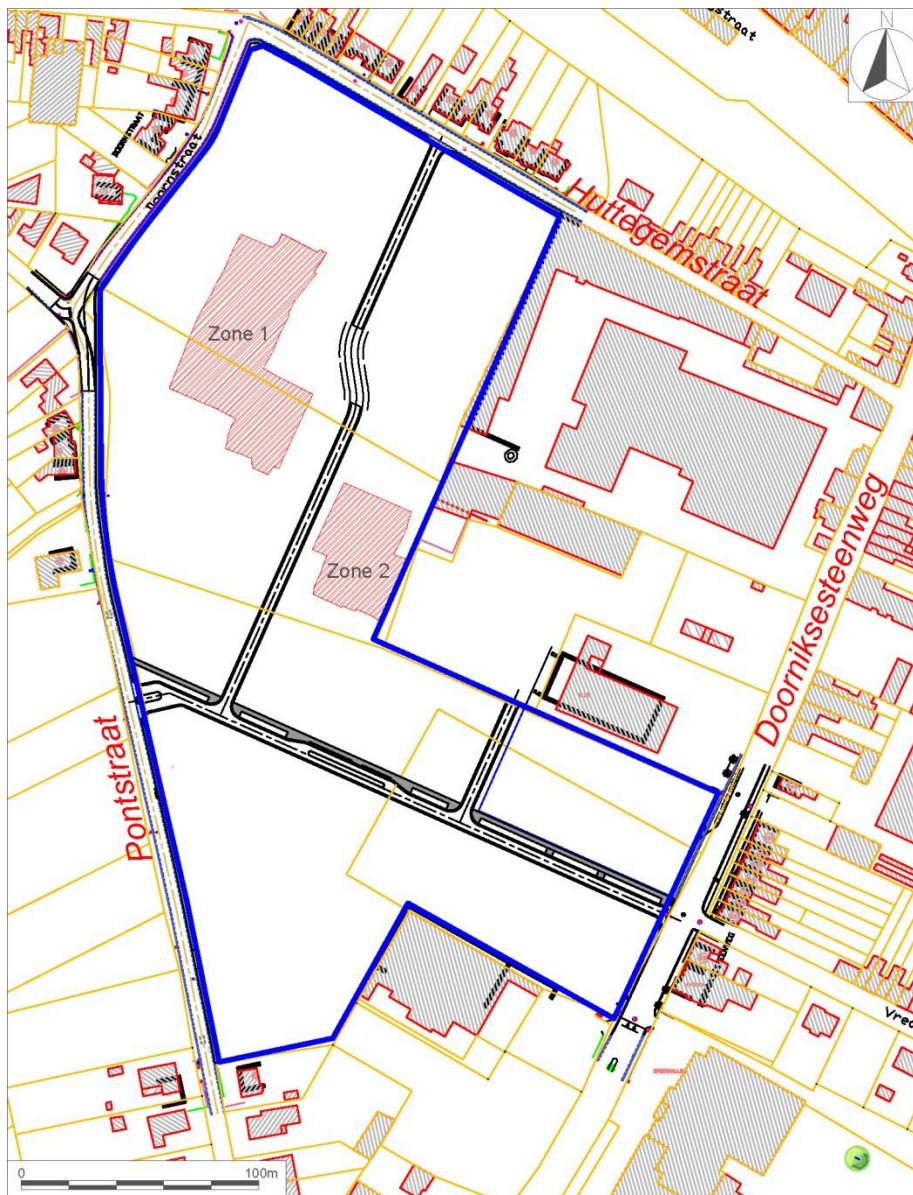
3.4 Opzet van het rapport

Na de samenvatting en dit inleidende hoofdstuk wordt de toegepaste methode geschetst. Vervolgens wordt stilgestaan bij de bekende archeologische en bodemkundige gegevens betreffende het plangebied en haar omgeving. Daarna worden de resultaten van de prospectie gepresenteerd. Hieruit volgt een synthese en een advies betreffende eventueel vervolgonderzoek naar de betrokken overheidsinstanties toe.

4 Methode

Het plangebied heeft een oppervlakte van 5,78 ha. Op basis van de resultaten van het vooronderzoek werden twee zones geselecteerd waar een vlakdekkende archeologische opgraving diende uitgevoerd te worden. Het Agentschap Onroerend Erfgoed legde voor zone 1 en 2 een respectievelijke oppervlakte van 3046 m² en 2100 m² op. De totale onderzochte oppervlakte bedraagt 5001 m² of 8,65% van de totale oppervlakte. De scheiding tussen de twee onderzoeksgebieden werd aangehouden omwille van een geplande weg doorheen het onderzoeksgebied.

In zone 1 werd 3426 m² onderzocht, in zone 2 was dit 1575 m². In zone 1 werd beslist om rondom enkele sporenclusters meer uit te breiden, waardoor de vooropgestelde oppervlakte overschreden werd. Dit werd in mindering gebracht bij zone 2. De afgraving gebeurde met behulp van een kraan van 21 ton op rupsbanden met tandeloze graafbak, waarvan de bakbreedte 1,80 m bedroeg.

Figuur 3: Zones 1 en 2 binnen plangebied (in blauw) (toekomstige weg in het zwart aangegeven binnen het terrein)

Tijdens de opgraving werd in beide zones machinaal één vlak aangelegd op het archeologisch relevante niveau; dit onder permanente begeleiding van minimaal twee archeologen. De opgravingsput werd uitgegraven tot op een leesbaar vlak. Het maaiveld bevond zich ten westen van zone 1 op een hoogte van 15,58 tot 15,72 m TAW. Ten oosten van deze zone is dit gemiddeld 16,00 m TAW. Het vlak is aangelegd op 15,26 tot 15,41 m TAW en op 15,40 tot 15,50 m TAW in de zuidoostelijke uitbreiding. Het vlak bevindt zich met andere woorden op een gemiddelde diepte van 30 tot 60 cm onder het maaiveld. In zone 2 bedraagt de hoogte van het maaiveld ten oosten van de werkput 17,08 m TAW. Het vlak ligt in het noorden op 15,49-15,60 m TAW, in het zuidwesten op 15,66-15,79 m TAW en in het zuidoosten op 16,30-16,50 m TAW. De vlakken werden volledig manueel opgeschaafd en nadien gefotografeerd.

In een eerste fase werd rond kijkvenster 3 van het proefsleuvenonderzoek (zone 1) een vlak van circa 2400 m² aangelegd om de aangesneden paalsporen opnieuw bloot te leggen. Vervolgens werd het vlak naar het zuiden en het noorden toe uitgebreid. Nadien werd de werkput in het zuidoosten vergroot. Rond deze uitbreiding werd, omwille van de aanwezigheid van beloftevolle sporen, een extra kader uitgegraven en onderzocht. Ook in zone 2 werd gestart met de heropgraving van het kijkvenster, gevolgd door een strook tussen het kijkvenster en de oostelijke omheining. Nadien werd verder uitgebreid. De vermoedelijke waterput in het zuiden van het onderzoeksgebied werd extensief onderzocht. Dit spoor werd met de kraan opnieuw vrij gemaakt en na het documenteren gecoupeerd.

Tijdens het vooronderzoek bleek, ondanks dierlijke verstoring en bodemkundige processen, de bewaringstoestand van de sporen redelijk goed te zijn. Het onderzoeksgebied is plaatselijk echter zwaar verstoord door recente activiteiten. Alle sporen werden ingetekend met behulp van een Robotic Total Station (RTS) en gedocumenteerd aan de hand van beschrijvingen en foto's. De hoogtes, vlakken en sporen zijn ingemeten ten opzichte van exacte meetpunten, die door een beëdigd landmeter uitgezet zijn.

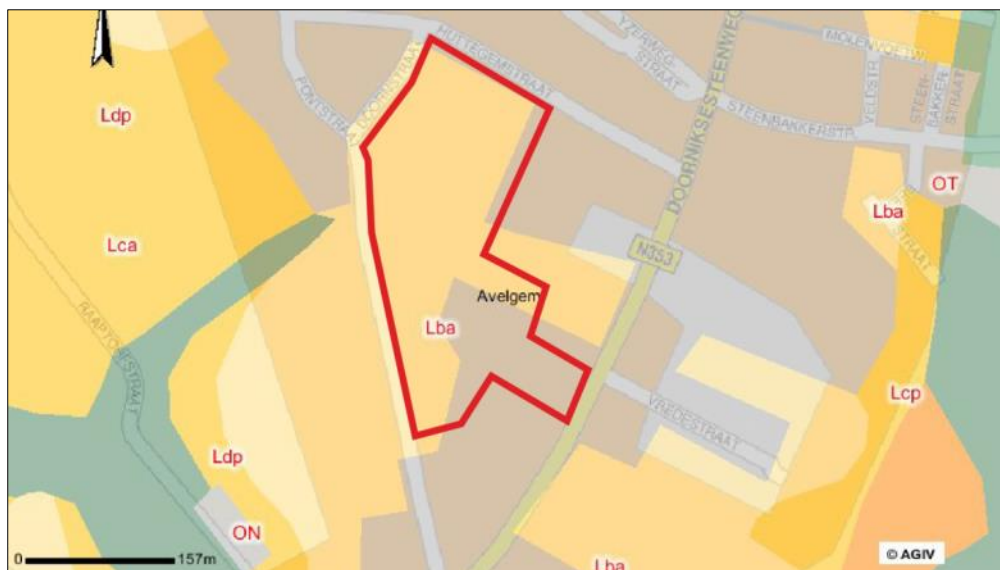
De sporen werden gecoupeerd om tot een goede interpretatie en waardering te komen. Het profiel van de coupes werd manueel opgeschaafd, gefotografeerd, beschreven en getekend op schaal 1:20. De couperichting werd digitaal ingemeten met RTS. Vervolgens werd de tweede helft van de sporen leeggehaald om de eventuele vondsten te verzamelen. Met behulp van een metaaldetector werden eventuele metaalvondsten opgespoord. Sporen rijk aan organisch materiaal werden bemonsterd door middel van 5-liter macrostalen en pollenbakken.

Na afloop van het onderzoek werden de werkputten met instemming van het Agentschap Onroerend Erfgoed gedicht. Sporen-, vondsten-, foto- en coupelijsten werden digitaal geregistreerd in het veld. Gebruik makend van de programma's Novapoint Survey en Autocad werden de verzamelde data verwerkt tot een gedetailleerd en overzichtelijk grondplan.

5 Bodemkundige en archeologische gegevens

5.1 Bodemkundige gegevens

De bodemkaart van Vlaanderen toont dat het onderzoeksgebied tot de zandleemstreek behoort. Dit gebied vormt de overgang van de zandige associaties in het noorden van Vlaanderen en de lemige associaties in het zuiden en vertoont een golvend reliëf met niveauverschillen tot 30 m. De zandleemstreek bestaat uit een discontinue strook met wisselende breedte: het gebied is breed in het centrum en het zuiden van de provincie West-Vlaanderen. Het tertiaire substraat bestaat er uit leperiaanse klei of zand of Paniseliaanse klei en lemige afzettingen, die plaatselijk aan of nabij de oppervlakte komen en het moeder materiaal voor bodemontwikkeling vormen. Dit pakket wordt afgedekt door het quartair zandlemig dek⁵.

Figuur 4: Aanduiding plangebied op de digitale bodemkaart van Vlaanderen⁶

Meer specifiek gaat het in het plangebied om een droge zandleembodem met textuur B-horizont (Lba), die deel uitmaakt van een kouterlandschap op de oevers van de Schelde (figuur 4). Uit het vooronderzoek bleek dat het archeologisch leesbaar vlak wordt afgedekt door een circa 40-50 cm dik pakket bestaande uit de bouwvoor en een onderliggende bruine zandlemige laag (zogenaamde verbruining). Het maaiveld in het noorden en noordoosten van het plangebied, grenzend aan de oude textielfabriek, ligt beduidend hoger. De gemiddelde hoogte van het maaiveld bedraagt er 15,80 m TAW. In het uiterste zuiden en zuidwesten van het onderzoeksterrein bedraagt de gemiddelde hoogte 14,70 m TAW. Het verschil is te verklaren door de aanwezigheid van opgeworpen grond als gevolg van het uitgraven van de kelders van de fabriek⁷. De bodem en sporen zijn plaatselijk slecht leesbaar door dierlijke verstoring en verbruining.

5.2 Beknopte historiek en archeologische gegevens

Avelgem wordt voor het eerst vermeld in 966 als Avlingehem. De Gentse Sint-Baafsabdij bezat hier in 821 een hoeve. Reeds vanaf de tweede helft van de 12de eeuw is er sprake van de heerlijkheid Avelgem. Uit latere periodes zijn nog verschillende andere heerlijkheden bekend. Tijdens de 16de-eeuwse godsdienstoorlogen werden het kasteel Gruuthuse, de kerk van Avelgem en meer dan 300

⁵ Ameryckx *et al.* 1995, 240.

⁶ AGIV2011a

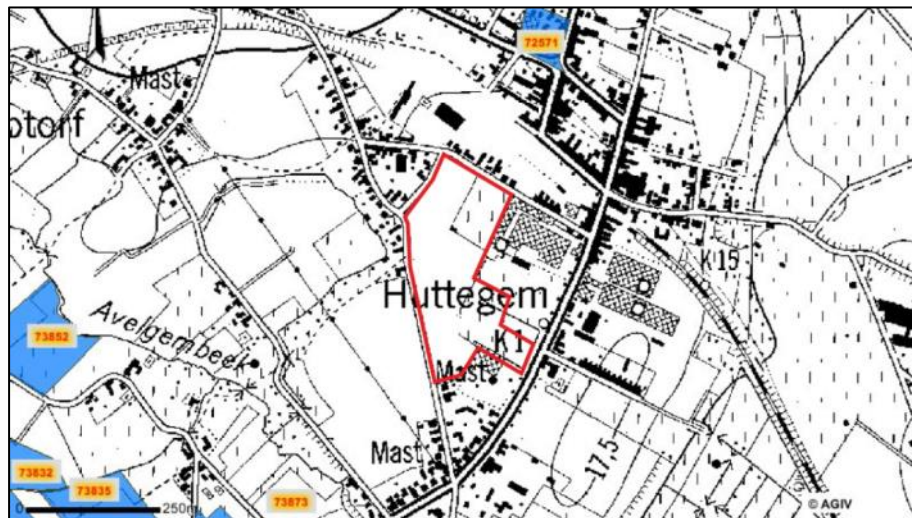
⁷ Mondelinge informatie Suzy Decock, verantwoordelijke Regionaal Archeologisch Museum van de Scheldevallei.

huizen vernield. Langs de Kasteelstraat bevindt zich het overblijfsel van de middeleeuwse Scheldeburcht. Deze werd tijdens de 17de eeuw grondig aangepast⁸.

Ook in de deelgemeente Bossuit had de Gentse Sint-Pietersabdij rechten en bezittingen. Deze dorpsheerlijkheid was een leen van de Doornikse bisschop. In de deelgemeente Kerkhove troffen archeologen in 1971 een Romeinse nederzetting uit de 2de-3de eeuw aan. De bisschop van Doornik en Noyon schonk de kerk van Waarmaarde en Kerkhove in 1119 aan de Sint-Diederiksabdij van Reims. Van de 15de tot de 18de eeuw was de heerlijkheid Waardamme eigendom van dezelfde heren als in Avelgem, waaronder de heren van Gruuthuse⁹.

Het onderzoeksgebied grenst in het noordoosten aan de voormalige spinnerij "Leurent" of in de volksmond De Groote Fabrieke genaamd; waarvan hoofdgebouw, opslagplaats, koelvijver, schoorsteen, brandstofpomp en spoorlijn beschermd zijn als monument. Deze industriële site werd opgetrokken in 1907. Na enkele jaren groeide het bedrijf uit tot 170 werknemers. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden de gebouwen opgeëist door de bezetter om dienst te doen als munitiedepot, ziekenhuis en administratief centrum. Na de Tweede Wereldoorlog groeide het bedrijf uit tot Avelgems' grootste werkgever met meer dan 400 arbeiders en bedienden. Het bedrijf ging failliet in 1979 na de opkomst van de gemechaniseerde spinnerij¹⁰.

De Centrale Archeologische Inventaris vermeldt geen vondsten voor het plangebied op zich. Dit is hoogstwaarschijnlijk te wijten aan een gebrek aan inventarisatie. De ligging op een kouter op een oever langs de Schelde laat vermoeden dat er wel archeologische sporen aanwezig zijn. In de omgeving worden verschillende vondsten vernoemd: locatie 72571, ten noorden van het plangebied, duidt een vermoedelijke site met walgracht uit de late middeleeuwen aan. Ten zuidoosten ervan, langs de Avelgembeek en Puurbeek, zijn verschillende losse vondsten aangetroffen, waaronder lithisch materiaal en Romeins en laatmiddeleeuws aardewerk (locaties 73852, 73873, 73832, 73835)¹¹ (figuur 5).

Figuur 5: Vondstmeldingen in de omgeving van het plangebied¹²

Analyse van historische kaarten biedt geen aanvullende informatie over het plangebied. Op de Poppkaart is het plangebied niet te lokaliseren. Op de Ferrariskaart¹³ (figuur 6) en de kaart van de Trage Wegen¹⁴ (figuur 7) is het plangebied aangeduid als akker- en weiland. Er zijn geen gebouwen aangeduid.

⁸ Inventaris onroerend erfgoed 2012

⁹ Vandeputte 2007, 122-123.

¹⁰ VIOE 2011.

¹¹ CAI 2011.

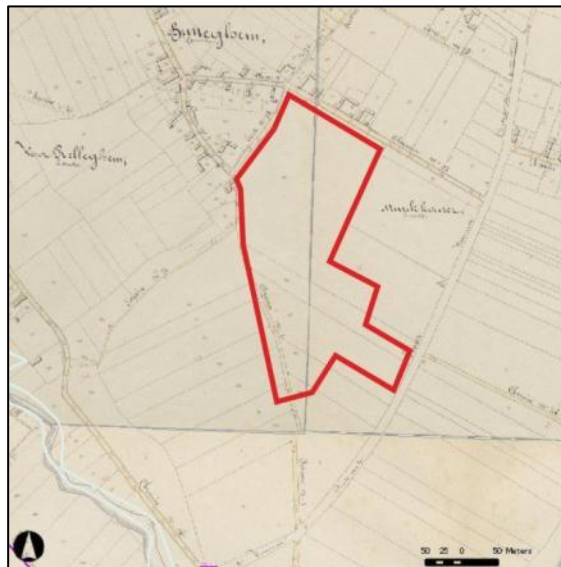
¹² CAI 2011

¹³ Digitale Bibliotheek van de Koninklijke Bibliotheek van België 2011.

¹⁴ Provincie West-Vlaanderen 2011b.

Figuur 6: Aanduiding van het plangebied op de Ferrariskaart¹⁵

Figuur 7: Aanduiding van het plangebied op de kaart van de Trage Wegen¹⁶

5.3 Samenvatting vooronderzoek¹⁷

BAAC bvba voerde, in opdracht van Koch - Ockier NV, een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uit op het plangebied. Dit onderzoek werd opgelegd omwille van de grote oppervlakte van het plangebied en de ligging in een kouterlandschap op de oevers van de Schelde. Verspreid over het terrein werden 27 proefsleuven aangelegd (met een totale oppervlakte van 7615 m²), waarvan er 25 archeologische sporen bevatten.

Het aangetroffen aardewerk kon in de late ijzertijd/Romeinse periode gedateerd worden. Gebaseerd op de aanwezigheid van verschillende paalsporen, greppels en het aangetroffen vondstenmateriaal werd er van uitgegaan dat een deel van een huisplattegrond uit de late ijzertijd/Romeinse periode werd aangesneden. Dit systeem van paalkuilen en greppels bakent samen met twee paalkuilen in het noorden van één van de proefsleuven een eerste zone van bewoningssporen af.

Een tweede interessante sporencluster werd gevonden in proefsleuven 1 en 3. Het ging hier om een tweede bewoningszone, met onder andere twee vermoedelijke waterputten. Deze zone zou eveneens in de late ijzertijd/Romeinse periode kunnen gedateerd worden. Rond een derde vermoedelijke waterput

¹⁵ Digitale bibliotheek van de koninklijke bibliotheek van België 2011

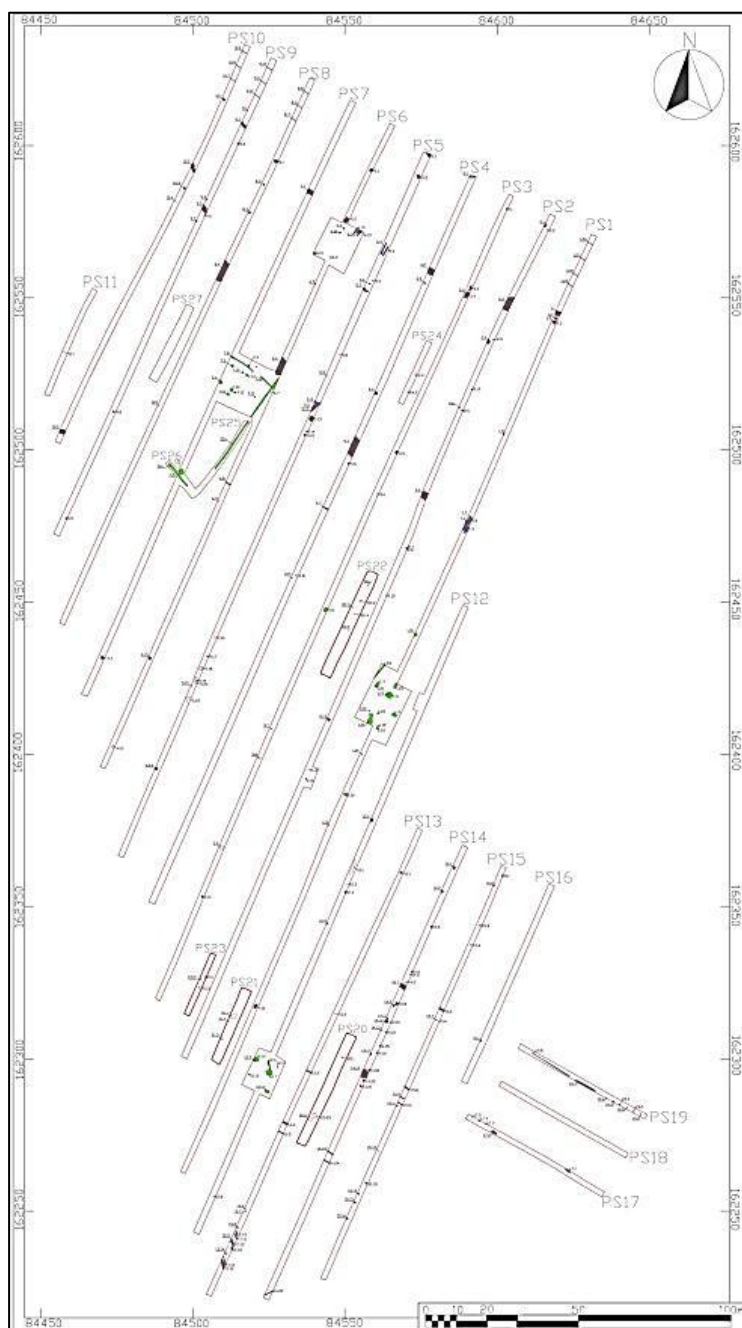
¹⁶ Provincie West-Vlaanderen 2011b

¹⁷ Gierts *et al.* 2011.

werden vier (paal)kuilen aangetroffen. Mogelijk stammen deze sporen eveneens uit de late ijzertijd/Romeinse periode. Er zijn geen sporen gevonden die kunnen wijzen op een mogelijke overgangszone tussen deze zones. Mogelijk gaat het om zwervende erven, waarbij eenzelfde familie na verloop van enkele (tientallen) jaren steeds een nieuw erf aanlegt.

Binnen het onderzoeksgebied is dus duidelijk sprake van drie belangrijke kernen met bewoningssporen. In het noordwesten en het centrale deel kan duidelijk een erf onderscheiden worden. De sporen in het zuidoosten kunnen moeilijk binnen een erfstructuur geplaatst worden.

Een derde interessante zone bevond zich nog zuidelijker en bleek helemaal geïsoleerd te zijn. Vermoedelijk was hier sprake van een vrijstaande waterput.

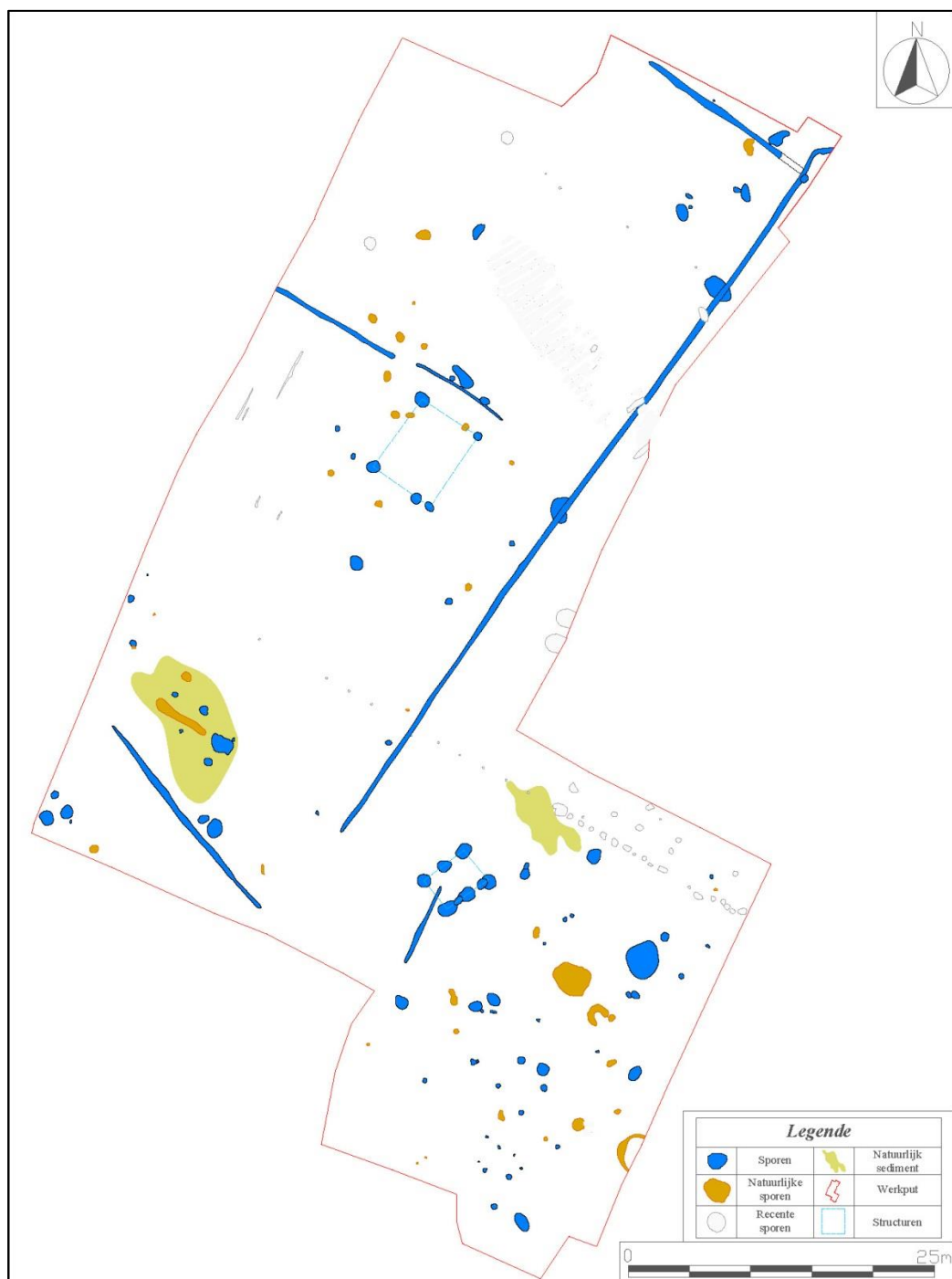
Figuur 8: Overzichtsplan proefsleuvenonderzoek¹⁸

¹⁸ Zie ook bijlage 10.8

6 Structuren en sporen

6.1 Zone 1

In zone 1 werd in totaal 3426 m² opgegraven, in plaats van de vooraf bepaalde 3046 m². Binnen deze zone werd een site herkend uit de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode. Deze bestond uit een gebouwplattegrond, een spieker en een grachtensysteem. Verder werden er voornamelijk leemextractie- en paalkuilen aangetroffen die niet aan een bepaalde structuur konden worden gelinkt.

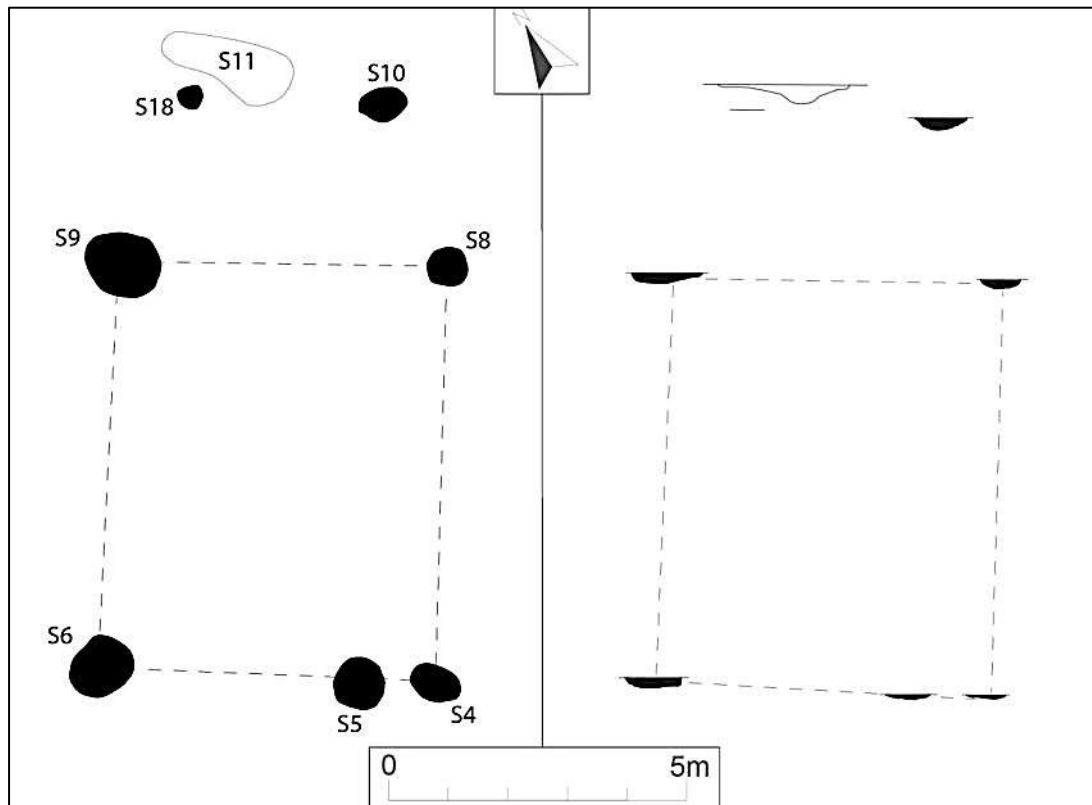

Figuur 9: Grondplan zone 1

6.1.1 Structuren

6.1.1.1 Portiekgebouw

Centraal in zone 1 lag een rechthoekige gebouwplattegrond. De plattegrond werd gevormd door de sporen 4, 5, 6, 8, 9, 10 en 18 en had een zuidwest-noordoost oriëntatie (Figuur 10). Het zou hier gaan om een variant van een zogenaamd *bâtiment à porche* of *vierpfostebau mit doppelpfostenetzung*¹⁹. Dit is een type gebouw met 4, zeer zelden 6, grote palen die een vierkant tot rechthoekig grondplan vormen. Op een kleine afstand van dit vierkant tot rechthoekig grondplan liggen er vervolgens 2 of meerdere palen op de lengteas. Deze dienen als ingangspartij.²⁰ Dit type gebouw komt veel voor de laatste twee eeuwen voor christus, maar komt ook in de vroeg Romeinse periode nog voor²¹.

Figuur 10: Gebouwplattegrond 'bâtiment à porche' - Portiekgebouw

Het rechthoekige grondplan van dit gebouw werd gevormd door de sporen 4, 5, 6, 8 en 9. Sporen 5, 6, 8 en 9 waren ronde paalkuilen met een (donker)bruin gevlekte vulling en inclusies van houtskool en verbrande leem. Spoor 4 was ongeveer gelijkaardig qua uitzicht en vulling, met de uitzondering dat er hier geen verbrande leem werd in aangetroffen. Hij was wel slechts 0,08m diep bewaard gebleven. Spoor 9 was in de coupe 1,20 m breed en 0,20 m diep. Spoor 8 had een breedte van 0,58 m en een diepte van 0,18 m. Dit spoor bleek bij het couperen te bestaan uit drie vullingen: bovenaan bevond zich een (donker)bruin gevlekte laag met houtskool en verbrande leem, daaronder kwamen een witgrijs laagje en een roestbandje voor. Spoor 5 bleek bij het couperen slechts 0,10 m diep te zijn, spoor 6 was 0,18 m diep. Spoor 6 bevatte tevens vier fragmenten aardewerk, spoor 8 bevatte er twee en spoor 9 tien (cf. infra).

Deze rechthoekige structuur mat $\pm 5,6\text{m}$ bij $6,8\text{m}$, en zou dus ongeveer $38,08\text{m}^2$ in oppervlakte zijn geweest. Het gebouw lijkt iets groter te zijn geweest dan het gemiddelde gebouw van dit type. Dit ligt

¹⁹ Cherretté et al. 2012: 201

²⁰ Laurelut et al. 2004a: 137

²¹ Cherretté et al. 2012, 202

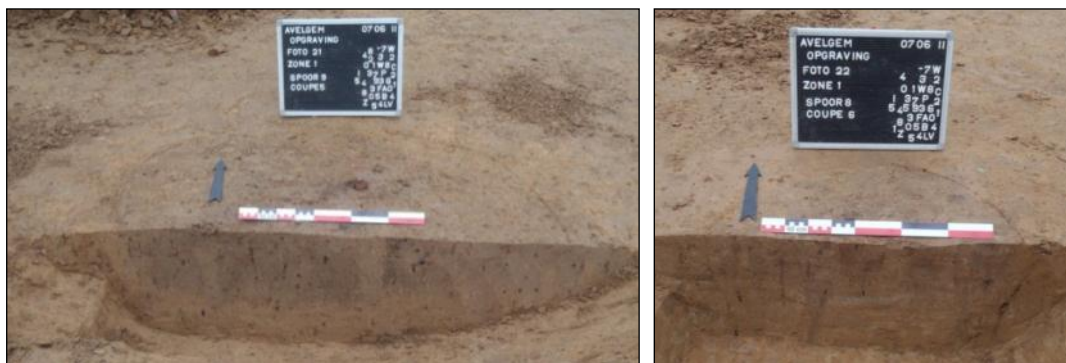
namelijk rond 6,16m (lengte) en 5,06m (breedte). De verhouding breedte – lengte, hier 1,2/1, ligt echter goed binnen de gemiddelde waarde. In de meeste gevallen ligt deze tussen 1/1 en 1,4/1²².

De ingangspartij van het gebouw werd gevormd door de twee licht naar binnen inspringende sporen 10 en 18. Spoor 10 had eerder een (donker)bruin-wit gevlekte vulling met houtskoolspikkels en waaruit drie aardewerkfragmenten werden gerecupereerd. Deze kuil was 0,21m diep. Bij spoor 18 kon geen aflijning van het spoor waargenomen worden. Dit was te wijten aan de 38 aardewerkfragmenten (cf. infra) aanwezig in het spoor. Vermoedelijk werd enkel de onderkant van het spoor aangetroffen, dat volledig gevuld was met aardewerkfragmenten. Hierdoor kon het spoor niet gecoupeerd worden. Wel werd deze kuil volledig leeggehaald.

Mogelijk behoorde ook spoor 11 tot de ingangspartij. Dit spoor was onregelmatig van vorm, bruin gevlekt van kleur en bevatte verbrande leem en houtskoolspikkels. Ook konden uit het spoor enkele fragmenten aardewerk (cf. infra) gerecupereerd worden. Deze kuil was 2,20m breed en 0,30m diep bewaard gebleven. Het zou hier ook kunnen gaan om een afvalkuil gelegen vlakbij het portiekgebouw. Vermoedelijk is er een verband tussen beide, op basis van het uitzicht van de kuil en het gerecupereerde vondstmateriaal.

Figuur 11: Coupes op spoor 11 (links) en 10 (rechts)

Figuur 12: Coupes op sporen 9 (Linksboven), 8 (rechtsboven), 6(linksonder), 5 (onder midden) en 4 (links onder)

Alle paalsporen van het gebouw hadden een vlakke tot lensvormige onderkant. Quasi alle sporen die tot de plattegrond behoorden, vertoonden sporen van verbranding. In sporen 5, 6, 8 en 9 werden verbrande

²² Cherretté et al. 2012, 201

leem en houtskoolfragmenten aangetroffen. In sporen 4 en 10 werd enkel houtskool gevonden. Ook werd secundair verbrand aardewerk aangetroffen in de sporen. Het aardewerk aangetroffen in de sporen dient gedateerd te worden in de late ijzertijd tot vroeg Romeinse periode (200v.Chr.-60n.Chr.).

In de vulling van een van de paalkuilen, spoor 6, werden na het zeven verbrande gierstkorrels (*panicum* sp.) aangetroffen. Deze werden door middel van de C14 methode gedateerd met 68,2% zekerheid tussen 60n.Chr. en 140n.Chr. en met 95,4% zekerheid tussen 50 en 220 n.Chr.²³ Vermoedelijk moet er dus eerder gedacht worden aan een datering in de 1ste eeuw n.Chr. voor deze structuur.

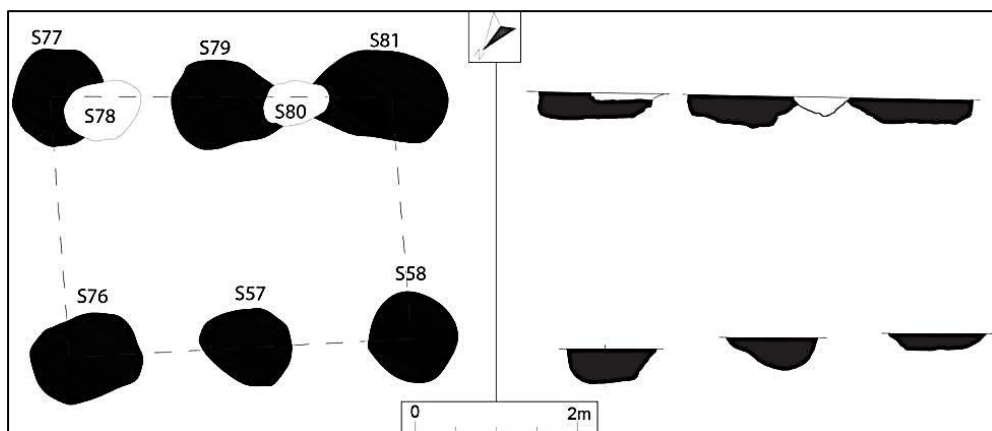
Het gebeurt wel meer dat er verbrand/vernield materiaal wordt aangetroffen in dit type gebouwen. Dit zou kunnen verwijzen naar een bepaalde functie van het gebouw (werkplaats e.d.). Maar het ontbreken van ovenstructuren en/of haarden binnen de structuren spreekt een dergelijke functie echter tegen. Vermoedelijk ligt een (huis)brand aan de basis voor de vernieling van het gebouw. Om te weten te komen of dit intentioneel gebeurd is (brandstichting) of eerder accidenteel, moet er gekeken worden of er behalve dit gebouw ook in andere structuren sporen van verbranding te vinden zijn.

De paalkuilen bevonden zich op een gemiddelde hoogte van 15,33 m TAW.

De beperkt bewaarde diepte van de sporen kan enerzijds verklaard worden door het feit dat een groot deel van de bovenliggende grond is weg-geërodeerd door zowel natuurlijke processen als door landbouwactiviteiten. Anderzijds heeft het proces van verbruining van de aanwezige leembodem ervoor gezorgd dat het eerste leesbare archeologische niveau iets dieper diende aangelegd te worden dan het bovenste niveau waarop de sporen bewaard zouden kunnen zijn.

6.1.1.2 Zespallige spieker

Ten zuidoosten van het portiekgebouw werd een spieker herkend. Deze spieker had zes palen, met spoornummers 58, 57, 76, 81, 79, 77. Het gebouw had, net als het portiekgebouw, een noordoost-zuidwest oriëntatie, doch was iets meer oost-west gericht. De gereconstrueerde afmetingen van deze structuur waren 4m (lengte) bij 3m (breedte), wat dus zorgt voor een oppervlakte van ongeveer 12m².

Figuur 13: Zespallige spieker

De kuilen werden aangetroffen op een gemiddelde diepte van 15,47m TAW. De kleur van de kuilvullingen was (donker)bruin gevlekt (sporen 58, 57, 81 en 77), donkerbruin-zwart (spoor 76) tot donkerbruin-beige gevlekt (spoor 79). Alle sporen bevatten spikkels verbrande leem en houtskool. Sporen 57, 58, 76, 77, 78, 79 en 81 bevatten ook aardewerkfragmenten (cf. infra). Spoor 58 was in de coupe 1,20 m breed en 0,24 m diep. Spoor 76 bestond uit drie vullingen: bovenaan een grijsbruine vulling, eronder een grijze en onderaan een lichtbruine vulling en een roestbandje.

Een noordoost-zuidwest georiënteerde coupe op sporen 77, 79 en 81 toonde dat de respectievelijke diepte van de paalkuilen 0,30 m, 0,40 m en 0,32 m bedroeg. Spoor 77 bestond uit twee vullingen: bovenaan bevond zich een donkerbruin-grijze laag met zandlensjes, eronder lag een witgrijze vulling met een roestbandje onderaan. Spoor 77 werd oversneden door spoor 78, een ovale kuil met (donker)bruin

²³ Zie bijlage 10.9

gevlekte vulling. Onderaan spoor 79 kwam een laagje witgrijs zand voor. Spoor 80 had dezelfde vulling als spoor 78 en oversneed sporen 79 en 81.

Aan de hand van het gevonden aardewerk (cf. infra) binnen deze sporen kon besloten worden dat het hier ging om een spieker die dateert binnen dezelfde periode als het eerder besproken portiekgebouw (late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode, eerder 1ste eeuw n.Chr.). Vermoedelijk gaat het hier om gelijktijdige structuren. Naast het gelijkaardige aardewerk was immers ook de vulling van de sporen sterk gelijkaardig. Zo hadden de sporen een zeer gelijkaardige kleur en werden er ook in de kuilen van de spieker brandsporen aangetroffen, onder de vorm van brokjes verbrande leem en houtskool. Het merendeel van het aardewerk in deze vullingen was tevens secundair verbrand, wat doet vermoeden dat ook dit gebouw op een bepaald moment is afgebrand. De gelijktijdigheid met het portiekgebouw enerzijds en de toch wel verre ligging van deze spieker ten opzichte van voornoemd gebouw, doen vermoeden dat het hier niet zou gaan om een accidentele brand. Meer waarschijnlijk zijn deze gebouwen op een bepaald ogenblik intentioneel verbrand.

Figuur 14: Coupes op sporen 76 (links), 57 (midden) en 58 (rechts)

Figuur 15: Coupe op sporen 79-81 (foto 128)

6.1.1.3 Grachtensysteem

Ten noorden, oosten en zuiden van de gebouwplattegrond kwamen greppels voor die het erf begrensd. De westelijke greppel ontbrak.

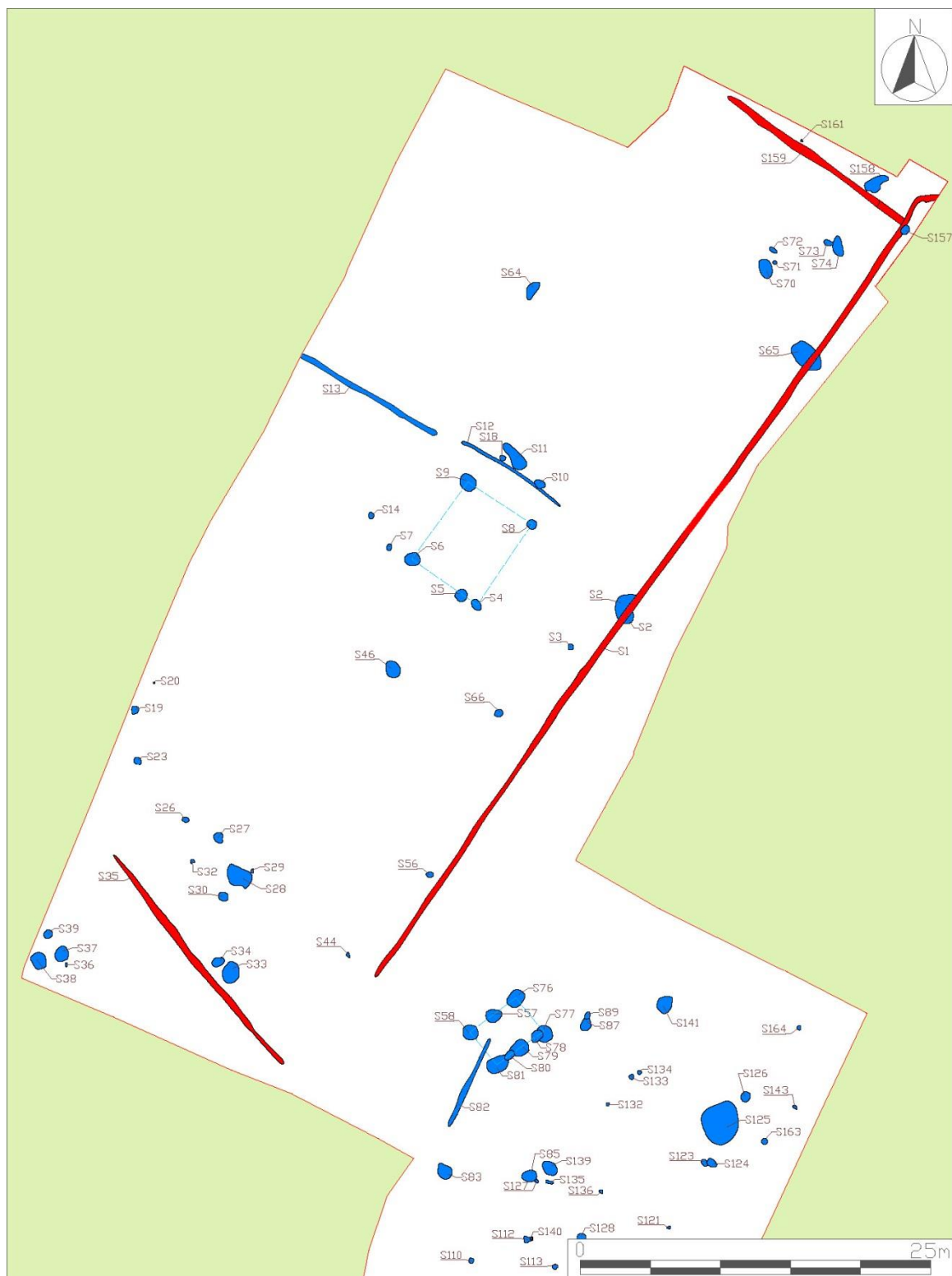
Spoor 159, in het noorden van de werkput, was noordwest-zuidoost georiënteerd. De vulling had een bruin-beige kleur en bevatte houtskoolspikkels. De diepte van de greppel varieerde van enkele centimeters tot 0,14 m.

De oostelijke greppel (spoor 1) was (donker)bruin gevlekt met spikkels houtskool en verbrande leem, zuidwest-noordoost georiënteerd. In het noorden maakte de greppel een bocht naar het oosten. Deze greppel was in de coupe 0,48 m breed en 0,20 m diep. Bij het afwerken van het spoor werden 13 aardewerkscherven gevonden (cf. infra). Deze waren te dateren in de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode.

Spoor 35, in het zuiden, had eveneens een (donker)bruine kleur. Deze greppel liep evenwijdig met de noordelijke greppel. De diepte ervan bedroeg 0,18 m. In de vulling werden vier scherven aardewerk aangetroffen (cf. infra). Ook deze fragmenten dateerden binnen de periode late ijzertijd-late Romeinse periode.

Aan de hand van hun oriëntatie, spoor 1 volgde de noordoost-zuidwest richting van het portiekgebouw en de spieker en sporen 35 en 159 stonden haaks op deze richting, hun kleur/uitzicht en het aardewerk gevonden in deze sporen, behoorde dit grachtensysteem vermoedelijk tot dezelfde fase als het portiekgebouw en de spieker.

De fragmenten verbrande leem en houtskool gevonden in spoor 1 duiden hier wederom op verbranding, afkomstig van een intentionele brand dan wel een accidentele.

Figuur 16: Grachten Late ijzertijd - vroeg Romeins (rood: besproken grachten; blauw: sporen)

Figuur 17: Sporen 1 (links), 35 (midden) en 158 t.e.m. 161 (rechts)

6.1.2 Sporen

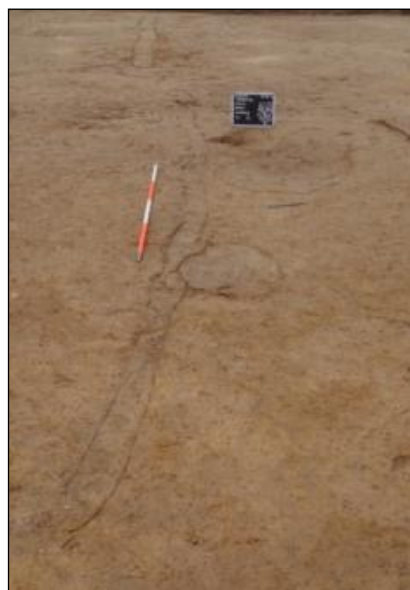
Er werden, naast de sporen behorende tot de structuren, nog verschillende andere sporen herkend. Het ging hier om greppels, paalkuilen en leemextractie- afvalkuilen.

6.1.2.1 Greppels

Naast de grachten behorende tot het eerder vermeld grachtensysteem werden er nog twee andere grachtjes aangetroffen.

Spoor 82 was een bruin-beige gevlekte greppel met zuidwest-noordoost oriëntatie. Het uiteinde van deze greppel bevond zich tussen sporen 58 en 81 (2 palen van de eerder besproken zespalige spieker). De greppel was slechts 0,04 m diep.

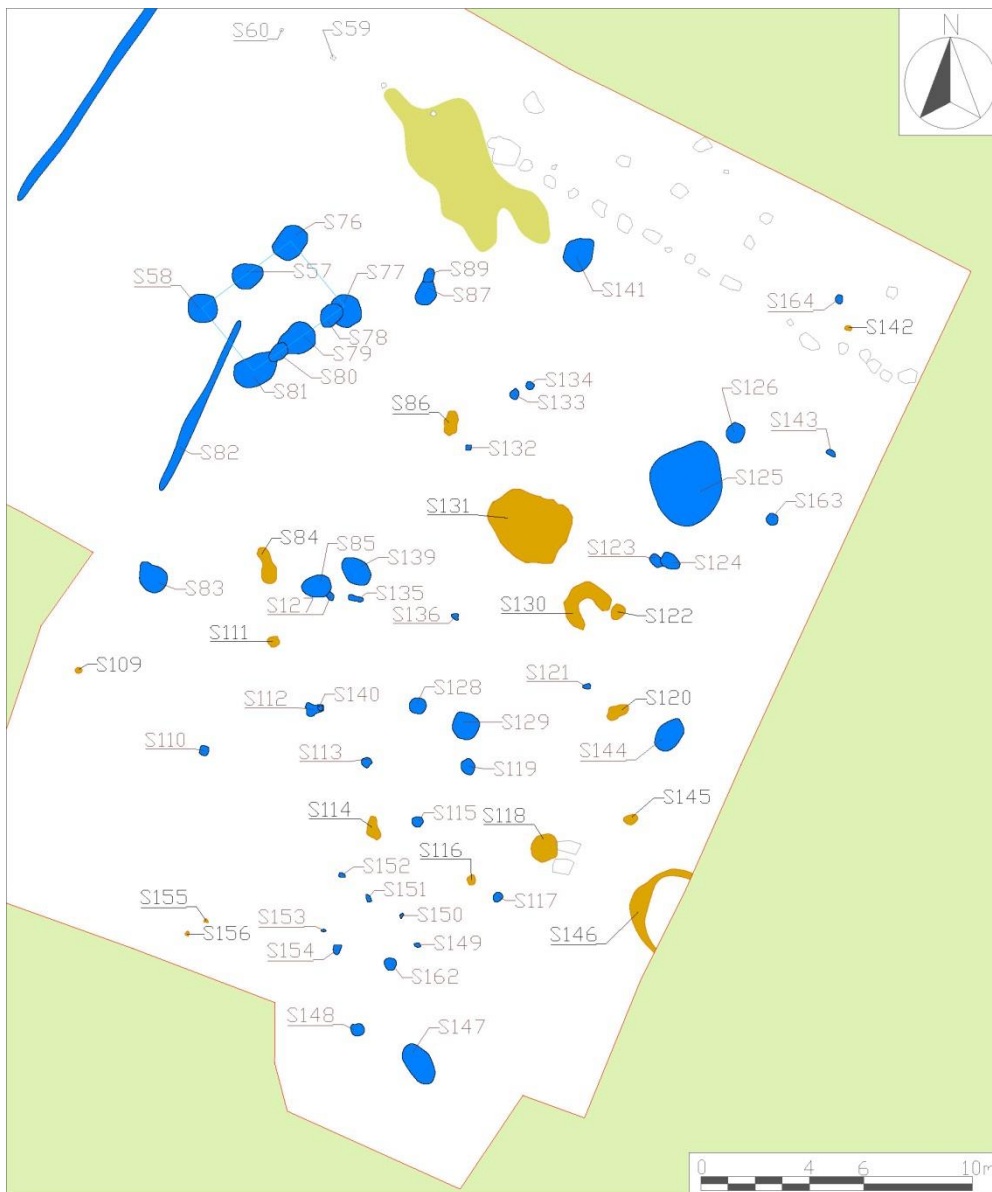
Net ten noorden van het portiekgebouw liepen twee greppels (sporen 12 en 13) met een bruin-wit gevlekte vulling met houtskoolspikkels en verbrande leem in. Beide greppels hadden een noordwest-zuidoost oriëntatie en waren slechts 0,02 m diep. Mogelijk was spoor 13 het verlengde van spoor 12. Spoor 10, een van sporen behorende aan de gebouwplattegrond, oversneet dit spoor 12, waardoor kan aangenomen worden dat deze grachtjes vroeger dienen gedateerd te worden. Hoe vroeg is, omwille van een gebrek aan dateerbaar materiaal, niet te zeggen.

Figuur 18: Sporen 10-12 (foto 9)

6.1.2.2 Paalkuilen – niet behorende tot structuur

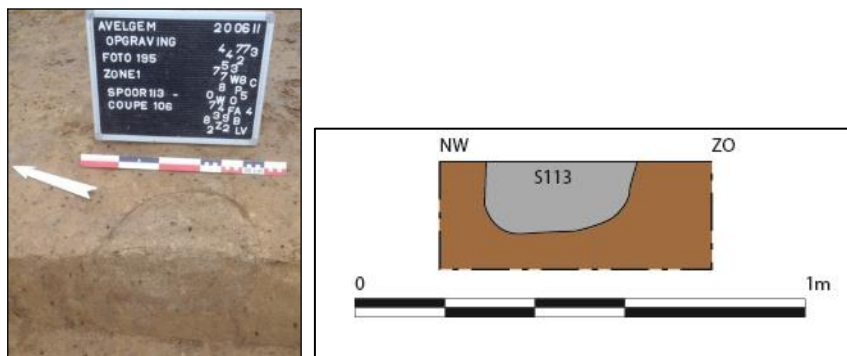
Naast de paalkuilen behorende tot de gebouwplattegronden werden er enkele paalkuilen aangetroffen die niet tot een structuur konden gerekend worden. Wel konden er enkele palen op een lijn herkend worden.

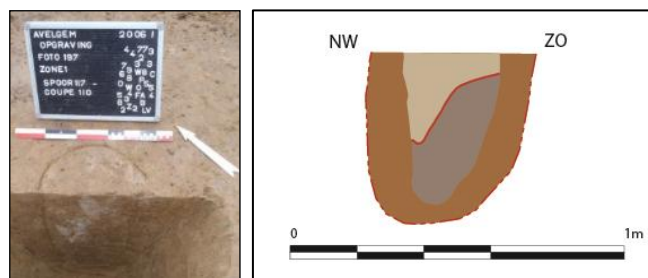
Figuur 19: Zuidoostelijke deel zone 1 (Blauw: antropogene sporen; bruin: natuurlijke sporen; wit: recente sporen)

Bij de aanleg van het vlak kwamen zes vermoedelijke paalkuilen (sporen 111-113 en 115-117) tevoorschijn (op een gemiddelde hoogte van 15,51 m TAW) die op een lijn met noordwest-zuidoost oriëntatie lagen. Deze waren gelegen in het zuidoosten van de zone.

Bij het couperen vervielen sporen 111 en 116 (deze waren van natuurlijke aard). De andere sporen konden wel als paalkuilen geïnterpreteerd worden. Spoor 112 had een onregelmatige vorm, de andere sporen waren rond. De vullingen waren (donker)bruin-beige gevlekt en bevatten houtskoolspikkels. De sporen waren 0,20 (spoor 112) tot 0,30 m in diameter. De diepte varieerde van 0,08 m bij sporen 112 en 115 tot 0,16 m bij spoor 113 en 0,48 m bij spoor 117. Sporen 112, 113 en 115 lagen 3 m van elkaar. Tussen sporen 115 en 117 zat 4 m. Een parallelle palenrij kon niet onderscheiden worden. Spoor 140 was een kuiltje van enkele centimeters diep naast spoor 112.

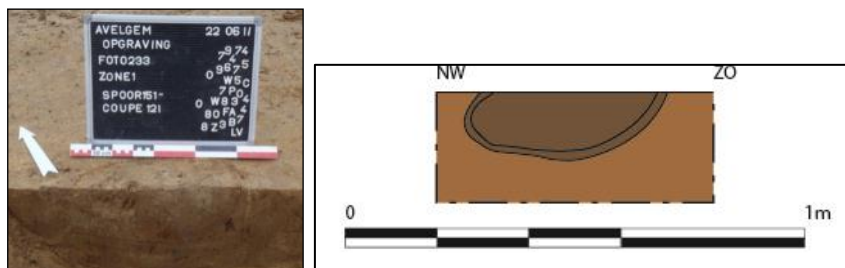

Figuur 20: Coupe op spoor 113 (foto 195)

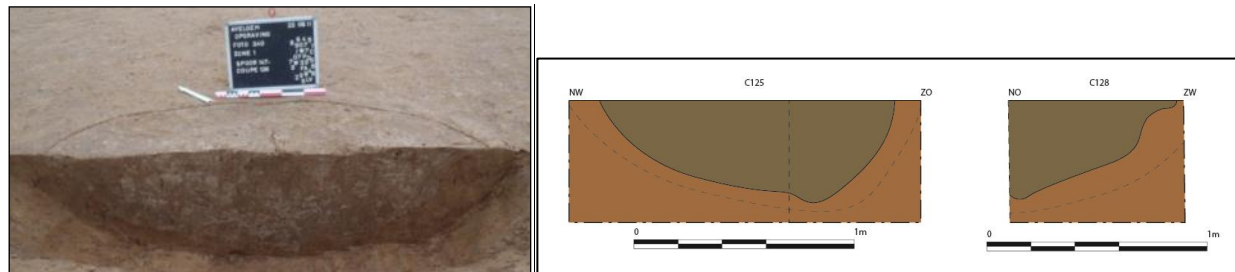

Figuur 21: Coupe op spoor 117 (foto 197)

Sporen 152, 151 en 149 lagen op een noordwest-zuidoost gerichte lijn en konden vermoedelijk geïnterpreteerd worden als paalkuil. Mogelijk was spoor 150 eveneens een paalkuil. Spoor 152 had een diepte van 0,26 m. In de coupe waren een witte kern en een roestband aan de buitenkant zichtbaar. Sporen 151 en 149 waren respectievelijk 0,14 m en 0,08 m diep. Mogelijk lag ook spoor 110, slechts 0,05 m diep, op deze lijn. Al deze sporen waren (donker)bruin-beige van uiterlijke en bevatte houtskoolspikkels.

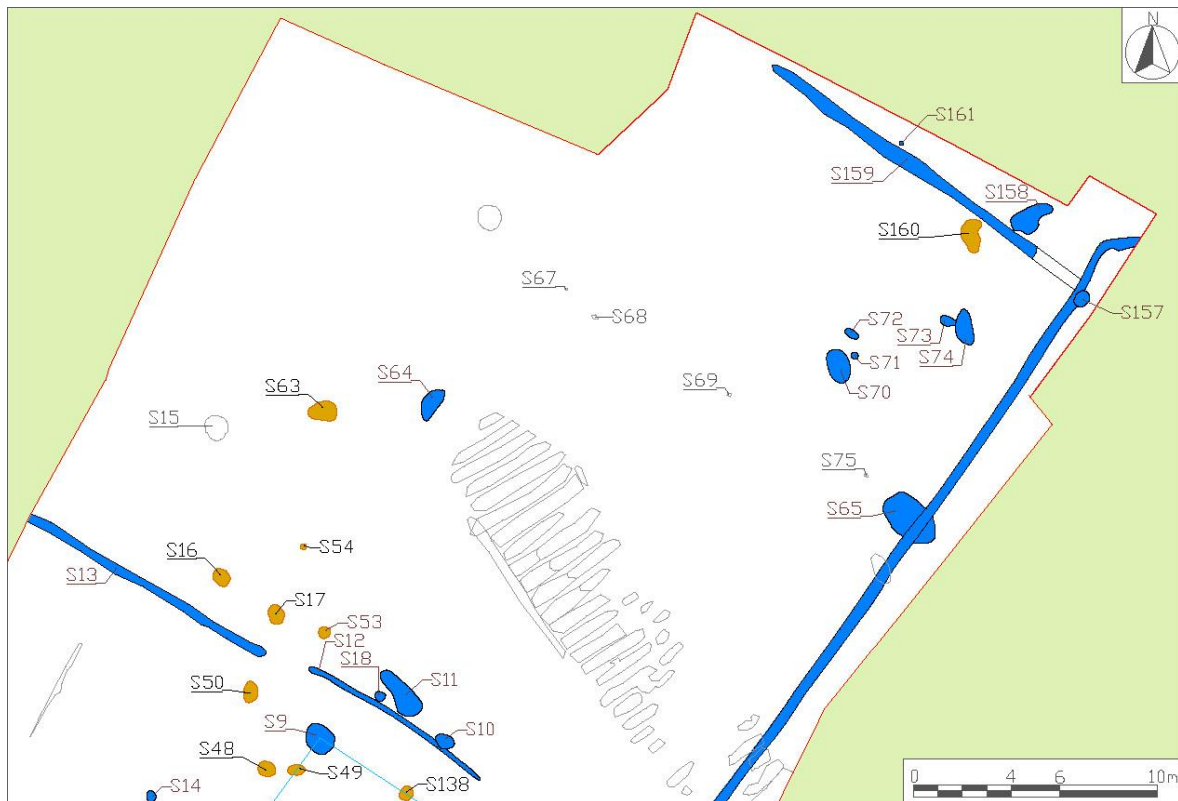
Figuur 22: Coupe op spoor 151 (foto 233)

Figuur 23: Coupe op spoor 147 (foto 240)

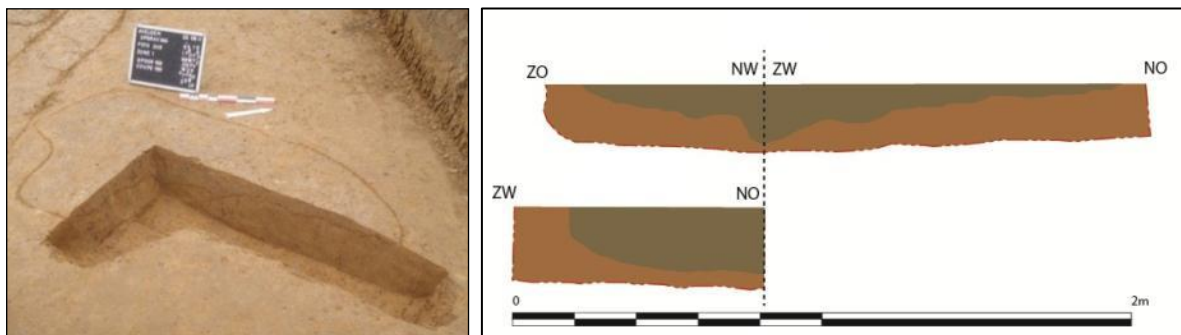
6.1.2.3 Leemextractiekuilen - Afvalkuilen

Naast de hierboven beschreven structuren werden er in deze zone verschillende kuilen aangetroffen die niet aan een structuur konden gelinkt worden. Vermoedelijk ging het hier om leemextractiekuilen. Deze kuilen zijn later weer opgevuld met sediment en afval uit de buurt, waardoor ze eveneens als afvalkuil kunnen beschouwd worden. Bij enkele kuilen werden, net als bij de kuilen behorende tot de structuren, resten van verbrande leem, houtskool en aardewerk met brandsporen aangetroffen. Deze kuilen werden vermoedelijk gegraven om, na het afbranden van de gebouwen, het puin hiervan weg te ruimen.

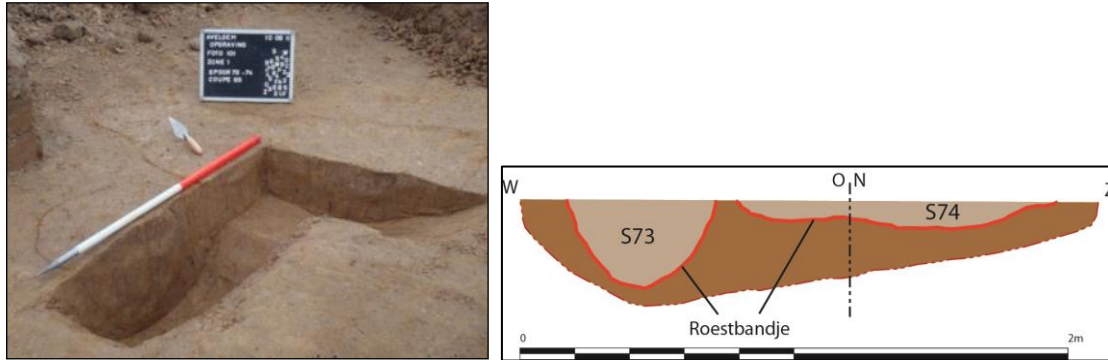
Figuur 24: Noordelijke deel zone 1 (blauw: antropogene sporen; bruin: natuurlijke sporen; wit: recente sporen)

In het noorden van zone 1, gelegen ter hoogte van spoor 159, lagen sporen 161, 158 en 157. Spoor 161 was een rond kuiltje met witgrijze vulling, had een maximale diepte van 0,10 m en een roestbandje onderaan het spoor. Spoor 158 had een onregelmatige vorm en een bruin-beige kleur. Deze kuil bleek in de coupe 0,20 m diep te zijn. Spoor 157 oversneed spoor 1 en was dus jonger. De kuilvulling had dezelfde kleur als spoor 158. Beide sporen bevatten houtskoolspikkels.

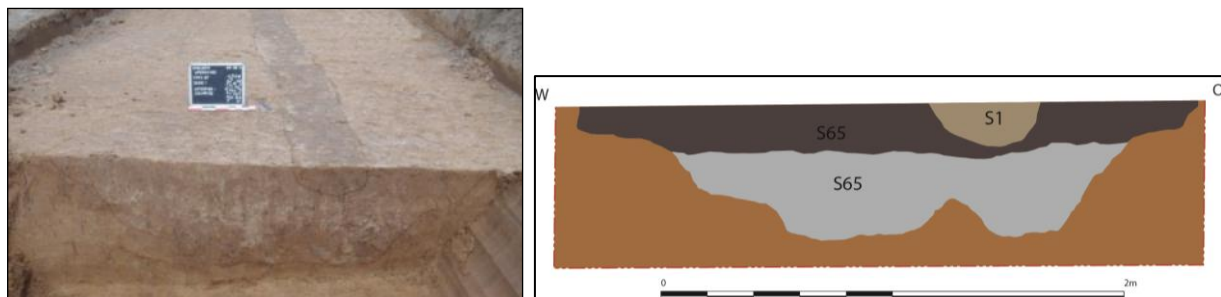
Figuur 25: Coupe op spoor 158 (foto 249)

Sporen 70-74 vormden een cluster van kuilen in het noordoosten van de werkput. Sporen 70-72 hadden een bruinigrijze kleur en een ovale of ronde vorm. De inclusies bestonden uit houtskool- en baksteenspikkels (spoor 70). De diepte varieerde van 0,14 m (spoor 71) tot 0,30 m (spoor 70). Sporen 73 en 74 hadden een (licht)bruin gevlekte vulling en respectievelijk een ronde en onregelmatige vorm. In het vlak leek spoor 73 spoor 74 te oversnijden. In de coupe bleek het echter om twee afzonderlijke sporen te gaan. Spoor 73 was 0,34 m diep, spoor 74 0,12 m. Onderaan de kuilen kwam een roestbandje voor. Spoor 70 bevatte twee aardewerkfragmenten uit de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode, spoor 74 één fragment (cf. infra). Deze fragmenten bevatten geen sporen van verbranding.

Figuur 26: Coupe op sporen 73 en 74 (foto 101; truweelpunt geeft noorden aan)

Spoor 65 was een ovale kuil met (licht)bruine vulling met houtskoolspikkels in. Spoor 65 werd oversneden door spoor 1 en was bijgevolg ouder. In de coupe had de kuil een diepte van 0,58 m en waren twee vullingen zichtbaar: bovenaan een donkergrijs-bruine vulling, onderaan een heterogene, donkerbruin-grijs-witte vulling.

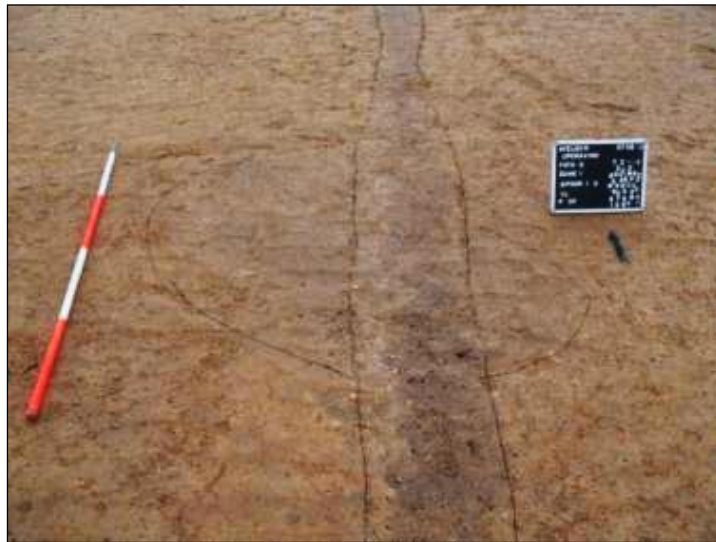
Figuur 27: Coupe op sporen 65 en 1 (foto 87)

Figuur 28: Grondplan centrale deel zone 1 (blauw: antropogene sporen; bruin: natuurlijke sporen; wit: recente sporen)

Spoor 64, eveneens een kuil, was maximum 0,10 m diep. De bruine vulling bevatte enkele spikkels verbrande leem en één onverbrand aardewerkfragment uit de late ijzertijd – vroeg Romeinse periode (cf. infra). De spikkels verbrande leem geven aan dat het hier zou kunnen gaan om een kuil voor de opruiming van het verbrande materiaal.

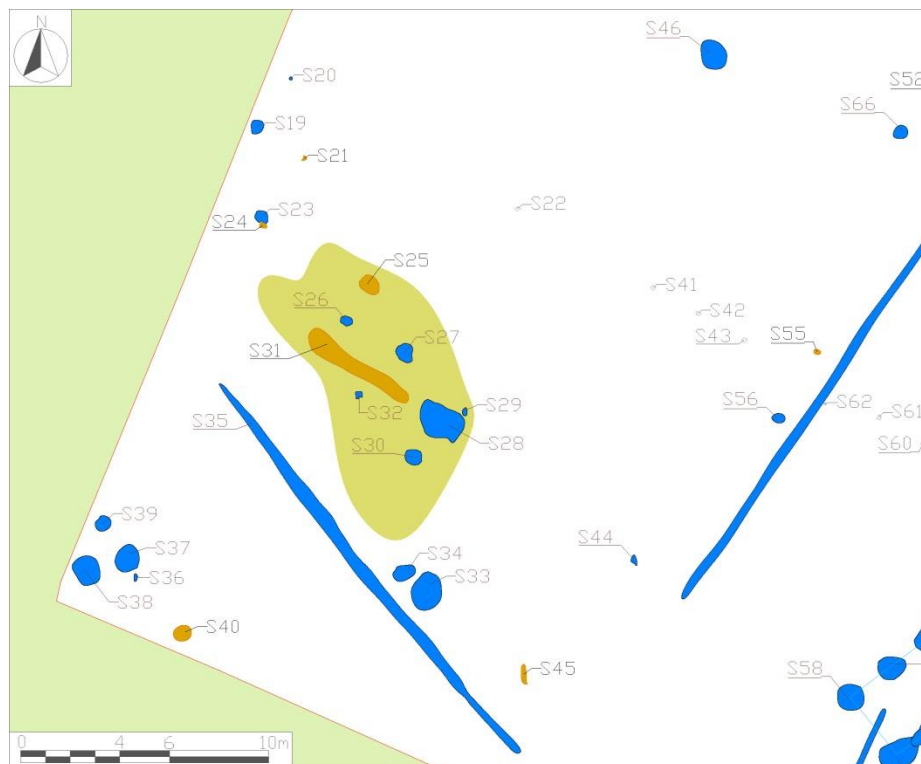
Centraal in het vlak lagen sporen 14 en 7 ten westen van het portiekgebouw en sporen 2, 3 en 66 ten oosten ervan. Sporen 14 en 7 hadden in het vlak een ovale vorm. Spoor 3 was rond. De kuilvullingen hadden een (licht)bruin-wit gevlekte kleur en bevatten spikkels houtskool en verbrande leem. Deze kuilen hadden een respectievelijke diepte van 0,14 m, 0,22 m en 0,10 m. Bij sporen 7 en 3 kwam een roestbandje voor aan de buitenkant van het spoor. Spoor 3 was mogelijk een paalkuil. Ook spoor 66 had een (licht)bruin gevlekte vulling en een beperkte diepte (maximum 0,18 m). Spoor 2 was een onregelmatig gevormde, bruine kuil met spikkels houtskool en verbrande leem in. Deze kuil was 0,42 m diep en werd oversneden door spoor 1. Deze kuil was dus ouder dan de greppel. Al deze kuilen vertoonden sporen van verbranding (verbrande leem) en kunnen dus gelinkt worden met de afgebrande gebouwen.

Figuur 29: Sporen 1 en 2 (foto 3)

Ten zuiden van de gebouwplattegrond lag ten slotte spoor 46. Dit spoor was rond, had een (donker)bruine vulling en een diepte van 0,08 m.

In het zuidwesten van de werkput kwam een harde, witgele, natuurlijke laag (spoor 1001) in het vlak voor, die iets hoger gelegen was (op een hoogte 15,38 m TAW ten opzichte van 15,28 m TAW errond). Binnen en rond deze laag bevond zich een cluster van verschillende kuilen (sporen 26-30 en 32-34). De oorsprong van de laag was natuurlijk. De afwijkende kleur ervan is ontstaan door een licht textuurverschil (zandiger) met de omringende bodemmatrix, waardoor plaatselijk een verschil in uitloging is ontstaan.

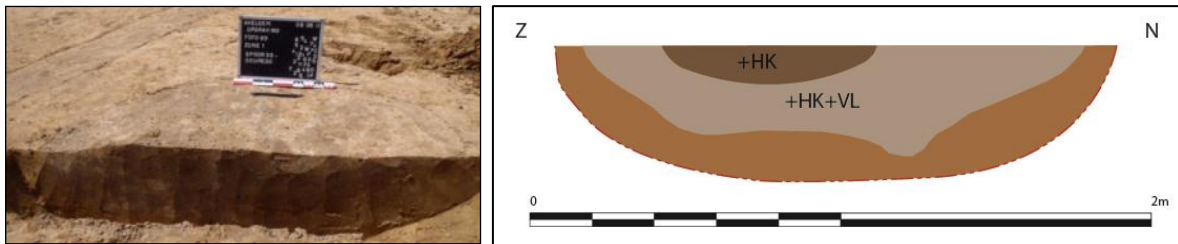
Figuur 30: Grondplan zuidwestelijke deel zone 1 (blauw: antropogene sporen; bruin: natuurlijke sporen; wit: recente sporen; oker: natuurlijke laag)

Deze kuilen hadden een ovale of onregelmatige vorm. Enkel spoor 29 was rechthoekig. De kleur varieerde van (donker)bruin (sporen 26, 30, 33 en 34) tot bruin-beige-wit gevlekt (sporen 27, 28, 29 en 32). Alle sporen bevatten houtskoolspikkels. In sporen 26, 27, 33 en 34 kwamen ook spikkels verbrande leem voor. Spoor 34 bevatte vier aardewerkfragmenten, in spoor 27 en 32 werden respectievelijk 1 scherp aardewerk en 39 stukjes van een weefgewicht aangetroffen (cf. infra). Deze vondsten waren allemaal te dateren binnen de late ijzertijd/Romeinse periode (cf. infra).

De kuilen waren 0,10 m tot 0,20 m of 0,26 m (spoor 30) diep. Spoor 33 had in de coupe twee vullingen: bovenaan een bruine laag met houtskoolspikkels en onderaan een grijs-bruin-witte laag met spikkels houtskool en verbrande leem. De maximale diepte bedroeg 0,36 m.

Figuur 31: Sporen 33 en 34 (foto 45)

Figuur 32: Coupe op spoor 33 (foto 63)

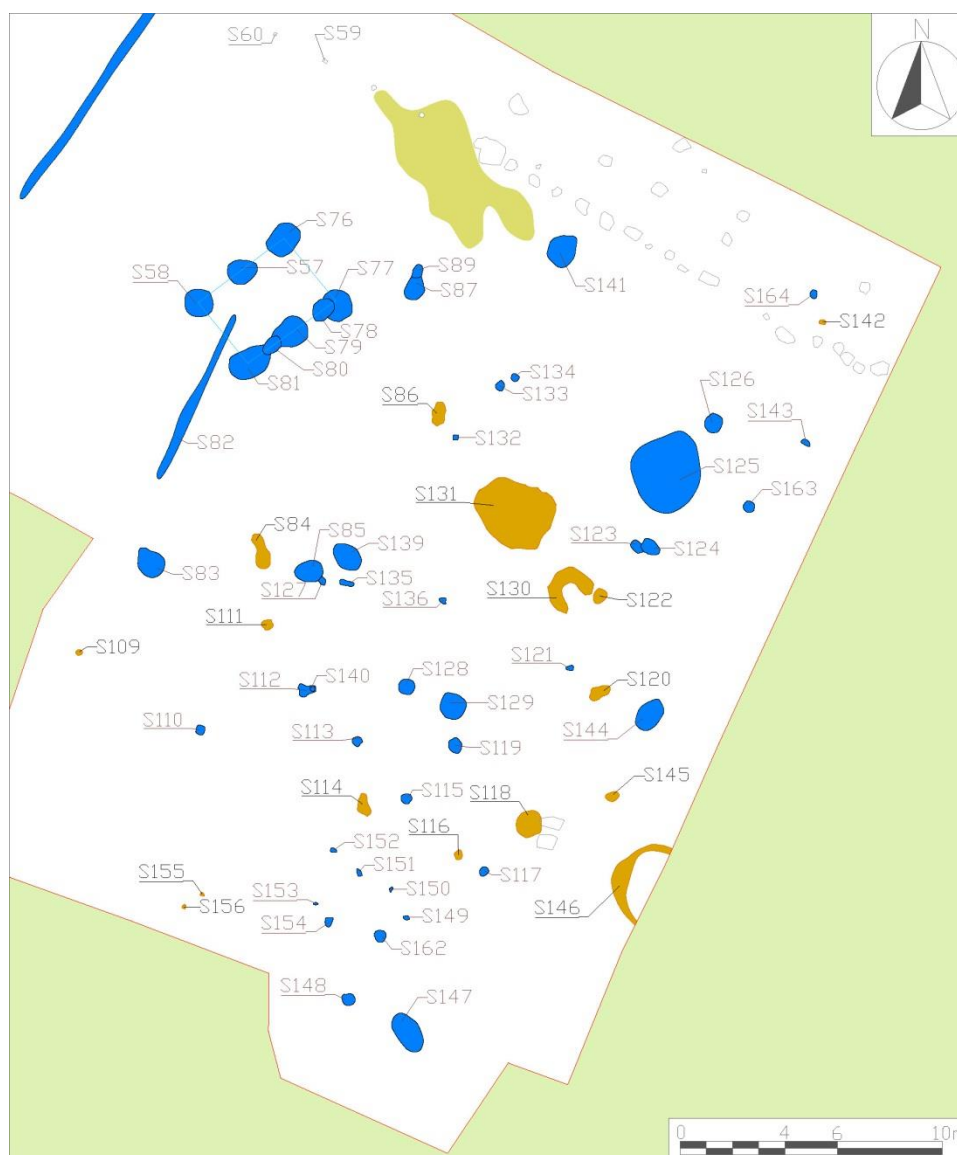
Andere kuilen in dit deel van de werkput waren sporen 19, 23, 56 en 44. Sporen 19 en 56 hadden een ronde vorm, sporen 23 en 44 waren ovaal gevormd. De kleur varieerde van (donker)bruin tot grijsbruin en bruin-beige gevlekt. De kuilen waren gemiddeld 0,10 m diep. Alle kuilvullingen bevatten houtskoolspikkels. In spoor 19 kwamen ook spikkels verbrande leem voor. In de coupe op dit spoor was onderaan een roestbandje zichtbaar.

Een andere kuilencluster kon in het uiterste zuidwesten gesitueerd worden (sporen 36-39). De kuilvullingen waren (donker)bruin gekleurd en bevatten houtskool, verbrande leem (sporen 36-37) en baksteenspikkels (spoor 36). In spoor 37 kwamen in de coupe 14 aardewerkscherven tevoorschijn, in spoor 36 zat slechts één scherp (cf. infra). Al deze scherven waren te dateren in de late ijzertijd – vroeg Romeinse periode. De diepte van de kuilen varieerde van 0,08 m (spoor 36) tot 0,18 m (spoor 37).

Figuur 33: Sporen 36-39 (foto 47)

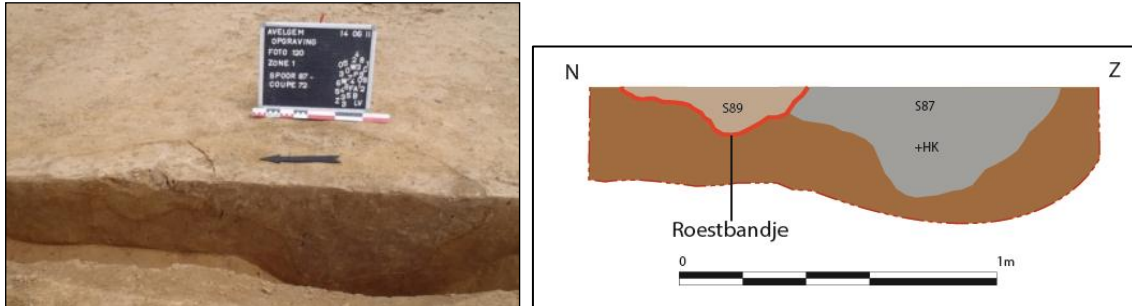
De hieronder besproken sporen bevonden zich in het zuidoosten van zone 1.

Figuur 34: Grondplan zuidoostelijke deel zone 1 (Blauw: sporen; bruin: natuurlijke sporen; wit: recente sporen; oranje: natuurlijke laag)

Ten oosten van de spieker werden verschillende kuilen geregistreerd. Spoor 87 had een (donker)bruin gevlekte vulling met inclusies van houtskoolspikkels en verbrande leem. Spoor 89 was witgrijs gekleurd. In de coupe was te zien dat spoor 89 spoor 87 oversneed. Bijgevolg was deze kuil jonger. Onderaan spoor 89 kwam een roestbandje voor.

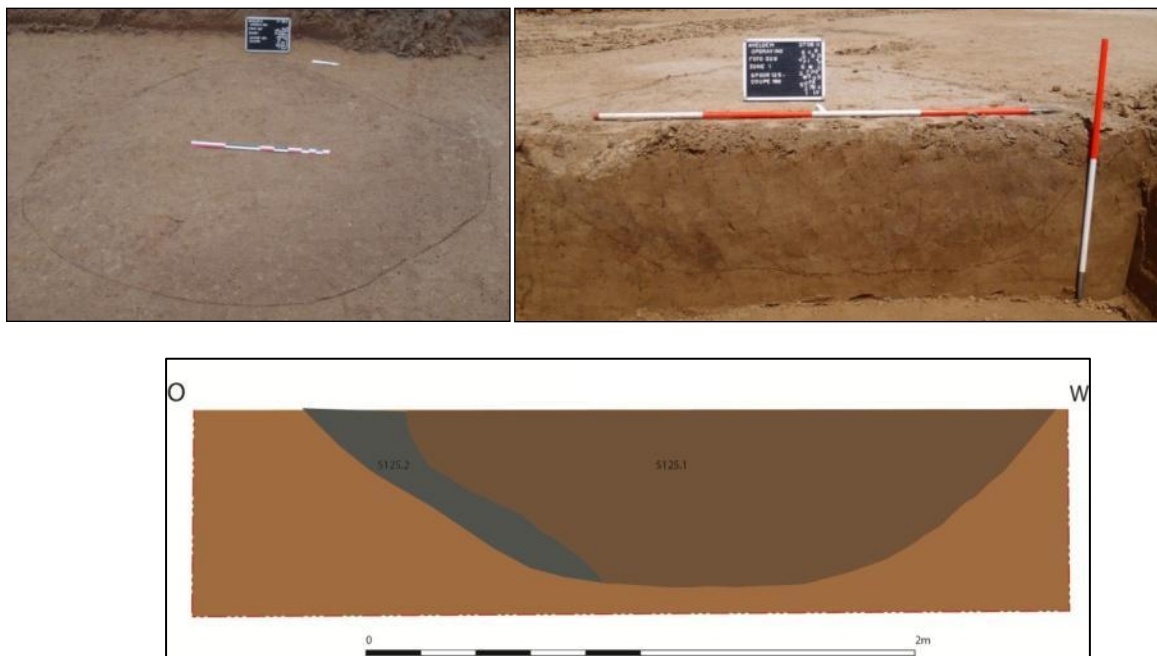
Sporen 132-134 en 164 hadden in het vlak een ronde vorm en een bruin-beige kleur. In de kuilvullingen kwamen houtskoolspikkels voor. De diepte van de sporen bedroeg gemiddeld 0,10 m voor sporen 134 en 133 en ongeveer 0,30 m voor sporen 132 en 164. Bij deze diepere kuilen was onderaan een witgrijs zandlaagje zichtbaar.

Figuur 35: Coupe op sporen 87 en 89 (foto 120)

Ten oosten van de spieker lag een ronde kuil met (donker)bruin-beige gevlekte vulling en inclusies van houtskoolspikkels en roestvlekjes (spoor 125). Deze kuil was, ter hoogte van de coupe, 2,78 m breed en 0,64 m diep. De bovenzijde bevond zich op 15,48m TAW. Aan de westzijde van het spoor was een donkergrijze band zichtbaar.

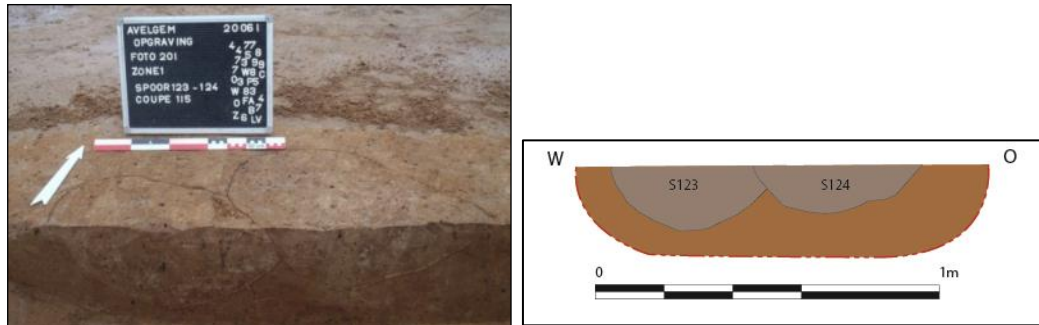
Ook spoor 125 lag ten oosten van de spieker. Het zou hier echter gaan om een leemextractiekuil (er werd immers geen houten of andere structuur, nog bezinksel aangetroffen binnen de kuil, die een interpretatie als waterkuil kunnen ondersteunen). Het was eveneens niet mogelijk een datering te geven voor deze kuil, er kon immers geen dateerbaar materiaal uit verzameld worden.

Figuur 36: Coupe op spoor 125 (foto 328)

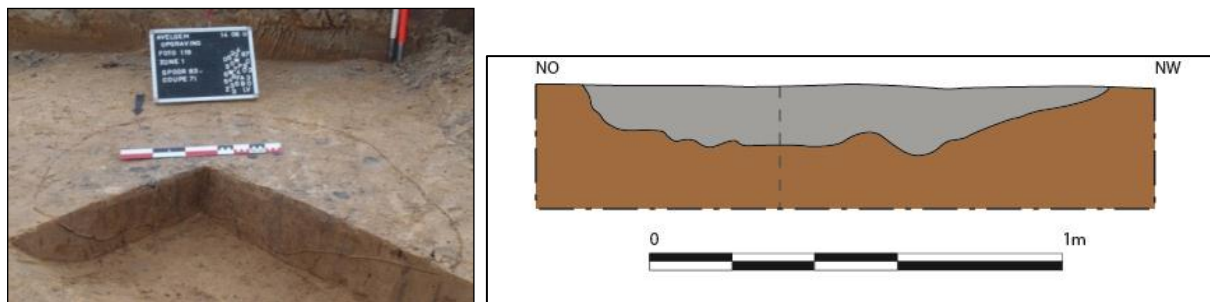
Rond spoor 125 lagen meerdere kuilen (sporen 126, 143, 163, 123 en 124) met een (donker)bruin-beige kleur en houtskoolspikkels als inclusies. De vorm varieerde van rond (sporen 126 en 163) of ovaal (sporen 143 en 124) tot onregelmatig (spoor 123). Spoor 126 was slechts enkele centimeters diep, spoor

124 0,14 m, spoor 123 0,20 m en spoor 143 0,30 m. In de coupe op spoor 163 waren een grijze laag met daaronder een witgrijze en opnieuw een grijze laag te onderscheiden. Rond het spoor was een roestbandje zichtbaar. Spoor 124 oversneede spoor 123 en was dus jonger.

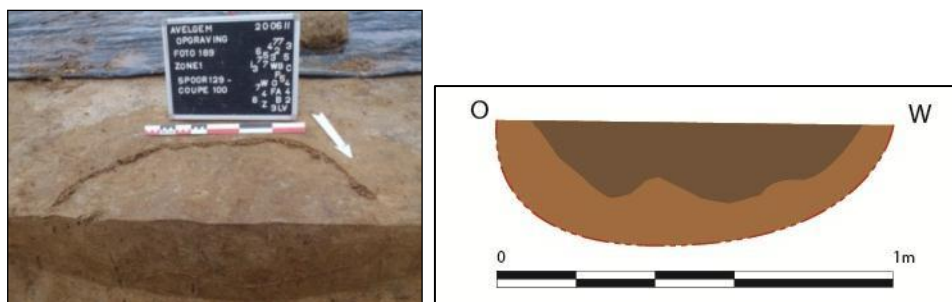
Figuur 37: Coupe op sporen 123 en 124 (foto 201)

Ook meer naar het zuiden toe konden verschillende kuilen onderscheiden worden. Sporen 83, 85, 127, 139, 135 en 136 hadden een (donker)bruin-beige gevlekte vulling met houtskoolspikkels in. Spoor 83 bevatte enkele spikkels verbrande leem. In spoor 127 kwamen ook enkele roestvlekjes voor. Deze kuilen hadden een ronde (spoor 136), onregelmatige (spoor 135) of ovale vorm. Spoor 83 bleek in de coupe 0,16 m diep te zijn. Sporen 85 en 136 waren even diep. De diepte van spoor 127 bedroeg 0,30 m.

Figuur 38: Coupe op spoor 83 (foto 119)

Sporen 128, 129, 119, 121 en 144 hadden een ronde of ovale vorm, een (donker)bruin-beige (gekleurde) vulling en inclusies van houtskoolspikkels en roestvlekjes (sporen 119 en 121). Spoor 121 had een witte kern. De kuilen hadden een beperkte diepte: voor sporen 128 en 119 bedroeg deze 0,06 m, voor sporen 121 en 144 0,16 en 0,14 m. Spoor 129 is 0,20 m diep.

Figuur 39: Coupe op spoor 129 (foto 189)

In het uiterste zuidoosten van zone 1 lagen enkele ovale kuilen met een (donker)bruin-beige (gekleurde) vulling met houtskoolspikkels in (sporen 147, 148, 153, 154 en 162).

6.1.3 *Natuurlijke, recente en vervallen sporen*

Sporen 16, 17, 21, 31, 45, 47-54, 55, 84, 118, 122, 130, 131, 146, 155, 156 en 160 bleken bij het couperen natuurlijke sporen te zijn. De kleur van de sporen varieerde van (licht/donker)bruin-beige (gevekt) tot bruin of grijsbruin. Sporen 47 tot 54 werden geïnterpreteerd als uitdrogingsvlekken. Spoor 130 was een boomval. Sporen 1001 en 1002 waren natuurlijke lagen in het vlak. Spoor 1001 had een witgele kleur, spoor 1002 was lichtbruin-beige gevekt. Beide lagen bevatten kalk.

Sporen 15 en 141 waren bomkraters. In het noorden (sporen 67-69 en 75) en het centrale gedeelte (sporen 20, 22, 41-43 en 59-62) van de werkput kwamen twee noordwest-zuidoost georiënteerde rijen met recente palen voor, afkomstig van een afsluiting. In het noordoosten van de werkput kwamen restanten van een spoorweglijn naar de oude fabriek toe tevoorschijn.

Sporen 24, 25, 40, 63, 86, 109, 111, 114, 116, 120, 137, 138, 142 en 145 werden bij de aanleg van het vlak aangeduid, maar bleken bij het couperen niets te zijn. Vermoedelijk waren deze sporen van natuurlijke aard.

6.1.4 *Conclusie en analyse zone 1*

In zone 1 werd een deel van een erf uit de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode aangesneden. Dit noordoost-zuidwest gerichte erf bestond ten minste uit één gebouw met portiek, één zespalige spieker, een grachtensysteem, een tweetal palenrijen en enkele leemwinnings- en afvalkuilen.

In figuur 39 wordt dit erf weergegeven. Hier werden alle sporen aangeduid die met zekerheid in de late ijzertijd-vroeg Romeinse periode kunnen gedateerd worden. Deze sporen werden gedateerd aan de hand van het erin aanwezige, dateerbare aardewerk. Op een van de kuilen van het portiekgebouw werd een C14 datering uitgevoerd, dewelke eerder een datering in de 1ste eeuw aangaf voor de structuur, de vulling van de kuil van na het uittrekken van de paal werd hier immers gedateerd. De fase dat hierin een paal heeft gestaan is dan iets hiervoor te situeren²⁴.

Mogelijk horen er dus nog meer kuilen bij het erf (deze bevatten geen dateerbaar materiaal).

Het gebouw met portiek werd als dusdanig herkend door zijn palenconfiguratie. Het rechthoekige grondplan gecombineerd met de vooruitgeschoven palen, die zorgden voor het dragen van het afdak aan de ingang van het gebouw leek karakteristiek voor een zogenaamd *bâtiment à porche* of *Vierpfostenbau mit Doppelpfostenstezung*. Het kent een ruime verspreiding van Normandië tot Bohemen en van de Auvergne tot Henegouwen. Op de Zuid-Vlaamse zandgronden werd dit type gebouw tot voor kort nog niet gevonden. In 2011 werden echter te Ruien-Rosalinde, in vogelvlucht slechts ±3km van het onderzoeksgebied gelegen, twee gebouwen gevonden die, net als te Avelgem, sterke gelijkenissen vertoonden met deze portiekgebouwen²⁵. De vondsten te Ruien en Avelgem zouden dus mogelijk aantonen dat het verspreidingsgebied van het gebouwtype nog dient uitgebreid te worden naar het noorden toe, namelijk naar het gebied van de Zuid-Vlaamse zandgronden en mogelijk nog meer noordelijk. Mogelijk werd het reeds aangetroffen in deze streek, maar niet als dusdanig herkend.

Over de functie van het gebouw met portiek bestaat nog een discussie. Zo zou het gebouw volgens een eerste hypothese dienen voor opslag. Dit werd reeds aangetoond voor gelijkaardige gebouwen te Ennery (Moselle) en Villers-le-Tourneur (Noord-Frankrijk). Door paleo-ecologische analyse van de kuilvullingen van de paalkuilen kon voor enkele gebouwen een opslagfunctie vermoed worden. Ook zou de vrij brede ingang van het gebouwtype (gemiddeld tussen 1,80m en 2,50m; in dit geval 2,63m) kunnen wijzen op een dergelijke functie. Zo zou de kar immers kunnen ontladen worden binnen het gebouw, of aan de ingang ervan, waardoor er niet ver met de voorraden moest gesleurd worden. Vermoedelijk diende het gebouw dus, in ieder geval deels, voor de opslag van goederen²⁶.

Een tweede hypothese is dat het zou gaan om een werkplaats. Het algemeen ontbreken van structuren zoals ovens of haarden maken deze hypothese moeilijk te bewijzen. Wel wordt vaak in dit soort gebouwen meer beschadigd of vernield materiaal gevonden dan in bijvoorbeeld spiekers²⁷. Dit is ook voor het gebouw hier aangetroffen het geval. Echter het voorkomen van brandsporen bij verschillende andere structuren binnen het erf doet vermoeden dat dit eerder aan brand toe te schrijven is.

²⁴ C14 datering: 60-140n.Chr. (68,2% zekerheid), 50-220n.Chr. (95,3% zekerheid)

²⁵ Cherretté et al. 2012: 201-202

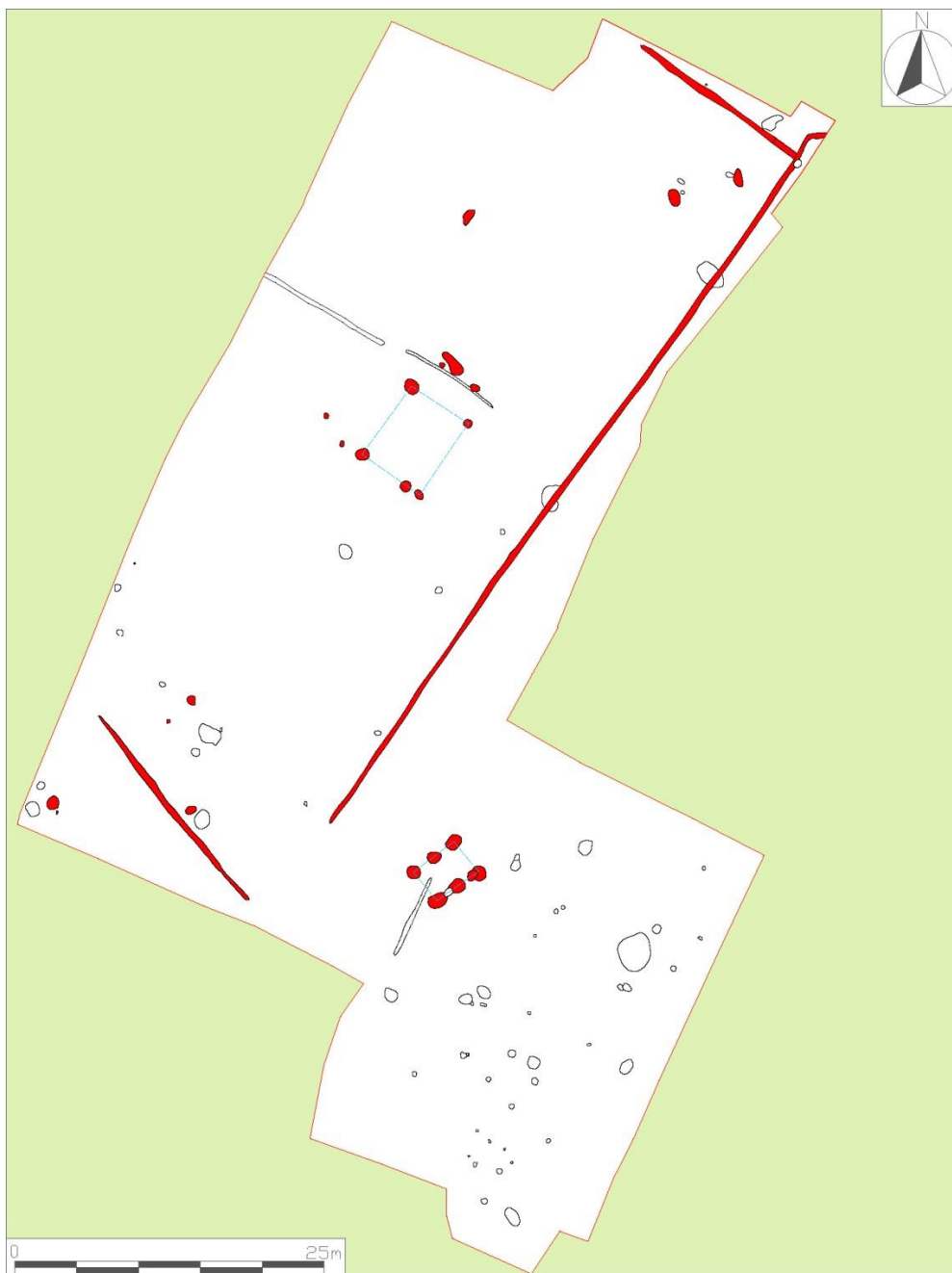
²⁶ Laurelut et al. 2004a: 139

²⁷ Laurelut et al. 2004a: 139

De derde en laatste hypothese betreft een gebouw met woonfunctie. Een sterk argument hiervoor is de centrale positie van de gebouwen. In vele gevallen werden, naast dit bouwtype, geen andere hoofdgebouwen aangetroffen. Ook wordt in de Romeinse periode vaak een hoofdgebouw (villa e.d.) gebouwd op de plaats waar eerst een gebouw met portiek stond.²⁸ Binnen dit erf werd ook geen ander hoofdgebouw aangetroffen.

Voor dit gebouw kan een functie als woon- en opslagplaats voorop gesteld worden.

Vermoedelijk heeft er binnen het erf op een bepaald moment een brand gewoed. Dit vermoeden is gebaseerd op de vondst van fragmenten verbrande leem en houtskool in bijna alle paalsporen van zowel het portiekgebouw, als van de spieker, naast de grote hoeveelheid secundair verbrand aardewerk (cf. infra). Door de aanwezigheid van verbrand materiaal in deze twee, toch wel ver van elkaar liggende structuren moet er waarschijnlijk eerder gedacht worden aan een intentionele, eerder dan aan een accidentele brand.

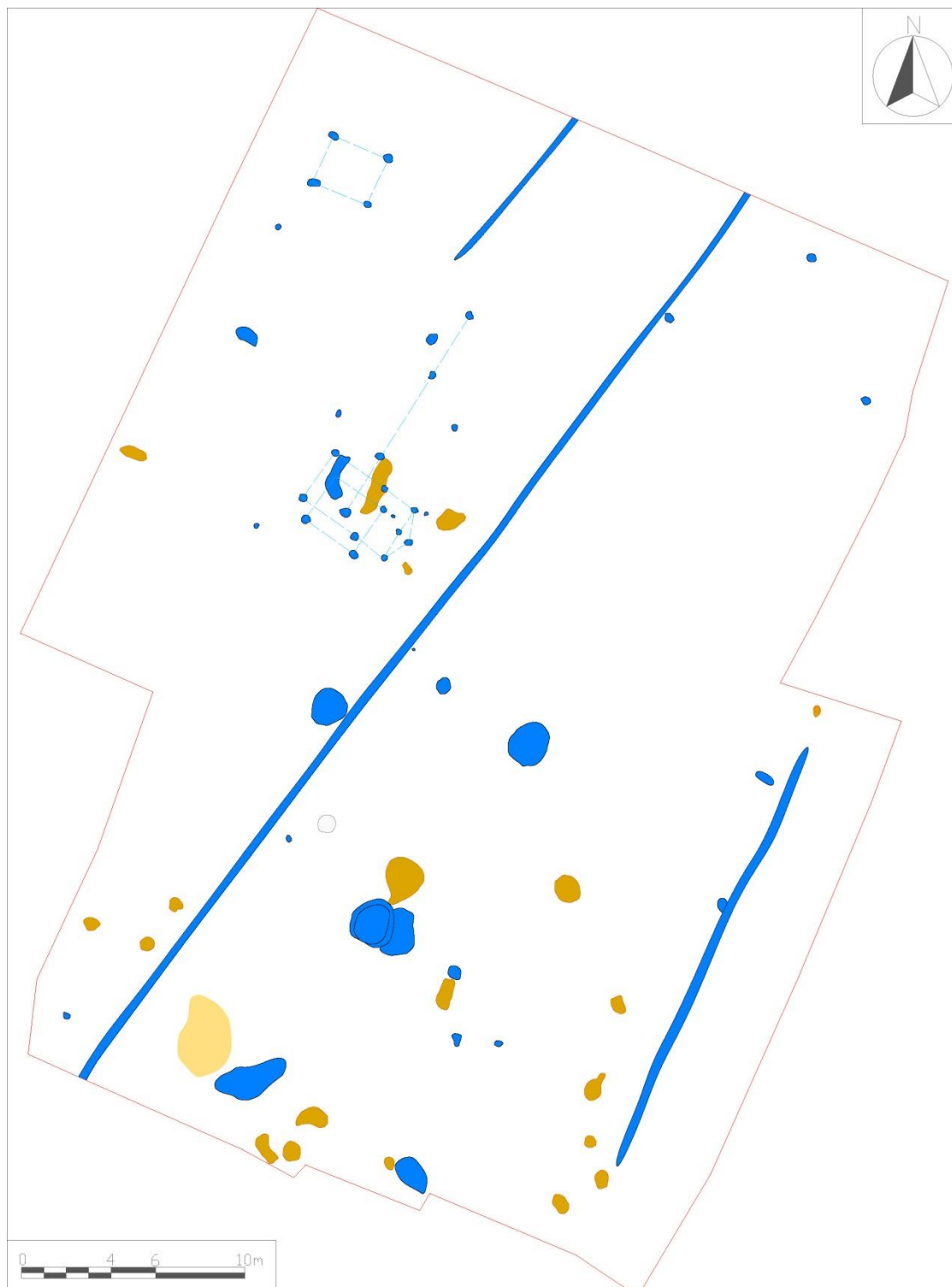

²⁸ Laurel et al. 2004b: 59

Figuur 40: Zone 1: erf uit late ijzertijd-vroeg Romeinse periode (rood: sporen uit late ijzertijd-vroeg Romeinse periode; wit: antropogene sporen)

6.2 Zone 2

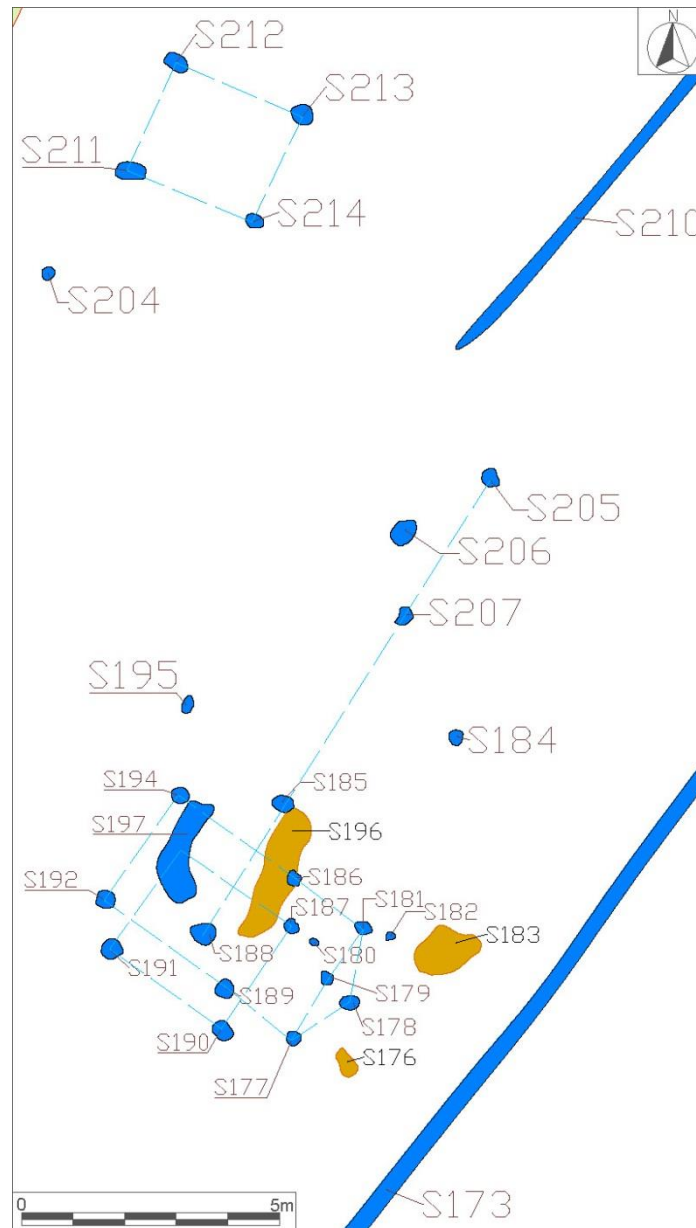
In zone 2 werd 1575 m² aangelegd. De sporenconcentratie bevond zich voornamelijk in het noordwesten van de werkput. Hier werden drie structuren aangetroffen. Het ging hier in alle gevallen om bijgebouwen. Deze waren allemaal gelegen ten westen van een noordoost-zuidwest lopende gracht. In het zuiden kwamen voornamelijk natuurlijke en vage sporen voor.

Figuur 41: Grondplan zone 2

6.2.1 Structuren

Binnen deze zone werden 5 verschillende structuren herkend, alsook een grachtensysteem dat aansloot bij dit aanwezig in zone 1. Er werden twee vierpalige spiekers, één achtpalig bijgebouw, één mogelijk hoofdgebouw en een waterkuil gevonden. Al deze structuren bevonden zich in het noordwesten van deze opgravingszone.

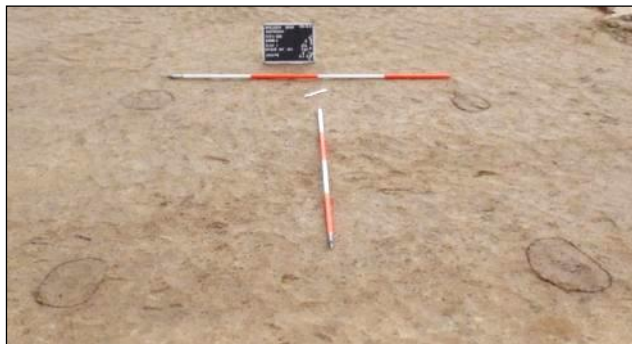
Figuur 42: Structuren in zone 2

6.2.1.1 Vierpalige spieker (1)

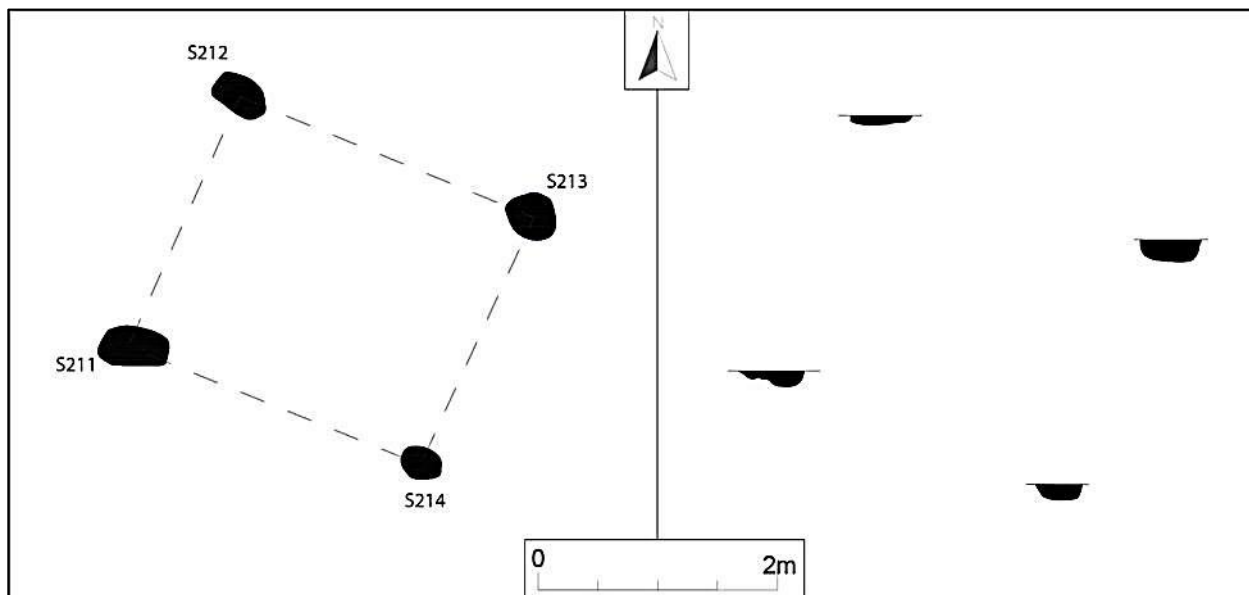
In het uiterste noordwesten van zone 2 werd een rechthoekige, vierpalige spieker herkend. Het ging hier om een kleine opslagplaats ($2,65\text{m} \times 2,25\text{m}$; oppervlakte $5,96\text{m}^2$) gevormd door de sporen 211, 212, 213 en 214. De structuur had een noordwest-zuidoost oriëntatie en volgde hiermee dus de dominante perceelrichting. Hierdoor kon een datering in de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode verwacht worden.

Deze datering werd bevestigd door de vondst van twee aardewerkfragmenten uit deze periode in de vulling van spoor 212 (cf. infra).

De ovale sporen waren gelegen op een gemiddelde hoogte van 15,58m TAW en hadden een bruine vulling met inclusies van houtskoolspikkels. Ze waren 0,09 m tot 0,18 m diep en 0,40 m tot 0,56 m in doorsnede.

Figuur 43: Sporen 211 t.e.m. 214 - Vierpalige spieker in het vlak (foto 335)

Figuur 44: Vierpalige spieker (sporen 211-214)

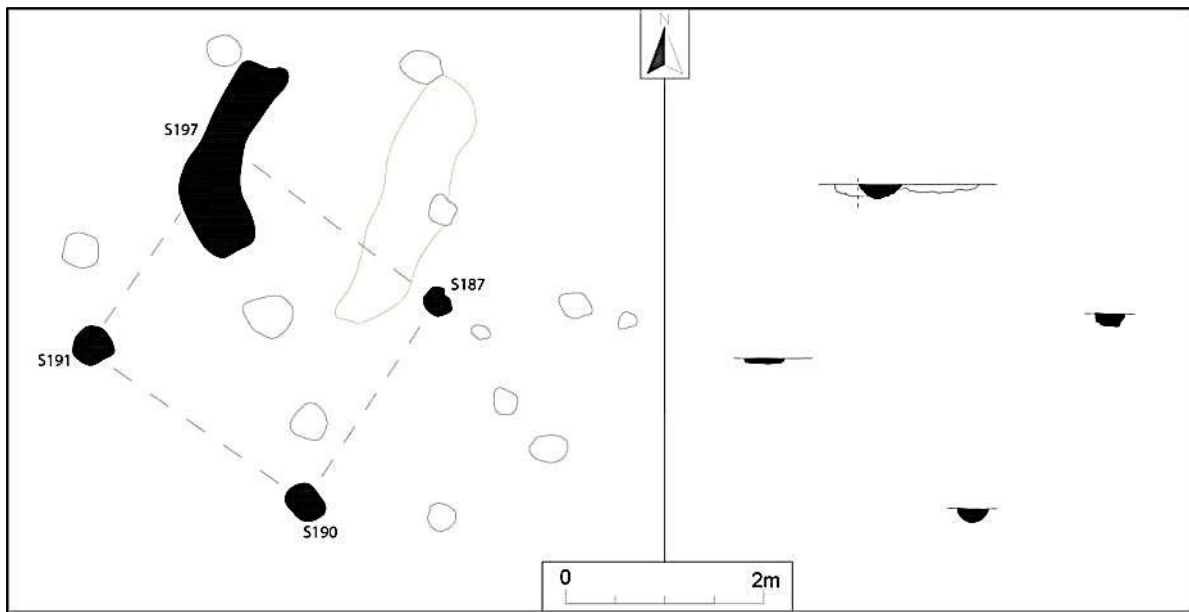
Figuur 45: Coupes op sporen 211 (links) en 214 (rechts)

6.2.1.2 Vierpalige spieker (2)

Ongeveer centraal in zone 2 lagen zeer veel paalkuilen bij elkaar. Hier konden uiteindelijk drie verschillende structuren in herkend worden. Een eerste was een vierpalige spieker.

Dit bijgebouw werd gevormd door de sporen 187, 190, 191 en 197 en had een gereconstrueerde afmeting van 2,35m op 2,6m (6,11m²). In het vlak lagen de sporen op een gemiddelde hoogte van 15,54m TAW. Ze hadden een donkerbruine tot bruingrijze kleur, bevatten houtskoolspikkels en waren rond tot ovaal van vorm. Enkel spoor 197 had een sterk onregelmatige vorm. Vermoedelijk werd de kuil, na het opgeven van het gebouw, uitgebreid en opgevuld. In de coupe was er in de brede kuil nog een restant te zien van de originele paalkuil. De diameter van de paalkuilen schommelde tussen 0,30 m en 0,40 m, de diepte van de sporen lag tussen ±0,10m 0,20m.

Door een gebrek aan vondsten kon deze structuur niet met zekerheid gedateerd worden. Zijn noordoost-zuidwest oriëntatie en zijn sterke gelijkenis met de hierboven beschreven vierpalige spieker (1) doen echter een datering in de late ijzertijd tot vroeg Romeinse periode vermoeden.

Figuur 46: Vierpalige spieker (2) (sporen 187, 197, 191, 190)

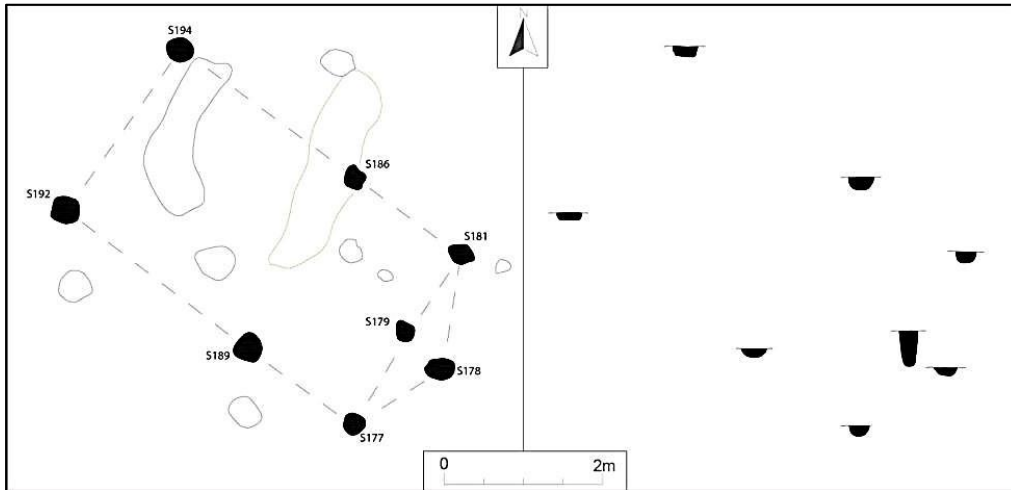

Figuur 47: Coupes op sporen 197 (linksboven), 187 (rechtsboven), 191 (linksonder), 190 (rechtsonder)

6.2.1.3 Achtpalig bijgebouw

In dezelfde sporencluster als waarin spieker (2) herkend werd, kon een achtpalig bijgebouw gereconstrueerd worden. Het gebouw werd gevormd door de sporen 192, 194, 186, 189, 181, 177, 179 en 178 (allen in het vlak gelegen op een hoogte van 15,54m TAW).

Het gebouw was rechthoekig en had in het oosten een kleine apsis. Aan de andere zijde van het gebouw werd extra opgeschaafd ten einde hier ook een apsis te kunnen vinden. Deze werd hier echter niet aangetroffen. Het had een gereconstrueerde afmeting van 4,45m op 2,5m (11,13m²) voor het rechthoekige gedeelte. De totale oppervlakte van het grondplan, inclusies de kleine apsis, was 14,23m².

Figuur 48: Achtpalig bijgebouw (sporen 194, 186, 181, 179, 178, 177, 189, 192)

Figuur 49: Coupes op sporen 194, 186, 181 (boven van links naar rechts), 192, 189, 177 (onder van links naar rechts)

De sporen waren in het vlak rond tot ovaal van vorm en hadden een donkerbruin-grijze kleur. De diameter van de sporen lag telkens rond 0,30m. De diepte van de sporen lag telkens rond 0,20m, met uitzondering van spoor 179. Dit spoor was veel dieper bewaard, namelijk tot ongeveer 0,46m onder het vlak.

De functie van dit gebouw is niet echt duidelijk. Aan de hand van de grootte van het gebouw moet er waarschijnlijk eerder gedacht worden aan een gebouw dat diende voor opslag. De aanwezigheid van een kleine apsis en een diep gefundeerde paal, alsook het dicht bij elkaar liggen van de sporen 186-181 en

189-177 (ten opzichte van de sporen 186-194 en 189-192) zou kunnen betekenen dat het gebouw, ten minste gedeeltelijk, een verdieping had. Deze verdieping zou kunnen gelegen hebben binnen het gedeelte van de structuur gevormd door de sporen 189, 186, 181, 179, 178, 177. Het aanleggen van een dergelijke verdieping zou meer plaats kunnen creëren voor de opslag van goederen.

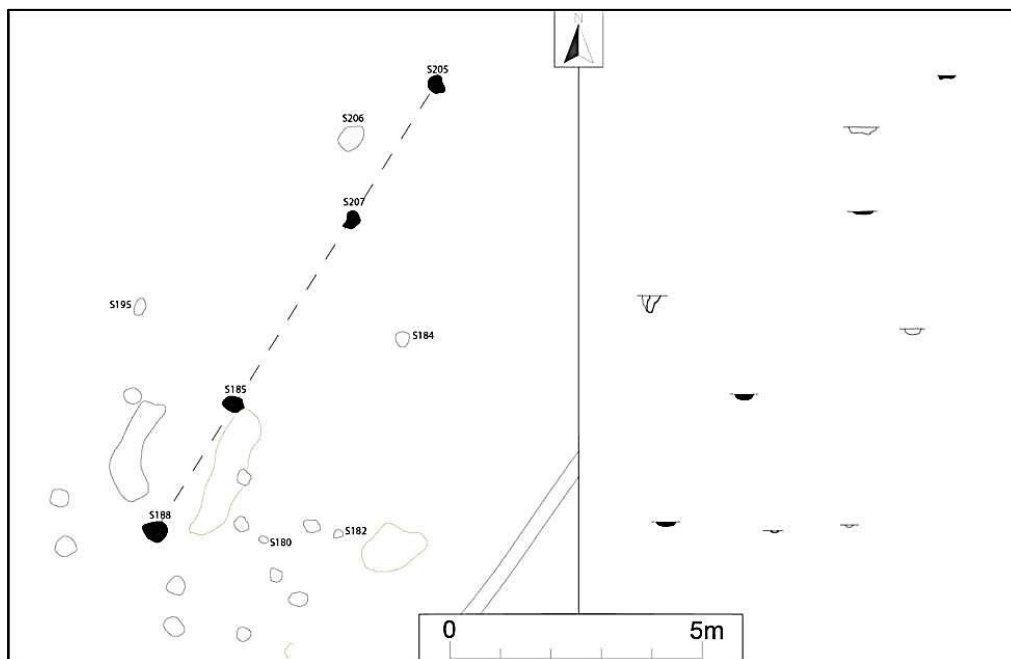
Ook de datering van het gebouw is niet duidelijk. Er werden geen dateerbare vondsten aangetroffen in de kuilvullingen. Enkel op basis van de vulling van de kuilen, die sterk lijkt op deze van de hierboven beschreven vierpalige spieker kan een datering in de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode vermoed worden.

6.2.1.4 *Mogelijk hoofdgebouw*

In het noordwesten van zone 2 lag nog een laatste, mogelijke, structuur. Het ging hier om een centrale lijn gevormd door de sporen 188, 185, 207 en 205. Deze vier sporen lagen immers op één lijn en op regelmatige afstand van elkaar. Zo was er een afstand van 3m zowel tussen de sporen 188 en 185 als tussen de sporen 207 en 205. De afstand tussen de sporen 185 en 207 bedroeg zo'n 4,30m, waardoor het 'gebouw' dus een totale lengte had van 10,3m. De breedte van de 'structuur' kon niet gereconstrueerd worden.

Mogelijk behoorden ook andere nabij gelegen sporen 180, 182, 184, 195 en 206 tot de structuur, maar dit kan niet met zekerheid gezegd worden. Deze sporen hadden een donkerbruine, beige tot bruinrijze kleur. Het spoor 180 bevatte geen inclusies, alle andere sporen bevatten fragmentjes houtskool. In spoor 182 werden ook ijzerconcreties waargenomen. Deze sporen hadden in het vlak een ovale tot ronde vorm met diameters variërende tussen 0,2m (sporen 180 en 182), 0,3m (sporen 184 en 195) en 0,5m (spoor 206).

De sporen 188, 185, 207 en 205 hadden een donkerbruine tot bruinrijze vulling met houtskoolspikkels. In het vlak hadden de sporen een ronde tot ovale vorm met diameters liggende rond 0,4m. In de coupe waren deze sporen zo'n 6 tot 12cm diep bewaard.

Figuur 50: Mogelijk hoofdgebouw (sporen 188, 185, 207, 205 en mogelijk 180, 182, 184, 195, 206)

Figuur 51: Coupes op sporen (van links naar rechts) 188 en 207

Figuur 52: Coupes op sporen 182 (links), 184 (midden), 185 (rechts)

Aan de hand van de lengteafmeting van deze mogelijke structuur zou men kunnen denken aan een hoofdgebouw, eerder dan aan een bijgebouw. Een specifiek type gebouw determineren is echter, wegens een gebrek aan bewaard gebleven sporen, niet mogelijk.

Spoor 184, vermoedelijk ook behorende tot deze plattegrond, bevatte één scherp handgevormd aardewerk, te dateren in de late ijzertijd-vroeg Romeinse periode. De andere sporen bevatten geen aardewerk.

Ook de oriëntatie van de mogelijke structuur (noordoost-zuidwest) zou een indicatie kunnen zijn voor een datering binnen deze periode.

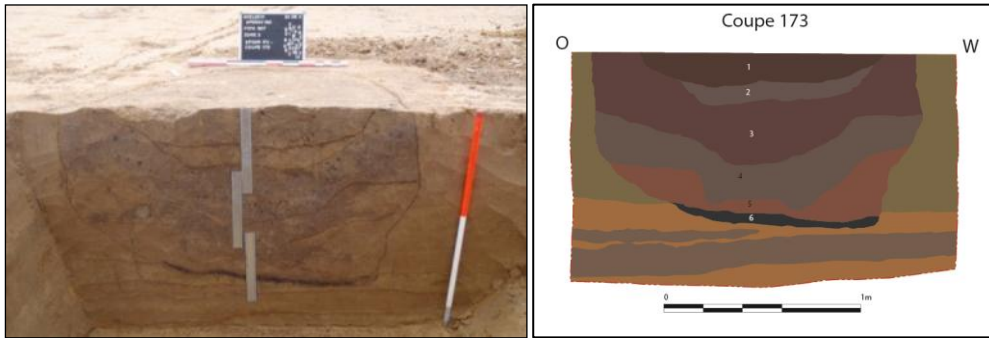
6.2.1.5 Waterkuil

Net ten zuiden van de hierboven beschreven structuren lag spoor 174 (op een hoogte van 15,66m TAW), als waterkuil geïnterpreteerd.

Het spoor had in het vlak een ronde vorm, een donkerbruin-beige kleur en inclusies van houtskool. Ter hoogte van de coupe had de waterput een diameter van 0,94 m en een diepte van 1,64 m. Er werden geen resten van een houten of andere constructie teruggevonden.

Er konden zes vullingen onderscheiden worden: vulling 1 bestond uit heterogeen, bruingrijs gekleurde zandige leem, vulling 2 uit een heterogene, bruine zandige leemlaag. Vullingen 3 en 4 hadden dezelfde kenmerken als vulling 1. Vulling 4 was gebrokt. Deze vullingen bevatten houtskoolspikkels. In vulling 4 waren ook spikkels verbrande leem zichtbaar. Vulling 5 was een homogene, bruine zandige leemlaag. Een dun, zwart gekleurd houtskool laagje vormde vulling 6. Deze vullingen werden bemonsterd met behulp van drie pollenbakken. Er kon echter, omwille van een te weinig hoeveelheid pollen en een te fragmentarische bewaring van deze pollen geen analyse gemaakt worden (zie bijlage 10.7).

Onder de waterput was een afwisseling van lagen geelbruin zand en bruine zandige leem te zien. In de vulling zaten vier aardewerkfragmenten (cf. infra) en een brokje natuursteen.

Figuur 53: Coupe op spoor 174 (foto 307)

Deze structuur kan in de late ijzertijd- vroeg Romeinse periode geplaatst worden aan de hand van de vier aardewerkfragmenten die in de vulling werden aangetroffen.

6.2.1.6 Grachtensysteem

In zone 2 werden drie verschillende grachten herkend. Twee van deze grachten, met spoornummers 210 en 173, hadden een noordoost-zuidwest oriëntatie en maakten dus vermoedelijk deel uit van het grachtensysteem dat ook reeds in zone 1 werd gevonden (zie hoofdstuk 6.1.1.4). De derde gracht, met spoornummer 102, had eveneens een noordoost-zuidwest oriëntatie, maar was iets meer noord-zuid gericht dan de andere twee en hoorde dus niet bij het dominante noordoost-zuidwest systeem binnen de nederzetting. Bijgevolg wordt spoor 102 hier niet verder besproken, maar in het volgende hoofdstuk (hoofdstuk 6.2.1.7).

De meest noordwestelijk gelegen gracht, spoor 210 (gelegen op 15,78m TAW in het vlak), had in het vlak een bruin tot beige kleur en bevatte houtskoolfragmentjes. Hij was ongeveer 0,2m breed en was te volgen over een lengte van ongeveer 8m. Het uiteinde van de gracht werd in het zuidwesten bereikt, ongeveer ter hoogte van de vierpalige spieker (1) en het spoor 205, onderdeel van het mogelijke hoofdgebouw. Het lijkt dan ook logisch dat deze gracht in verband te brengen is met deze structuren. Na het couperen van deze gracht bleek deze slechts zeer ondiep bewaard te zijn (slechts zo'n 2 tot 4 cm diep).

Spoor 173 dan, was (donker)bruin-beige gekleurd en bevatte houtskoolspikkels. In het vlak was dit spoor ongeveer 0,4m breed. De hoogte van dit spoor varieerde van 15,59 m TAW in het noorden tot 15,81 m TAW in het zuiden. In de coupe bleek deze greppel breder te zijn dan in het vlak. De diepte bedroeg 0,38 m.

Figuur 54: Sporen 210 (links) en 173 (rechts) in het vlak

6.2.2 Sporen

Naast de sporen behorende tot een structuur werden er nog verschillende kuilen en andere sporen geregistreerd. Het ging hier voornamelijk om leemwinningskuilen, maar ook enkele paalkuilen werden aangetroffen. Deze laatste konden niet aan een structuur gelinkt worden.

6.2.2.1 Greppels

In het oosten van zone 2 lag de greppel met spoornummer 102. Deze greppel, donkerbruin van kleur en met houtskoolspikkels als inclusies, had een noordoost-zuidwest oriëntatie, maar was iets meer noord-zuid gericht dan de greppels behorende tot het grachtensysteem binnen deze zone (sporen 210 en 173). Wel liep hij evenwijdig met de greppel met spoornummer 81 uit zone 1 en net als dit spoor waren ook hier de twee uiteinden van de greppel gelegen binnen de werkput. Spoor 102 was met zijn 20m lengte wel aanzienlijk groter dan spoor 81, dat slechts over een lengte van 6,9m te volgen was.

6.2.2.2 Paalkuilen – niet behorende aan een structuur

In het noordoosten van zone 2 bevonden zich een drietal kuilen die als paalkuil werden geïnterpreteerd, namelijk de sporen 208, 209 en 215. De sporen 208 en 209 hadden een bruin-beige kleur en een respectievelijke diepte van 0,08 m en 0,20 m. Spoor 215, een paalkuil van 0,30 m diep, was witgrijs gekleurd en had een roestbandje aan de buitenkant. Het spoor 90 was dan weer een ovale paalkuil met (donker)bruine vulling die slechts 0,10 m diep was.

Figuur 55: Coupes op sporen 209 en 215

6.2.2.3 Leemextractiekuilen – Afvalkuilen

Naast paalkuilen werden er nog een groot aantal kuilen aangetroffen, vermoedelijk leemextractiekuilen. Ook hier werd, in een latere fase sediment en afval in gestort.

In het noordwestelijk deel van de werkput, dichtbij de eerder besproken structuren, lagen twee ovale, bruin(-beige) kuilen met houtskoolspikkels (sporen 203-204). Ook in de buurt van deze structuren lag het bruingrijze spoor 193. In dit spoor werden enkel ijzerconcreties waargenomen. De diepte van deze sporen lag tussen 0,08 en 0,14m.

De meeste kuilen waren enerzijds gelegen centraal in de werkput en anderzijds meer naar het zuiden toe. Het ging hier om de sporen 175, 90, 91, 106, 105, 93-98, 166, 171, 201.

Spoor 175 was zo een kuiltje van 0,10 m diep. De vulling, donkerbruin tot beige van kleur, bevatte ijzerconcreties en zes scherven handgevormd aardewerk uit de late ijzertijd-vroeg Romeinse periode (cf. infra).

Spoor 91, ovaal van vorm en met een bruinzwarte kleur, had een doorsnede van 1,70 m en was maximum 0,20 m diep. Dit spoor was rijk aan houtskool en in de vulling werden 16 aardewerkfragmenten aangetroffen (cf. infra), daterende in de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode. Het zou hier, gezien de zeer houtskoolrijke vulling en de vele aardewerkfragmenten, kunnen gaan om een brandrestengraf. Er werden echter geen fragmenten verbrand bot aangetroffen die een dergelijke hypothese zouden kunnen

ondersteunen. In de buurt van het spoor werden geen andere sporen met een dergelijke vulling gevonden. Het spoor onderscheidde zich duidelijk van andere sporen met houtskoolrijke vulling door de aanwezigheid van een relatief grote hoeveelheid aardewerk²⁹. Het zou hier echter ook kunnen gaan om een houtskoolrijke afvalkuil.

Figuur 56: Spoor 91 in vlak (links) en coupe (rechts)

Het spoor 105, een ovale, bruin-beige gevlekte kuil, werd oversneden door het hierboven beschreven spoor 102.

Bijna aan het noordelijke uiteinde van de greppel lag ook het spoor 106, een ovale, bruine kuil met spikkels houtskool en verbrande leem. Ook werd er één aardewerkfragment in aangetroffen, wederom daterend in de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode (cf. infra). Bij het couperen bleek de kuil 0,18 m diep te zijn.

Meer zuidelijk lagen de sporen 93-98. Spoor 93 was een cirkelvormige band met bruin-beige gevlekte vulling. Spoor 94 had een onregelmatige vorm en een bruine vulling. Beide sporen bevatten houtskoolspikkels. Spoor 93 oversneed spoor 94 en was dus jonger. Bij het couperen bleek spoor 93 0,40 m diep te zijn en spoor 94 0,74 m. Spoor 94 had twee vullingen: bovenaan een donkerbruin-grijze laag en onderaan een wit-grijs-bruin gevlekte vulling.

De kuilen met spoornummers 95, 97 en 98 hadden een (donker)bruine vulling en bevatten houtskool. Ze waren bewaard tot op een diepte van 0,12m tot 0,2m en hadden allen een zeer onregelmatige bodem.

Net ten westen van sporen 93 en 94 lag spoor 172, een ovale kuil van 0,74 m diep. De vulling was donkerbruin gekleurd en bevatte houtskoolspikkels.

In het uiterste zuiden van zone 2 lagen ten slotte nog drie kuilen, namelijk de sporen 171, 166 en 201.

Spoor 171 had in het vlak een onregelmatige vorm en een bruin-beige kleur. In de coupe had dit spoor een breedte van 1,44 m en een diepte van 1,20 m. Onderaan was een witte uitlogingsband zichtbaar. Spoor 166 had dezelfde kenmerken als spoor 171. In de coupe was eveneens een uitlogingsband zichtbaar. Onderaan het spoor, op een diepte van 0,46 m, kwam een roestband voor. Spoor 201 was een ronde, bruingrijs gekleurde kuil van 0,10 m diep.

²⁹ 16 scherven op een totaal van 379 (zone 1 en 2) → 4% van het totaal aantal

Figuur 57: Coupe op spoor 171 (foto 316)

6.2.3 *Natuurlijke en vervallen sporen*

Sporen 96, 99-101, 103, 104, 107, 108, 165, 167-170, 183, 196, 197-200 en 202 waren natuurlijke sporen met een ronde, ovale of onregelmatige vorm. De kleur varieerde van (donker)bruin(-beige) tot bruingrijs en witgrijs.

In het zuiden van de werkput leg een natuurlijke laag met wit-bruine kleur en kalkfragmenten in.

Sporen 92 en 176 werden bij de aanleg van het vlak aangeduid als sporen, maar bleken bij het couperen slechts zeer ondiep bewaard te zijn. Vermoedelijk waren ook deze verkleuringen van natuurlijke aard.

6.2.4 *Analyse en conclusie zone 2*

In deze relatief kleine opgravingszone werd toch een groot aantal structuren opgetekend. Het ging hier voornamelijk om bijgebouwen, namelijk twee vierpalige spiekers en één achtpalig bijgebouw.

Een mogelijk hoofdgebouw werd aangetroffen vlak nabij het achtpalige bijgebouw. Het bestond uit vier op een rij liggende palen met een noordoost-zuidwest oriëntatie. Deze palen lagen op zeer regelmatige afstand van elkaar en vormden een totale lengte van ongeveer 10m. Mogelijk behoorden ook enkele andere sporen tot dit gebouw.

In deze zone werd ook een waterkuil en een mogelijk brandrestengraf aangesneden, alsook enkele greppels met eenzelfde oriëntatie als deze uit zone 1.

Aan de hand van de oriëntatie van de gevonden structuren en de dateerbare vondsten die hiermee konden gelinkt worden, kan er met redelijke zekerheid gezegd worden dat het hier gaat om structuren die allemaal in de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode moeten geplaatst worden. Vermoedelijk behoren ze dus tot dezelfde fase als de structuren uit zone 1.

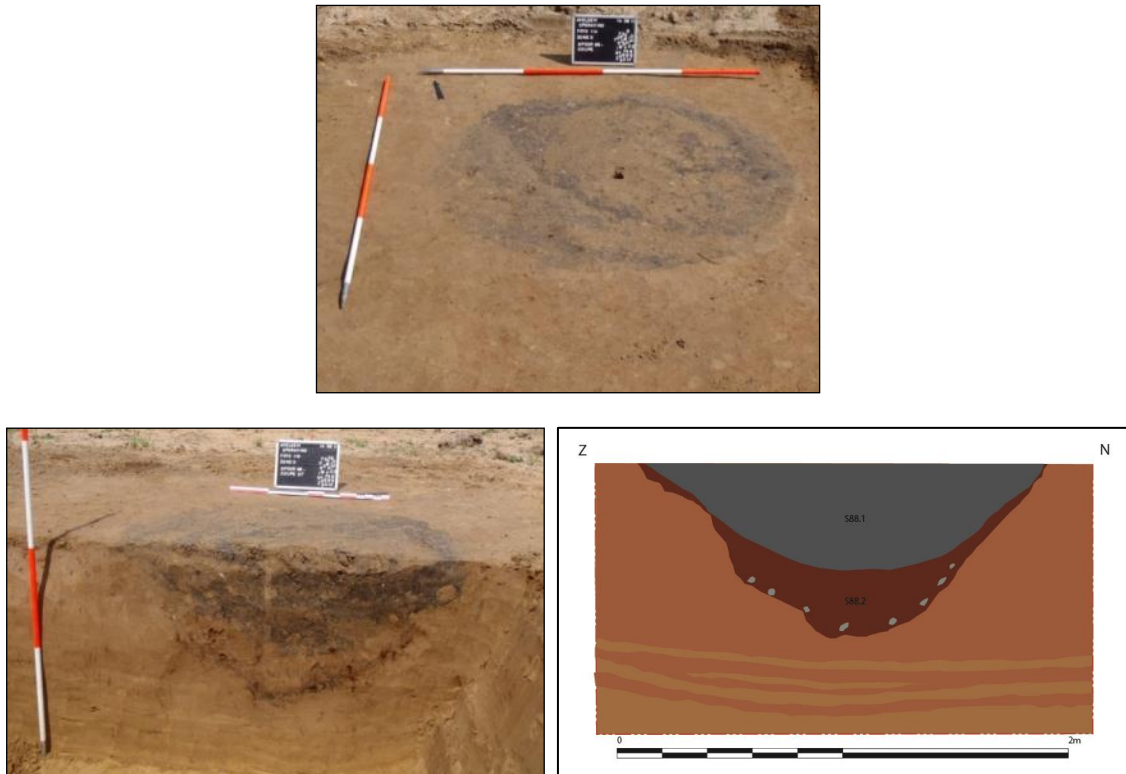
Wel zijn er in deze zone veel minder sporen van verbranding te vinden. Zo werden er geen van de sporen behorende tot een structuur resten verbrande leem gevonden. Ook het aardewerk in deze zone (cf. infra) vertoonde veel minder sporen van verbranding. In deze zone leek er dus, in tegenstelling met zone 1, geen sprake te zijn geweest van brand.

Figuur 58: Zone 2: Erf uit late ijzertijd-Vroeg Romeinse periode (rood: sporen uit late ijzertijd-vroeg Romeinse periode; wit: antropogene sporen)

6.3 Zone 3

In zone 3 werd de vermoedelijke waterput, aangesneden bij het vooronderzoek, opnieuw blootgelegd en opgeschaafd (spoor 88). Dit spoor had een ronde vorm en was donkergrijs-zwart gevlekt van kleur. In de coupe waren twee vullingen te onderscheiden: bovenaan een donkergrijs-zwarte vulling met kalk, metaal en glas in en onderaan een rood-bruin-donkergrijze vulling met metaalbrokken (vermoedelijk shrapnels). Het spoor was 0,78 m diep en werd geïnterpreteerd als een bomkrater. Onderaan was een afwisseling van dunne laagjes rood-bruin zandig leem en geel-bruin te zien.

Figuur 59: Spoor 88 in het vlak (boven) en in coupe (onder)

7 Vondstmateriaal³⁰

7.1 Aardewerk

7.1.1 Zone 1

In zone 1 werd het merendeel van het aardewerk aangetroffen. Er werden hier in totaal 349 scherven aardewerk verzameld. Het meeste aardewerk, zo'n 90% van het totaal gevonden aardewerk in deze zone, werd gevonden in sporen die toebehoorden aan een structuur. Ongeveer 9% werd verzameld uit sporen die niet aan een structuur toebehoorden en 1% werd als vlakvondst gevonden. Onderstaande tabel geeft het aantal scherven en hun context weer.

<i>Context</i>	<i>Aantal scherven</i>	<i>Procentueel aantal scherven</i>
Vlakvondsten	5	1
Portiekgebouw (sporen 4, 5, 6, 8, 9, 10, 18, 11)	58	17
Zespalige spieker (sporen 58, 57, 76, 77, 79, 81)	238	68
Grachtensysteem zone 1 (sporen 1, 35, 159)	17	5
Overige sporen (sporen 27, 34, 36, 37, 64, 70, 74, 78)	31	9
Totaal aantal scherven	349	100

Bij de aanleg van het vlak werden er op verschillende locaties al vlakvondsten verzameld (vondstnummers 1, 16, 31). Er werden zo 2 wandfragmenten handgevormd aardewerk gevonden. Deze scherven waren volledig secundair verbrand, waardoor het onmogelijk was het baksel te determineren. Naast deze wandfragmenten werden er nog drie scherven rood geglaazuurd aardewerk gevonden, te dateren in de middeleeuwen. Twee van deze scherven waren randfragmenten van pannen. Omdat al deze fragmenten buiten context werden gevonden, dragen ze niet veel bij tot de datering van de site.

In de vullingen van een deel van de sporen, die het eerder besproken portiekgebouw vormden, werden in totaal 58 scherven gevonden, zo'n 17% van het totaal aantal gevonden scherven in zone 1. Enkel in sporen 4 en 5 werd geen schervenmateriaal gevonden.

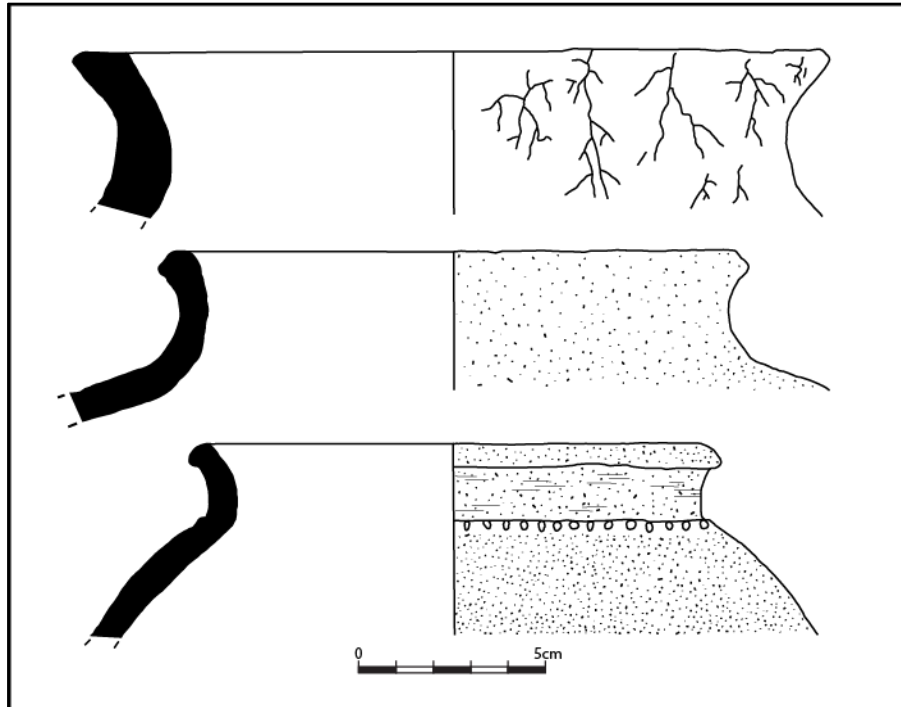
Vooraf spoor 18 (vondstnummer 2) bevatte zeer veel materiaal. Hier werden 38 scherven aangetroffen van een reducerend gebakken type handgevormd aardewerk. Er konden 1 bodem, 30 wandfragmenten en 7 randfragmenten gerecupereerd worden. Het aardewerk was handgevormd en/of deels vervaardigd op een traag draaiende schijf. Het baksel kon, omwille van een volledige secundaire verbranding van het materiaal, niet achterhaald worden. Deze secundaire verbranding zorgde er tevens voor dat veel van het schervenmateriaal werd vervormd/verbogen (door de hitte). Omwille van deze reden leek het niet nuttig alle randscherven te tekenen. Enkel de individuen die (vermoedelijk) hun originele vorm behouden hebben, werden getekend.

Figuur 60: Secundair verbrand aardewerk uit spoor 18 (v2)

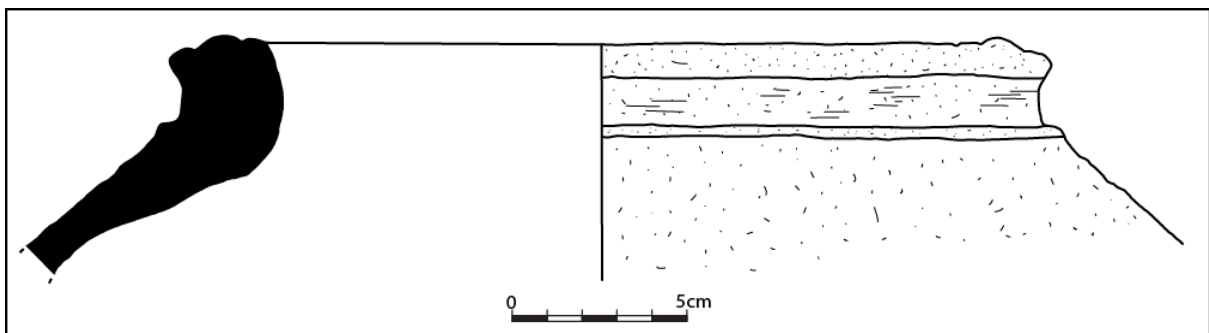
³⁰ Gedetermineerd met hulp van W. Declercq (Universiteit Gent)

Het ensemble moet gedateerd worden in de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode (200v.Chr.-60n.Chr.). De aanwezigheid van enkele randen met een S-vormig profiel en naar buiten gebogen rand (zie afbeelding 60) getuigen van een datering binnen deze periode. Bij één van deze randen werd er een ribbel (zie afbeelding 61) aangetroffen op de overgang van buik naar hals. Net onder deze ribbel, op de overgang hals-schouder, werd een versiering door middel van kleine indrukken aangetroffen.

Figuur 61: Aardewerk uit spoor 18 (v2) - Schaal 1:2

Een bijzondere vondst in deze context was een geprofileerde rand met gleuf (voor deksel) (figuur 62). De rand van deze scherf was zeer dik en bevatte bij de aanhechting met de wand een ribbel.

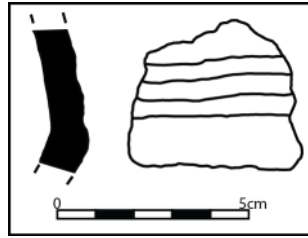

Figuur 62: Rand met dekselgleuf uit spoor 18 (v1) - Schaal 1:2

In de sporen 6, 8, 9 en 11 werd gelijkaardig aardewerk gevonden als dit aanwezig in spoor 18. Het ging hier wederom om handgevormd of op een traag draaiende schijf vervaardigd aardewerk dat volledig secundair verbrand was. Ook hier kon dus geen baksel onderscheiden worden.

Spoor 6 (v3 en v26) bevatte zo vier wandscherven, spoor 8 (v5) twee en spoor 9 (v6 en v30) acht. De wandscherven uit sporen 6 en 8 bevatten geen versiering. Twee van de scherven uit spoor 9 daarentegen wel. Bij een van de scherven werd er een versiering door middel van strepen herkend. Een tweede scherf bleek een bolle ribbel met twee uithollingen te bezitten (zie figuur 63). Dit fragment was afkomstig van een zogenaamde ribbel halskom. Het gaat hier om een type kom met naar buiten gebogen

rand en halsribbels. Vermeulen (Vermeulen 1992) beschreef dit type reeds als het type K3. Parallellen hiervoor werden reeds aangetroffen te Aalter-Langevoorde, waar dit type aardewerk werd aangetroffen in een context uit de late ijzertijd. Enkele andere vondsten, met name te Colijnsplaat, Koudekerke en Ellewoutsdijk geven aan dat dit type aardewerk ook nog in gebruik was tot in de vroeg-Romeinse periode.³¹

Figuur 63: Fragment van een ribbel halskom uit spoor 9 (v30) - Schaal 1:2

In spoor 11 (v7 en v29) werden drie secundair verbrande wandscherven aangetroffen. Net als in de andere sporen van het portiekgebouw ging het hier om handgevormd aardewerk.

Ook in spoor 10, gelegen ten oosten van spoor 11, werd gelijkaardig aardewerk aangetroffen, meer bepaald één volledig secundair verbrande wandscherf en twee fragmenten van een bolle bodem. Het ging hier om een bodem in lokaal vervaardigd, in reducerend milieu gebakken, handgevormd aardewerk. Het baksel had een beige tot grijze kleur en was verschaald met chamotte.

Ook deze twee contexten zijn, naar analogie met de andere sporen van de gebouwplattegrond, te dateren in de late ijzertijd-vroeg Romeinse periode (±200 v.Chr.-60n.Chr.).

De grootste hoeveelheid aardewerk, maar liefst 68% van het totaal aantal gevonden scherven in zone 1, werd gerecupereerd uit de vullingen van de sporen die de zespalige spieker vormden (58, 57, 76, 77, 79, 81).

In spoor 58 (v14 en v17) werden een tiental scherven aangetroffen. Het gaat hier vooral om wandscherven handgevormd aardewerk, die wederom volledig secundair verbrand waren. Er werd echter ook één fragment van een sterk naar buiten gebogen rand aangetroffen.

Spoor 57 (v33 en v13) bevatte 15 wandscherven. Het ging hier weer om sterk secundair verbrand materiaal. Hierdoor zijn zeer veel scherven krom getrokken, waardoor vormen niet meer te herkennen waren.

Uit spoor 76 (v34 en v46) kwam veel aardewerk tevoorschijn. Echter ook al dit materiaal was stevig secundair verbrand. Wel was er bij een scherv nog vaag een versiering door middel van kleine putindrukjes zichtbaar, gelijkaardig aan deze op een scherv uit spoor 37 (cf. infra). Bij een andere scherv was ook de voor de late ijzertijd karakteristieke ribbel op de overgang van hals naar buik zichtbaar, waardoor voor deze context met redelijke zekerheid een datering van 200 v.Chr. tot 60 n.Chr. kan worden voorop gesteld (zie figuur 64).

Figuur 64: Secundair verbrande randscherf met ribbel op overgang hals naar buik

³¹ De Clercq 2009, 417

Het aardewerk aangetroffen in sporen 77 en het oversnijdende spoor 78 (v35, v36 en v45) was zeer gelijkaardig aan dit uit de andere sporen die de spieker vormden, en dus eveneens sterk secundair verbrand. Het betrof hier in alle gevallen wandscherven.

Uit spoor 79 (v37) werd aanzienlijk minder materiaal gerecupereerd. Hier werden slechts drie wandscherven gevonden. Hiervan waren er weer twee stevig en een derde lichtjes secundair verbrand. Spoor 81 (v41) bevatte een negental wandscherven, waarvan het merendeel ook weer sporen van secundaire verbranding vertoonden. Op één scherf was nog een ribbel zichtbaar bij de overgang van hals naar buik, wat een datering binnen de late ijzertijd-vroeg-Romeinse fase doet vermoeden.

Als we al deze sporen samen bekijken, valt op dat in alle sporen gelijkaardig schervenmateriaal aanwezig was. Dit materiaal plaatst de structuur in de late ijzertijd-vroeg Romeinse periode. Deze zespallige spieker stamt dus uit dezelfde periode als het portiekgebouw.

Uit het grachtensysteem dat het erf omsloot, bestaande uit grachten met spoornummers 1, 35 en 159, werden 17 scherven verzameld. Dit komt overeen met zo'n 5% van het totaal aantal aanwezige schervenmateriaal binnen zone 1. Spoor 159, de meeste noordelijk gelegen gracht, bevatte geen aardewerk.

Spoor 1 (v21 en v51) bevatte ten eerste 13 scherven. Al deze individuen bevatten sporen van secundaire verbranding. Op twee van deze scherven kon er een versiering waargenomen worden. Bij de eerste scherf was dit een kamstreekversiering en bij de tweede een versiering door middel groeven in een lineair, kruisend patroon. Deze versieringen komen voor in late ijzertijd maar bleven in gebruik tot in de vroeg-Romeinse periode³².

In spoor 35 (v8) werden vier wandscherven aangetroffen, die allemaal niet secundair verbrand waren. Het betrof hier scherven van één of meerdere recipiënten in lokaal vervaardigde, handgevormde waar. De reducerende bakking van het aardewerk zorgde voor een beige-grijze kleur. Er werd tevens chamotte gebruikt als verschraling. Bij geen van deze scherven kon een versiering waargenomen worden.

Aan de hand van de versierde scherven en de analogie met de gebouwstructuren kan ook voor het grachtensysteem met relatieve zekerheid een datering in de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode voorop gesteld worden.

Naast materiaal uit contexten die konden gerekend worden tot een bepaalde structuur, waren er ook verschillende losse kuilen die vondstmateriaal bevatten.

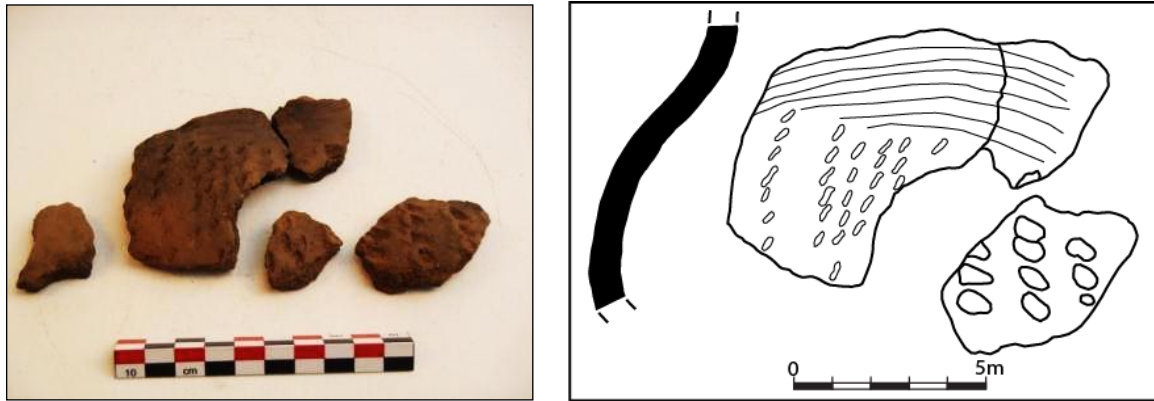
In het noorden van zone 1 werd zo in de sporen 70 (v22), 74 (v28) en 64 (v27) aardewerk aangetroffen. De eerstgenoemde context bevatte slechts een viertal scherven. Hierbij konden er echter geen diagnostische stukken herkend worden, het ging enkel om onversierde wandscherven handgevormd aardewerk. Het baksel, grijs tot beige van kleur en met verschraling van chamotte, lijkt echter sterk op het reeds in andere contexten in zone 1 gevonden aardewerk, waardoor ook hier een datering 200 v.Chr.-60 n.Chr. kan vermoed worden. In sporen 74 en 64 werd telkens slechts één gelijkaardige wandscherf aangetroffen.

Een aantal sporen in het zuidwesten van het onderzoeksgebied bevatten eveneens aardewerk uit dezelfde periode. Bij sporen 27 (v 10) en 36 (v 11) ging het allebei telkens slechts om één wandscherf handgevormd aardewerk in een beige-grijs baksel, verschrald met chamotte.

Uit spoor 37 (v9 en v19) werden een 13-tal scherven handgevormd, lokaal vervaardigd aardewerk in een beige-grijs baksel met verschraling van chamotte gerecupereerd, waarbij er op een aantal scherven versiering kon herkend worden. Deze versiering bestond uit horizontale kamstreken op de hals, en indrukken op de wand.

Er leken twee soorten indrukken aanwezig te zijn, namelijk fijnere indrukken, waarschijnlijk aangebracht door middel van een spatel of bot, en vingertopindrukken. Een aantal van deze scherven paste aan elkaar, waaruit bleek dat er verschillende versieringsvormen op dezelfde pot voorkwamen. Het gaat hier dan waarschijnlijk ook om verschillende scherven van een zelfde individu (zie figuur 65).

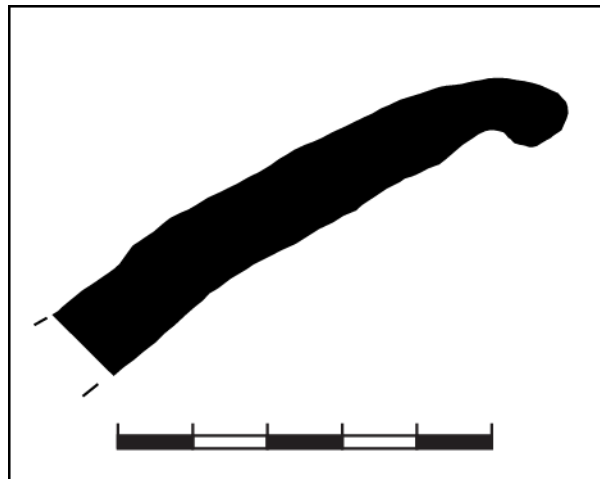
³² De Clercq 2009, 419-420

Figuur 65: Versierde wandscherven uit spoor 37 (v9) - Schaal 1:2

Naast deze versierde scherven bevond er zich ook enkele kleine fragmenten (wandscherven) van zogenaamd 'technisch aardewerk', ook wel als 'zoutcontainers' aangeduid. Er kon geen specifiek type onderscheiden worden.

In spoor 34 (v18) werden er een vijftal scherven handgevormd aardewerk aangetroffen. Ook deze scherven hadden een grijs-beige baksel en een verschraling van chamotte. Vooral belangrijk hierbij was de vondst van een randscherf met een naar binnen gebogen, ongeprofileerde rand (zie figuur 66). Dit type aardewerk werd reeds op vele sites terug gevonden, namelijk te Zele-Kamershoek, Oostwinkel Leischoot, Knesselare-Flabbaert, Aalter-Langevoorde, Sint-Denijs-Westrem-Vliegveld-The Loop, Evergem-Kluizendok, Jabbeke-Hoge Dijken, Maldegem-Burkel, Destelbergen-Eenbeekeinde, Ursel Konijntje, Sint-Martens-Latem-Brakel, Oudenburg-Spegelaere... . Het is niet zeker of het hier gaat om een de komvorm dan wel om de bordvorm. Beiden werden gemaakt met een zelfde randvorm waardoor, als er te weinig van de wand bewaard is gebleven, het zeer moeilijk is het onderscheid te maken. Deze randvorm wordt gedateerd tussen 60 n.Chr. en 270 n.Chr.³³

Figuur 66: Naar binnen gebogen, ongeprofileerde rand uit spoor 34 (v18)- Schaal 1:1

³³ De Clercq 2009, 417-418

7.1.2 Zone 2

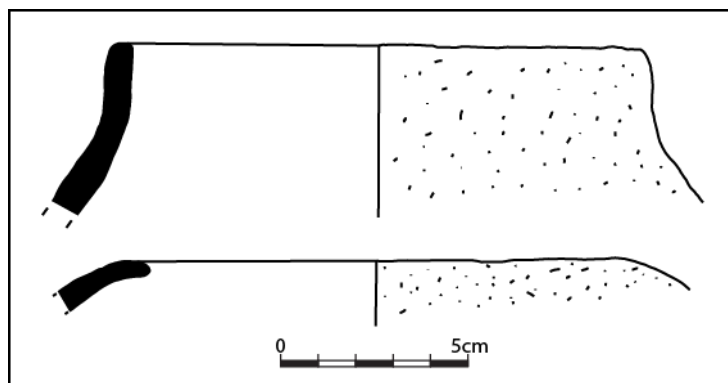
In zone 2 werd aanzienlijk minder aardewerk aangetroffen. Er werden in het totaal slechts 30 scherven aangetroffen.

<i>Context</i>	<i>Aantal scherven</i>	<i>Procentueel aantal scherven</i>
Vierpalige spieker (sporen 211, 212, 213, 214)	2	7
Waterkuil (S174)	4	13
Mogelijk brandrestengraf (S91)	16	53
S184 (deel van mogelijk hoofdgebouw?)	1	3
Overige sporen (sporen 106, 175)	7	23
Totaal aantal scherven	30	100

Slechts twee wandscherven konden gerecupereerd worden uit spoor 212 (v60), een van de vier sporen die samen de vierpalige spieker (1) vormden. De andere drie sporen bevatten geen aardewerk. De twee scherven waren sterk gelijkaardig aan het reeds gevonden aardewerk (handgevormd, beige-grijs baksel en verschaald met chamotte).

De waterkuil met spoornummer 174 (v55) bevatte vier wandscherven van hetzelfde type.

Het meeste materiaal binnen deze zone (ongeveer de helft van het aantal scherven binnen deze zone) werd gevonden in spoor 91 (v48 en v49). Het ging hier om 16 scherven van hetzelfde type handgevormd aardewerk, waarbij er 14 wand- en 2 randfragmenten (zie figuur 66) geteld werden. De eerste rand was sterk naar binnen gebogen en ongeprofileerd. De tweede was eerder rechtop staand en eveneens ongeprofileerd. Er waren bij sommige scherven lichte sporen van secundaire verbranding te vinden. Deze sporen zijn echter waarschijnlijk te wijten aan het gebruik van het aardewerk, eerder dan aan brand.

Figuur 67: Randscherven uit spoor 91 (v49) - Schaal 1:2

Spoor 184 (v56) zou een onderdeel kunnen zijn van een ongeveer 10m lang hoofdgebouw. In de vulling van dit spoor werd één klein wandscherfje handgevormd aardewerk aangetroffen.

Buiten de sporen die tot een structuur konden gerekend worden, werd er in nog twee losse kuilen aardewerk gevonden.

In spoor 175, een gracht lopend van het zuidwesten van zone 2 naar het noordoosten ervan, werden er een zestal scherven handgevormd aardewerk (v59) aangetroffen. Het ging hier uitsluitend om onversierde wandscherven handgevormd aardewerk, die zeer gelijkaardig zijn met de rest van het aardewerk aangetroffen op de site.

Spoor 106 (v47) bevatte slechts één scherf. Deze bleek te dateren in de late middeleeuwen. Het ging hier om rood geglazuurd aardewerk, waarschijnlijk van een bord. De precieze vorm kon echter niet achterhaald worden wegens een te grote verwerking van de scherf.

7.2 Overige vondsten

7.2.1 Weefgewichten

In zone 1 werden in 2 sporen, spoor 9 (v6 en v30) en spoor 32 (v20) resten van weefgewichten gevonden. Het ging hier in beide gevallen om driehoekige modellen met afgeronde hoekpunten, waarin drie gaten werden aangebracht om touwen door te spannen. Deze gewichten dienden immers om de scheringsdraden verticaal strak te houden. Het driehoekige model met drie tot vier gaten kwam in gebruik vanaf de 5de eeuw v.Chr.³⁴

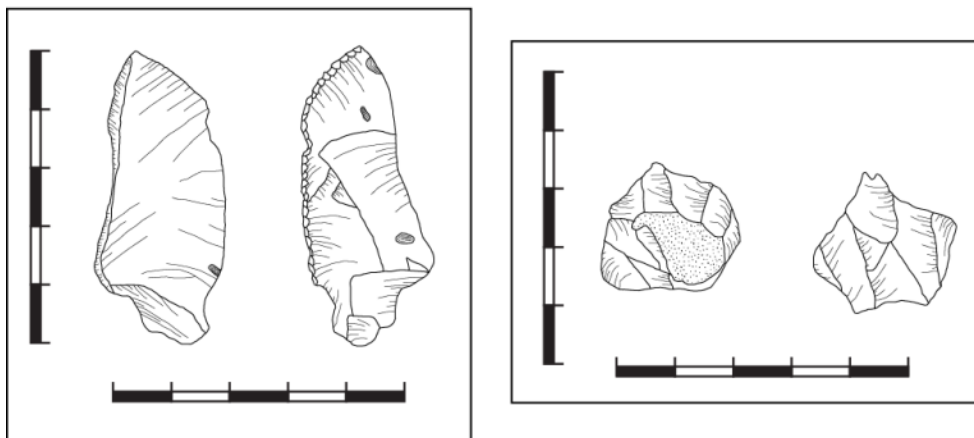
Van het exemplaar in spoor 9 waren er nog slechts 2 stukken bewaard. Van het weefgewicht uit spoor 32 was veel meer bewaard.

Enkele fragmenten van een weefgewicht werden eveneens aangetroffen bij de aanleg van het vlak in zone 1.

7.2.2 Silex

In zone 2 werd er een fragment silex aangetroffen (v58). Het ging hier om een kling van 5 cm lang en 2 cm breed (zie figuur 68). Deze microkling was enkel dorsaal bewerkt. Het werktuig werd los in het vlak gevonden.

Een andere silexvondst werd gedaan in spoor 91 (v49). Het ging hier om een afslagkern (zie figuur 68). Deze vondst is, gezien zijn locatie in spoor 91, waarschijnlijk als residueel te beschouwen.

Figuur 68: Silexvondsten (schaal 1:2)

³⁴ Van den Broeke 2005, 614

7.2.3 Natuursteen

In twee sporen werden resten aangetroffen van maalstenen in tefriet (zie figuur 68).

Ten eerste werd er een klein fragment gevonden in spoor 174 uit zone 2 (v55). Kenmerkend aan deze maalsteen is de ene aanwezige gladde kant.

Ten tweede werd er een iets groter fragment van eenzelfde soort maalsteen gevonden in het spoor 33 uit zone 1 (vondstnummer 12). Ook hier is er een gladde kant aanwezig.

Figuur 69: Maalsteenfragmenten (links: uit spoor 174, rechts: uit spoor 33)

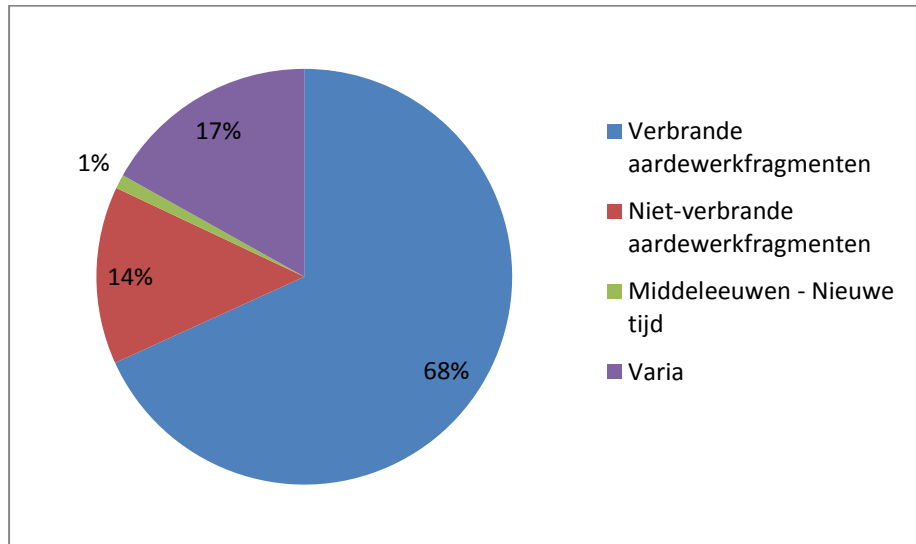
In spoor 88 (v32) werd er eveneens een fragment natuursteen aangetroffen. Hier viel echter geen verdere determinatie of functie te bepalen.

7.3 Besluit

Het aardewerkspectrum wordt gedomineerd door het handgevormde, lokaal vervaardigde aardewerk. Er werd geen Romeins importaardewerk aangetroffen, waardoor er geen datering binnen deze periode kan worden vermoed. Eerder moet er gedacht worden aan een datering in de late ijzertijd-vroeg Romeinse periode (200 v.Chr.-±50 n.Chr.). Deze datering is gebaseerd op enkele randvormen en versieringspatronen (cf. infra). Het ontbreken van importaardewerk aan het begin van de 1ste eeuw n.Chr. is heel normaal. Het is immers pas vanaf het midden van de 1ste eeuw n.Chr., wanneer de romanisering zich reeds sterk heeft doorgezet, dat het aardewerk vervaardigd op snelle draaischijf in grote getalen wordt geïmporteerd. Het ontbreken van importwaar in deze periode zegt daarom ook vrij weinig wat betreft status van de bewoners van het erf. Ook moet in rekening worden gehouden dat zelfs gedurende de gehele Romeinse periode de handgevormde waar nog steeds een zeer belangrijke component vormde van het aardewerkspectrum. De C14 datering uitgevoerd op een van de paalkuilen van het portiekgebouw is hierbij belangrijk. Deze gaf immers aan dat eerder een datering in de 1ste eeuw n.Chr. moet worden vermoedt.

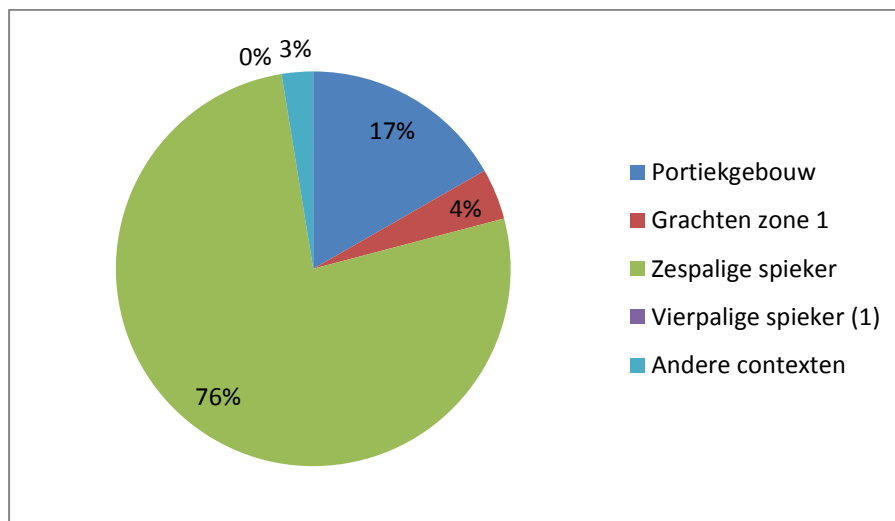
Bijzonder aan het hier gevonden aardewerk uit deze periode is dat de overgrote meerderheid secundair verbrand was. Zoals in onderstaande tabel is waar te nemen was ongeveer 70% van het totaal aantal vondsten secundair verbrand. Dit was in alle gevallen handgevormd, lokaal vervaardigd aardewerk uit de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode. Het niet verbrande, handgevormde aardewerk uit deze periode besloeg zowat 14% van het totaal aantal vondsten. Bij varia werd bouwmetaal, silex, weefgewichten, natuursteen ondergebracht. De vondst van 39 verschillende, kleine stukjes van een weefgewicht in spoor 39 zorgt voor het hoge cijfer. Wanneer de categorie varia wordt weggelaten komt men tot cijfers van 82% verbrande aardewerkfragmenten, 17% niet-verbrande aardewerkfragmenten en 1% materiaal uit de middeleeuwen-nieuwe tijd. De verhoudingen tussen het verbrand en niet verbrand materiaal blijven echter; logischerwijze, behouden.³⁵ Er is ongeveer 5 keer meer verband schervenmateriaal aanwezig ten opzichte van het niet verbrand materiaal.

³⁵ 68/14=4,85 & 82/17=4,82

Figuur 70: Grafiek totaal aantal vondsten - verbrand materiaal

Om een reden te vinden voor deze grote hoeveelheid verbrand materiaal moet dit eerst per context bekeken worden. Het was reeds duidelijk dat er enkel materiaal uit de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode secundair verbrand was. Het is dan ook belangrijk te gaan kijken naar de hoeveelheid verbrand materiaal in relatie tot de context waarin ze werden gevonden. De contexten waarbij er in de sporen vondsten werden verzameld, zijn ten eerste het portiekgebouw uit zone 1, ten tweede de bijhorende grachten, ten derde de zespalige spieker uit zone 1 en als laatste de vierpalige spieker (1) uit zone 2. Onderstaande tabel geeft deze percentages weer.

Figuur 71: Grafiek structuren - Verbrand materiaal

Uit deze grafiek blijkt duidelijk dat het gevonden verbrande materiaal te linken is aan de gevonden contexten. Slechts 3% van het gevonden verbrande materiaal werd niet gevonden in sporen die behoorden aan een structuur. De grootste hoeveelheid, namelijk 76%, is te linken aan de zespalige spieker uit zone 1. Dit wordt gevolgd door het portiekgebouw uit zone 1 met 17% en als is er dan nog het grachtensysteem dat kan gelinkt worden aan deze twee structuren, waarin 4% van het verbrande materiaal gevonden werd.

Naar alle waarschijnlijkheid zijn deze structuren op een bepaald moment afgebrand. Getuige hiervan zijn ook de resten verbrande leem die in de sporen van de aangetroffen huisplattegrond en de spieker uit zone 1 aanwezig waren.

8 Conclusie

In de eerste twee opgravingszones werden verschillende structuren gevonden die toebehoorden aan een nederzetting uit de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode. Vermoedelijk moet er eerder gedacht worden aan een datering in de 1ste eeuw n.Chr. voor dit erf³⁶. Deze nederzetting had een noordoost-zuidwest oriëntatie en werden begrensd door verschillende, parallel aan elkaar en haaks op elkaar liggende, greppels.

Figuur 72: Zones 1 en 2 - Erf/erven uit late ijzertijd-Vroeg Romeinse periode

³⁶ De C14 datering op het portiekgebouw geeft dit aan. Echter de andere structuren werden niet gedateerd met behulp van absolute dateringsmethoden, waardoor ze niet allemaal met zekerheid in deze 1ste eeuw te plaatsen zijn.

Dat het hier om één nederzetting zou gaan, is af te leiden uit een aantal aanwijzingen. Zo is er een opening zichtbaar in het grachtensysteem in zone 1 (tussen spoor 1 en 35), dat op deze manier zorgt voor een verbinding tussen de structuren gelegen te oosten van de gracht met spoornummer 1 en deze gelegen ten westen van deze gracht. Het vermoeden dat deze structuren in een zelfde periode te plaatsen zijn, wordt bevestigd door het vondstenmateriaal aanwezig in de sporen van deze structuren. Bij de structuren waarbij er geen vondsten werden gedaan kan enkel het vermoeden geopperd worden dat, op basis van het uitzicht van de sporen en de oriëntatie van de structuren, deze ook behoren tot dezelfde periode en dus hetzelfde erf.

Het erf bestond, behalve het afbakenend grachtensysteem, uit een zestal gebouwen, 2 vermoedelijke waterkuilen, een vermoedelijk brandrestengraf en een groot aantal leemwinningskuilen en andere kuilen. In zone 1 werd een plattegrond gevonden van een zogenaamd portiekgebouw (ook wel *bâtiment à porche*, *Vierpfostenbau mit doppelpfostensetzung*), alsook de resten van een zespalige spieker. Beide gebouwen werden vermoedelijk verwoest door een brand. Getuigen hiervan zijn de sporen van verbrande leem en houtskool in de vullingen van de sporen van deze structuren, alsook de aanwezigheid van een grote hoeveelheid sterk secundair verbrand aardewerk in deze vullingen. Door de toch wel verre ligging van deze twee structuren ten opzichte van elkaar kan er vermoed worden dat het hier eerder een intentionele dan wel een accidentele brand betreft. De mogelijk bestaat echter nog steeds dat het in beide gevallen om een accident gaat.

Ook in deze zone werd een vermoedelijke waterkuil aangeduid.

Zone 2 bevatte meer structuren dan zone 1. Hier werden een viertal gebouwen herkend, zijnde twee vierpalige spiekers, een achtpalig bijgebouw en een mogelijk hoofdgebouw. Of deze structuren te linken zouden zijn aan de structuren uit zone 1 is niet met zekerheid te zeggen. Het weinige vondstmateriaal dat kon gelinkt worden met deze structuren, gekoppeld aan het uitzicht van de vullingen van de sporen en de oriëntatie van de structuren wijst erop dat deze gebouwen te dateren zijn in dezelfde periode. Of ze daadwerkelijk tot dezelfde nederzetting behoren is niet zeker. Vermoedelijk gaat het hier om een zwervend erf, dat steeds een stukje opschoof als een gebouw of woonhuis te beschadigd was of anderszins niet meer voldeed.

Een duidelijk verschil met de structuren in zone 1 was dat in deze zone er veel minder sporen van brand te vinden waren. Er werden geen verbrande leemfragmenten in de kuilvullingen vastgesteld en er was maar zeer weinig secundair verbrand aardewerk aanwezig in de zone. Het lijkt er bijgevolg op dat er in deze zone geen brand heeft plaats gevonden.

Ook in de tweede opgravingszone werden een waterkuil en een mogelijk brandrestengraf herkend. Er werden pollenmonsters verzameld van de waterkuil door middel van pollenbakken. Deze leverden echter geen resultaat op.³⁷ In het spoor dat mogelijk een brandrestengraf was, werd een redelijk grote hoeveelheid schervenmateriaal aangetroffen. Sporen van verbrand bot ontbraken echter.

Sporen die vóór de late ijzertijd te dateren waren, konden niet met zekerheid herkend worden. Er waren enkel een paar sporen aanwezig die oversneden werden door sporen uit de voorgenoemde periode, maar deze sporen bevatte geen vondstmateriaal om een precieze datering te kunnen voorop stellen.

Sporen die ná de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode gedateerd werden, zijn wel herkend. Zo was er een middeleeuwse kuil aanwezig (spoor 106) en enkele (sub)recente sporen die konden gelinkt worden aan de eertijds aanwezige spinnerij ("de groote fabriek").

In de derde zone werd een tijdens het vooronderzoek aangesneden spoor (mogelijke waterput) terug opgegraven en gecoupeerd. Het bleek echter te gaan om een bomkrater.

³⁷ Zie bijlage 10.7

9 Bibliografie - lijst met afbeeldingen

9.1 Bibliografie

AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN (AGIV) 2011a: *Digitale bodemkaart Vlaanderen* [online], <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/bodemkaart/#>, (geraadpleegd op 10 maart 2011).

AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN (AGIV) 2011b: *Middenschalige kleurenorthofoto's* [online], <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/kleurenortho/#> (geraadpleegd op 10 maart 2011).

AMERYCKX J.B., VERHEYE W. & VERMEIRE R. 1995: *Bodemkunde. Bodemvorming, bodemeigenschappen, de bodems van België, bodembehoud en -degradatie, bodembeleid en bodempolitiek*, Gent.

BOURGEOIS I. & CHERRETTE B. & BOURGEOIS J. 2003: Bronze age and iron age settlements in Belgium. An overview, in BOURGEOIS J et al. (eds.), *Bronze age and iron age communities in North-Western Europe*, 175-190

CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI) 2011: *Avelgem - Huttegemstraat* [online], <http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/cai/#>, (geraadpleegd op 11 april 2011).

CHERRETE B., VERBRUGGE A., DE GRAEVE A., GUILLAUME V. 2012: *Voorlopige resultaten van de opgravingscampagne 2011 te Ruien-Rosalinde (gem. Kluisbergen): greppels en 'portiekgebouwen' uit de late ijzertijd?* (prov. Oost Vlaanderen, België), Lunula. Archaeologia protohistorica XX, 201-203

DE CLERCQ W. 2009. *Lokale gemeenschappen in het Imperium Romanum. Transformaties in de rurale bewoningsstructuur en de materiële cultuur in de landschappen van het noordelijk deel van de civitas Menapiorum (Provincie Gallia-Belgica, ca. 100 v. Chr. - 400 n. Chr.)*. Onuitgegeven doctoraatsthesis Universiteit Gent, Gent

DIGITALE BIBLIOTHEEK VAN DE KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIE 2011: *Kaart Berchem - Kaart van Ferraris (Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden) (1771-1778)* [online], http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerrarisCarte_nl.html, (geraadpleegd op 11 april 2011).

GIERTS I., COX L., VANOVERBEKE R. et al, 2011: *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, verkaveling Huttegemstraat*, BAAC Vlaanderen Rapport 3, Gent.

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2012: *Avelgem. Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed. ID 22016* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/22016> (geraadpleegd op 11 april 2011).

LAURELUT C., TEGEL W., VANMOERKERKE J. 2004a: *Nouvelles réflexions concernant les bâtiments à porche de la fin de l'Age du Fer*, Lunula. Archaeologia protohistorica XII, 137-144

LAURELUT C., TEGEL W., VANMOERKERKE J. 2004b: *L'évolution des bâtiments de la fin de l'Age du Fer aux débuts de l'antiquité dans le nord-est de la France: continuités et ruptures*, Romeinendag 2004, 57-64

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN 2011a: *Topografische kaarten NGI - Avelgem* [online], http://www.giswest.be/artman/publish/cat_index_83.html, (geraadpleegd op 11 april 2011).

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN 2011b: *Trage wegen - Avelgem* [online], http://www.giswest.be/artman/publish/cat_index_107.html, (geraadpleegd op 11 april 2011).

VAN DE BROEKE P. 2005: Blacksmiths and potters. Material culture and technology, in LOUWE KOOIJMANS et al. (eds.), *The prehistory of the Netherlands*, volume 2, 603-625

VANDEPUTTE O. 2007: *Gids voor Vlaanderen. Toeristische en culturele gids voor alle steden en dorpen in Vlaanderen*, Tielt.

VERMEULEN F. 1992: Tussen Leie en Schelde. Archeologische inventarisatie en studie van de Romeinse bewoning in het zuiden van de Vlaamse Zandstreek. *Archeologische Inventaris Vlaanderen, Buitengewone reeks*, 1, Gent.

VLAAMS INSTITUUT VOOR ONROEREND ERFGOED (VIOE) 2011: *Inventaris van het bouwkundig erfgoed. Industriële site, voormalige spinnerij "Leurent" (ID: 79104)*, <http://inventaris.vioe.be/dibe/relict/79104>, (geraadpleegd op 20 april 2011).

9.2 *Lijst met afbeeldingen*

Figuur 1: Ligging van het plangebied op de topografische kaart.....	1
Figuur 2: Aanduiding plangebied op luchtfoto	2
Figuur 3: Zones 1 en 2 binnen plangebied (in blauw) (toekomstige weg in het zwart aangegeven binnen het terrein)	4
Figuur 4: Aanduiding plangebied op de digitale bodemkaart van Vlaanderen	6
Figuur 5: Vondstmeldingen in de omgeving van het plangebied.....	7
Figuur 6: Aanduiding van het plangebied op de Ferrariskaart.....	8
Figuur 7: Aanduiding van het plangebied op de kaart van de Trage Wegen	8
Figuur 8: Overzichtsplan proefsleuvenonderzoek.....	9
Figuur 9: Grondplan zone 1	10
Figuur 10: Gebouwplattegrond 'bâtiment à porche' - Portiekgebouw.....	11
Figuur 11: Coupes op spoor 11 (links) en 10 (rechts)	12
Figuur 12: Coupes op sporen 9 (Linksboven), 8 (rechtsboven), 6(linksonder), 5 (onder midden) en 4 (links onder)	12
Figuur 13: Zespallige spieker	13
Figuur 14: Coupes op sporen 76 (links), 57 (midden) en 58 (rechts)	14
Figuur 15: Coupe op sporen 79-81 (foto 128)	14
Figuur 16: Grachten Late ijzertijd - vroeg Romeins (rood: besproken grachten; blauw: sporen)	15
Figuur 17: Sporen 1 (links), 35 (midden) en 158 t.e.m. 161 (rechts)	16
Figuur 18: Sporen 10-12 (foto 9).....	16
Figuur 19: Zuidoostelijke deel zone 1 (Blauw: antropogene sporen; bruin: natuurlijke sporen; wit: recente sporen)	17
Figuur 21: Coupe op spoor 113 (foto 195)	18
Figuur 22: Coupe op spoor 117 (foto 197)	18
Figuur 23: Coupe op spoor 151 (foto 233)	18
Figuur 24: Coupe op spoor 147 (foto 240)	18
Figuur 25: Noordelijke deel zone 1 (blauw: antropogene sporen; bruin: natuurlijke sporen; wit: recente sporen)	19
Figuur 26: Coupe op spoor 158 (foto 249)	19
Figuur 27: Coupe op sporen 73 en 74 (foto 101; truweelpunt geeft noorden aan).....	20
Figuur 28: Coupe op sporen 65 en 1 (foto 87)	20
Figuur 29: Grondplan centrale deel zone 1 (blauw: antropogene sporen; bruin: natuurlijke sporen; wit: recente sporen)	21
Figuur 30: Sporen 1 en 2 (foto 3).....	22
Figuur 31: Grondplan zuidwestelijke deel zone 1 (blauw: antropogene sporen; bruin: natuurlijke sporen; wit: recente sporen; oker: natuurlijke laag).....	22
Figuur 32: Sporen 33 en 34 (foto 45)	23
Figuur 33: Coupe op spoor 33 (foto 63).....	23
Figuur 34: Sporen 36-39 (foto 47)	24
Figuur 35: Grondplan zuidoostelijke deel zone 1 (Blauw: sporen; bruin: natuurlijke sporen; wit: recente sporen; oker: natuurlijke laag)	24
Figuur 36: Coupe op sporen 87 en 89 (foto 120)	25
<i>Figuur 37: Coupe op spoor 125 (foto 328).....</i>	<i>25</i>
Figuur 38: Coupe op sporen 123 en 124 (foto 201).....	26
Figuur 39: Coupe op spoor 83 (foto 119)	26
Figuur 40: Coupe op spoor 129 (foto 189)	26

Figuur 41: Zone 1: erf uit late ijzertijd-vroeg Romeinse periode (rood: sporen uit late ijzertijd-vroeg Romeinse periode; wit: antropogene sporen)	29
Figuur 42: Grondplan zone 2	30
Figuur 43: Structuren in zone 2	30
Figuur 44: Sporen 211 t.e.m. 214 - Vierpalige spieker in het vlak (foto 335)	31
Figuur 45: Vierpalige spieker (sporen 211-214)	31
Figuur 46: Coupes op sporen 211 (links) en 214 (rechts)	31
Figuur 47: Vierpalige spieker (2) (sporen 187, 197, 191, 190)	32
Figuur 48: Coupes op sporen 197 (linksboven), 187 (rechtsboven), 191 (linksonder), 190 (rechtsonder)	32
Figuur 49: Achtpalig bijgebouw (sporen 194, 186, 181, 179, 178, 177, 189, 192)	33
Figuur 50: Coupes op sporen 194, 186, 181 (boven van links naar rechts), 192, 189, 177 (onder van links naar rechts)	33
Figuur 51: Mogelijk hoofdgebouw (sporen 188, 185, 207, 205 en mogelijk 180, 182, 184, 195, 206)	34
Figuur 52: Coupes op sporen (van links naar rechts) 188 en 207	35
Figuur 53: Coupes op sporen 182 (links), 184 (midden), 185 (rechts)	35
Figuur 54: Coupe op spoor 174 (foto 307)	36
Figuur 55: Sporen 210 (links) en 173 (rechts) in het vlak	36
Figuur 56: Coupes op sporen 209 en 215	37
Figuur 57: Spoor 91 in vlak (links) en coupe (rechts)	38
Figuur 58: Coupe op spoor 171 (foto 316)	39
Figuur 59: Zone 2: Erf uit late ijzertijd-Vroeg Romeinse periode (rood: sporen uit late ijzertijd-vroeg Romeinse periode; wit: antropogene sporen)	40
Figuur 60: Spoor 88 in het vlak (boven) en in coupe (onder)	41
Figuur 61: Secundair verbrand aardewerk uit spoor 18 (v2)	42
Figuur 62: Aardewerk uit spoor 18 (v2) - Schaal 1:2	43
Figuur 63: Rand met dekselgleuf uit spoor 18 (v1) - Schaal 1:2	43
Figuur 64: Fragment van een ribbel halskom uit spoor 9 (v30) - Schaal 1:2	44
Figuur 65: Secundair verbrande randscherf met ribbel op overgang hals naar buik	44
Figuur 66: Versierde wandscherven uit spoor 37 (v9) - Schaal 1:2	46
Figuur 67: Naar binnen gebogen, ongeprofileerde rand uit spoor 34 (v18) - Schaal 1:1	46
Figuur 68: Randscherven uit spoor 91 (v49) - Schaal 1:2	47
Figuur 69: Silexvondsten (schaal 1:2)	48
Figuur 70: Maalsteenfragmenten (links: uit spoor 174, rechts: uit spoor 33)	49
Figuur 71: Grafiek totaal aantal vondsten - verbrand materiaal	50
Figuur 72: Grafiek structuren - Verbrand materiaal	50
Figuur 73: Zones 1 en 2 - Erf/erven uit late ijzertijd-Vroeg Romeinse periode	51

10 *Bijlagen*

1. Sporenlijst
2. Fotolijst
3. Coupelijst
4. Vondstenlijst
5. Splitstabel
6. Alle sporenkaart
7. Palynologische waardering van de vindplaats te Avelgem-Huttegemstraat
8. Kaart proefsleuvenonderzoek
9. Dateringsrapport C14-Earth

10.1 *Sporenlijst*

Legende

L	= Licht
D	= Donker
Gr	= Grijs
Bg	= Beige
Bl	= Blauw
Br	= Bruin
Or	= Oranje
Wt	= Wit
Zw	= Zwart
Gevl	= Gevlekt
+	= Veel
-	= Weinig

AW	= Aardewerk
AS	= As
BR	= Brokken
BS	= Baksteen
Ca	= Kalk
FE	= IJzer
HK	= Houtskool
MET	= Metaal
MOR	= Mortel
P	= Puin
ST	= Steen
VL	= Verbrande Leem
VS	= Vuursteen

Spoor	Zone	Vlak	Vorm	Kleur	Inclusies	Interpretatie	Datering	Opmerkingen	Spoorrelaties	Foto's	Coupe	Tekening	Vondsten
1000	1	1		Ro Br		Vlak		Zandige leem					
1001	1	1		Wt Ge	CA	Vlak		Zandige leem					
1002	1	1	Onregelmatig	LBr Bg Gevl	CA	Natuurlijk				204			
1003	2	1	Onregelmatig	Wt Br	CA	Natuurlijk							
1	1	1	Lineair	Br DBr Gevl	HK, VL	Greppel	Late IJzertijd ?		S1 oversnijdt S2 en S65	2, 3, 27, 28, 74, 78, 80, 224, 250, 251	11, 12, 45, 140, 141	8, 9, 32, 99, 100	21, 51, 57
2	1	1	Onregelmatig	Br	HK, VL-	Kuil			S2 wordt oversneden door S1	3, 27	11	8	
3	1	1	Rond	LBr Wt	FE, HK	(Paal)kuil		Rand met houtschool en roest		4, 25	9	7	
4	1	1	Ovaal	Br DBr Gevl	HK+, VL-	Kuil	Late IJzertijd ?	Bioturbatie		5, 23	7	4	
5	1	1	Rond	Br DBr Gevl	HK, VL-	Paalkuil	Late IJzertijd ?			5, 26	10	5	
6	1	1	Rond	Br DBr Gevl	HK, VL, AW	Paalkuil	Late IJzertijd ?			6, 24	8	6	3, 25, 26
7	1	1	Ovaal	LBr Wt	HK-, VL-, FE	Kuil		Rand met roest		6, 31	15	12	
8	1	1	Rond	Br DBr Gevl	HK, VL	Paalkuil	Late IJzertijd ?			7, 22	6	3	5
9	1	1	Rond	Br DBr Gevl	HK, VL	Paalkuil	Late IJzertijd ?			8, 21	5	2	6, 23, 30
10	1	1	Ovaal	Br DBr Wt Gevl	AW, HK	Kuil	Late IJzertijd ?		S10 oversnijdt S12	9, 30	14	11	4, 24
11	1	1	Onregelmatig	Br Gevl	HK, VL-	Kuil				9, 32	16	13	7, 29
12	1	1	Lineair	Br Wt Gevl	HK, VL-	Greppel			S12 wordt oversneden door S10	9, 20	4	1	
13	1	1	Lineair	Br Wt Gevl	HK, VL, AW	Greppel	Subrecent			10, 19	3	Niet getekend	
14	1	1	Ovaal	Br Wt Gevl	HK, VL	Kuil				12, 29	13	10	
15	1	1	Rond	Br Wt Gevl	FE, MET	Verstoring - Bomkrater	Recent			14			
16	1	1	Ovaal	Br Wt Gevl	CA	Natuurlijk				15, 17	1	Niet getekend	
17	1	1	Ovaal	Br Wt	CA, HK-	Natuurlijk				16, 18	2	Niet	

				Gevl								getekend	
18	1	1	Rond		AW	Aardewerkconc in het vlak							2
19	1	1	Rond	Gr Br Gevl	HK, VL-, FE	Kuil		Rand met roest		34, 53	20	15	
20	1	1	Vierkant	Gr	FE	Paalkuil	Recent	Max. 1 cm diep		35	19	Niet getekend	
21	1	1	Ovaal	Br	HK	Natuurlijk		Max. 5 cm diep		36	18	Niet getekend	
22	1	1	Vierkant	Gr	FE	Paalkuil	Recent	Max. 1 cm diep		37, 52	17	14	
23	1	1	Ovaal	Br Gr	HK-	Kuil				38, 54	21	16	
24	1	1	Rechthoekig	Br Gr		VERVALT				38			
25	1	1	Ovaal	Br	HK-	VERVALT		Max. 1 cm diep		39			
26	1	1	Ovaal	Br DBr	HK, VL	Kuil				40, 55	22	17	
27	1	1	Onregelmatig	Br Bg Gevl	HK, VL	Kuil				41, 56	23	18	10
28	1	1	Onregelmatig	Br Bg Gevl	HK	Kuil		Witte rand		42, 96	54	37	
29	1	1	Rechthoekig	Br Wt Gevl	HK	Kuil				42, 68	35	29	
30	1	1	Onregelmatig	Br DBr Gevl	HK	Kuil				43, 61	28	23	
31	1	1	Ovaal	Br Gevl		Natuurlijk				44, 97	55	Niet getekend	
32	1	1	Onregelmatig	LBr Bg Gevl	HK, VL	Kuil				44, 60	27	22	20
33	1	1	Ovaal	Br DBr	HK-	Kuil				45, 63	30	25	12
34	1	1	Onregelmatig	Br DBr	HK-, VL-	Kuil				45, 65	32	27	18
35	1	1	Lineair	Br DBr	HK-, AW, VL	Greppel				46, 62, 82	29, 51	24, 34	8
36	1	1	Ovaal	DBr	HK, BS, VL	Kuil				47, 57	24	19	11
37	1	1	Onregelmatig	Br	HK, VL	Kuil				47, 64		26	9, 19
38	1	1	Onregelmatig	Br	HK	Kuil				47, 59	26	21	
39	1	1	Onregelmatig	Br	HK	Kuil				47, 58	25	20	
40	1	1	Rond	Wt Ge		VERVALT				48			
41	1	1	Vierkant	Br		Kuil	Recent	Max. 10 cm diep		49	36	Niet getekend	
42	1	1	Vierkant	Br		Kuil	Recent	Max. 2 cm diep		49	37	Niet getekend	

43	1	1	Vierkant	Br		Kuil	Recent	Max. 6 cm diep		49	38	Niet getekend	
44	1	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK	Kuil				50, 67	34	28	
45	1	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK, VL	Natuurlijk		Max. 2 cm diep		51, 66	33	Niet getekend	
46	1	1	Onregelmatig	Br DBr		Kuil				70, 76	40	30	
47	1	1	Rond	Gr Br		Uitdrogingsvlekken				75	39	Niet getekend	
48	1	1	Rond	Gr Br		Uitdrogingsvlekken					42	Niet getekend	
49	1	1	Rond	Gr Br		Uitdrogingsvlekken							
50	1	1	Rond	Gr Br		Uitdrogingsvlekken							
51	1	1	Rond	Gr Br		Uitdrogingsvlekken					43	Niet getekend	
52	1	1	Rond	Gr Br		Uitdrogingsvlekken							
53	1	1	Rond	Gr Br		Uitdrogingsvlekken							
54	1	1	Rond	Gr Br		Uitdrogingsvlekken							
55	1	1	Ovaal	Br DBr		Natuurlijk				71, 79	44	79	
56	1	1	Rond	Br DBr	HK	Kuil				72, 77	41	31	
57	1	1	Ovaal	Br DBr Gevl	HK, VL	Paalkuil				73, 125, 106	77	52	13, 33, 38
58	1	1	Ovaal	Br DBr Gevl	HK, VL	Paalkuil				73, 81	46	33	14, 15, 17
59	1	1	Vierkant	DBr		Paalkuil	Recent	Max. 2 cm diep			47	Niet getekend	
60	1	1	Vierkant	DBr		Paalkuil	Recent	Max. 5 cm diep			48	Niet getekend	
61	1	1	Vierkant	DBr		Paalkuil	Recent	Max. 10 cm diep			49	Niet getekend	
62	1	1	Vierkant	DBr		Paalkuil	Recent	Max. 30 cm diep			50	Niet getekend	
63	1	1	Ovaal	Br LBr Gevl	HK, VL-	VERVALT				84			
64	1	1	Ovaal	Br	VL-	Kuil				85, 88	53	36	27
65	1	1	Ovaal	Br LBr	HK	Kuil			S65 wordt oversneden door S1	86, 87, 98	52	35	
66	1	1	Ovaal	Br LBr Gevl		Kuil				98	56	38	
67	1	1	Rond	Br DBr	HK	Paalkuil	Recent			90	57	Niet getekend	

68	1	1	Ovaal	Br DBr	FE	Paalkuil	Recent			91	58	Niet getekend	
69	1	1	Ovaal	Gr Br	HK	Paalkuil	Recent			92	59	Niet getekend	
70	1	1	Ovaal	Br Gr	HK, BS	Kuil				93, 99, 103	61, 65	39	22
71	1	1	Rond	Br Gr	HK	Kuil				93, 102	64	42	
72	1	1	Ovaal	Br Gr	HK	Kuil				93, 100	62	40	
73	1	1	Ovaal	Br LBr Gevl	HK, FE	Kuil		Rand met roest	S73 oversnijdt S74	94, 101	63	41	
74	1	1	Onregelmatig	Br LBr Gevl	HK, FE	Kuil		Rand met roest	S74 wordt oversneden door S73	94, 101, 104	63, 66	41	28
75	1	1	Rond	Br DBr		Paalkuil	Recent			95	60	Niet getekend	
76	1	1	Ovaal	DBr Zw	HK, VL	Paalkuil				106, 124, 126	76, 78	51, 53	34, 39, 46
77	1	1	Rond	Br DBr Gevl	HK, VL	Paalkuil				108, 127	79	54	35, 44, 45
78	1	1	Ovaal	Br DBr Gevl	HK, VL	Kuil			S78 oversnijdt S77	108, 127	79	54	36, 44, 45
79	1	1	Onregelmatig	DBr Bg Gevl	HK, VL, AW	Paalkuil				107, 116, 128	68, 80	44	37, 42
80	1	1	Ovaal	DBr Bg Gevl	HK, VL	Kuil			S80 oversnijdt S79 en S81	107, 116, 128	68, 80	44	43
81	1	1	Ovaal	DBr Gevl	HK, VL	Paalkuil				107, 116, 128	68	44	40, 41
82	1	1	Lineair	Br Bg Gevl	HK	Greppel				109, 117, 118	69	45	
83	1	1	Ovaal	Br Gevl	HK, VL	Kuil				111, 119, 123	71, 75	47	
84	1	1	Onregelmatig	LBr Bg Gevl	HK	Natuurlijk				110, 122, 129	74	50	
85	1	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK-	Kuil				110, 121	73	49	
86	1	1	Ovaal	Br DBr Gevl	HK, VL	VERVALT				112			
87	1	1	Onregelmatig	Br DBr Gevl	HK, VL	Kuil				113, 120	72	48	
88	3	1	Rond	DGr Zw Gevl	HK, BS, CA	Bomkrater				114, 115	67	43	32
89	1	1	Onregelmatig	Wt Gr	Fe+	Kuil			S89 doorsnijdt S87	120	72	48	
90	2	1	Ovaal	Br DBr	HK	Kuil				131, 152	89	59	
91	2	1	Ovaal	Br Zw	HK, VL	Kuil/Waterput?		Bodem sterk gebioturbeerd		132, 151	88	58	48, 49, 50
92	2	1				VERVALT				133	183	Niet	

												getekend	
93	2	1	Cirelvormige band	Br Bg Gevl	HK	Kuil			S93 oversnijdt S94	133, 317	185	135	
94	2	1	Onregelmatig	Br	HK, VL	Kuil				133, 317	185	135	
95	2	1	Rond	Br DBr Wt Gevl	HK	Kuil		Onregelmatige bodem met veel bioturbatie		134, 147	84	56	
96	2	1	Onregelmatig	Br DBr	HK, VL	Natuurlijke vlek		Veel ijzeroxidatie + veel bioturbatie		134, 147	84	Niet getekend	
97	2	1	Onregelmatig	Br DBr	HK, FE	Kuil				135			
98	2	1	Onregelmatig	Br DBr	HK	Kuil				136, 144	81	55	
99	2	1	Rond	Br DBr	HK, VL	Vlek				137			
100	2	1	Ovaal	Br	HK	Natuurlijk				261	159	Niet getekend	
101	2	1	Ovaal	Br	HK, FE	Natuurlijk				260	161	Niet getekend	
102	2	1	Lineair	Br DBr	HK	Greppel			S102 oversnijdt S105	140, 148, 150	85, 87	57	
103	2	1	Onregelmatig	Br DBr	HK, FE, CA	Natuurlijk				138, 145	82	Niet getekend	
104	2	1	Onregelmatig	Br	HK	Natuurlijke kuil		Max. 2 cm diep		139, 146	83, 85	Niet getekend	
105	2	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK	Kuil				141, 148			
106	2	1	Ovaal	Br	HK, VL	Kuil				142, 149, 256	86, 145	105	47
107	2	1	Ovaal	Br DBr	HK	Natuurlijk		S107 en S108 zijn 2 vullingen van zelfde S		143, 257	146	106	
108	2	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK, FE	Natuurlijk		S107 en S108 zijn 2 vullingen van zelfde S		143, 257	146	106	
109	1	1	Rond	Br DBr	HK	VERVALT				153	96	Niet getekend	
110	1	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK	Kuil				154, 186	95	Niet getekend	
111	1	1	Onregelmatig	Br DBr Bg	HK	VERVALT				155	98	Niet getekend	
112	1	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK	Paalkuil				156, 184	93	62	
113	1	1	Rond	Br Bg Gevl	HK	Paalkuil				157, 195	106	72	
114	1	1	Onregelmatig	Br Bg Gevl	HK	VERVALT				158	108	Niet getekend	

115	1	1	Rond	DBr Bg Gevl	HK	Paalkuil				159, 196	109	73	
116	1	1	Rond	Br Bg Gevl	HK, FE	VERVALT				160	107	Niet getekend	
117	1	1	Rond	Br Bg Gevl	HK, FE	Paalkuil				160, 197	110	74	
118	1	1	Rond	DBr Bg Gevl	HK	Natuurlijk		Recente verstoring oversnijdt S118, max. 5 cm diep		161	112	Niet getekend	
119	1	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK, FE	Kuil		Rand met roest		162, 198	111	75	
120	1	1	Onregelmatig	Br Bg Gevl	HK, FE	VERVALT				163	92	Niet getekend	
121	1	1	Ovaal	Br Bg	HK, FE	Kuil		Rand met roest en witte kern		164, 190	101	67	
122	1	1	Onregelmatig	Br Bg Gevl	HK	Natuurlijk				165, 200	114	76	
123	1	1	Onregelmatig	DBr Bg Gevl	HK	Kuil				166, 201	115	77	
124	1	1	Ovaal	DBr Bg Gevl	HK, FE	Kuil				166, 201	115	77	
125	1	1	Rond	Br DBr Bg Gevl	HK, FE	Waterput ?				167, 328	186	136	
126	1	1	Rond	Br Bg Gevl	HK	Kuil				168, 202	116	78	
127	1	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK, FE	Kuil				169, 183	91	61	
128	1	1	Rond	Br Bg Gevl	HK	Kuil				170, 188	99	65	
129	1	1	Rond	Br Bg Gevl	HK	Kuil				171, 189	100	66	
130	1	1	Ovale band	Br Bg Gevl	HK	Natuurlijk - Boomval				172, 199	113	Niet getekend	
131	1	1	Onregelmatig	Br Bg Gevl	HK, FE	Natuurlijk				173			
132	1	1	Rond	Br Bg Gevl	HK, FE	Kuil				174, 191	102	68	
133	1	1	Rond	Br Bg	HK	Kuil				175, 192	103	69	
134	1	1	Rond	Br Bg	HK	Kuil				175, 193	104	70	
135	1	1	Onregelmatig	DBr Bg Gevl	HK	Kuil				176			
136	1	1	Rond	Br Bg Gevl	HK	Kuil				177, 187	97	64	
137	1	1				VERVALT				178			

138	1	1				VERVALT				179			
139	1	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK	Kuil				182, 194	105	71	
140	1	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK	Kuil				185	94	63	
141	1	1	Onregelmatig	Br Bg Gevl	HK, ST	Bomkrater	Recent			205, 246	136	95	
142	1	1				VERVALT				208	134	Niet getekend	
143	1	1	Ovaal	DBr Bg	HK, FE	Kuil				209, 245	135	94	
144	1	1	Ovaal	DBr Bg	HK	Kuil				210, 242, 244	131, 144	91, 93	
145	1	1				VERVALT				211	129	Niet getekend	
146	1	1	Onregelmatig	Bg Br	HK, FE	Natuurlijk				212, 241	130	Niet getekend	
147	1	1	Ovaal	Br Bg	HK, FE	Kuil				213, 237, 240	125, 128	87, 90	
148	1	1	Ovaal	DBr Bg	HK	Kuil				214, 236	124	86	
149	1	1	Ovaal	Br Bg		(Paal)kuil				215, 235	123	85	
150	1	1	Ovaal	Br Bg	HK	(Paal)kuil				216, 234	122	84	
151	1	1	Ovaal	Br Bg	HK	Kuil				217, 233	121	83	
152	1	1	Ovaal	Br Bg	HK, FE	Kuil		Rand met roest en witte kern		218, 232	120	82	
153	1	1	Ovaal	Br Bg	HK	Kuil				219, 231	119	81	
154	1	1	Onregelmatig	Br Bg	HK	Kuil				220, 239	127	89	
155	1	1	Ovaal	Br Bg	HK, FE	Natuurlijk				221, 230	118	80	
156	1	1	Ovaal	Br Bg	FE	Natuurlijk		Rand met roest en witte kern		222, 229	117	79	
157	1	1	Ovaal	Br Bg	HK, FE	Kuil			S157 oversnijdt S1	224, 251	141	100	
158	1	1	Onregelmatig	Br Bg	HK	Kuil				225, 249, 252	139, 157	98, 101	
159	1	1	Lineair	Br Bg	HK	Greppel				225, 248, 253, 254	138, 142, 143	97, 102, 103	
160	1	1	Onregelmatig	Br Bg	HK, FE	Natuurlijk?				225, 255	144	104	
161	1	1	Rond	Wt Gr	FE	Kuil		Rand met roest		225, 248	138	97	
162	1	1	Ovaal	Br Bg	HK	Kuil				226, 238	126	88	
163	1	1	Rond	Br Bg	HK	Kuil				227, 247	137	96	

164	1	1	Rond	Br Bg	HK	Kuil				228, 243	132	92	
165	2	1	Onregelmatig	DBr Bg	HK	Natuurlijk				262	160	Niet getekend	
166	2	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK	Kuil				263, 315	182	133	
167	2	1	Ovaal	Br Bg Gevl	HK	Natuurlijk				263, 313	179	Niet getekend	
168	2	1	Onregelmatig	Br Bg Gevl	HK	Natuurlijk				264, 311	177	Niet getekend	
169	2	1	Ovaal	Br Gr	HK, FE	Natuurlijk		Rand met roest		265, 312	178	131	
170	2	1	Onregelmatig	Br Bg Gevl	HK	Natuurlijk				265			
171	2	1	Onregelmatig	Br Bg	HK, ST	Kuil				266, 316	184	134	
172	2	1	Ovaal	DBr	HK	Paalkuil				268, 306	172	126	
173	2	1	Lineair	Br DBr Bg	HK	Greppel		S173 is in de coupe breder dan in het vlak		269, 305, 310, 327	171, 176	125, 128	
174	2	1	Rond	DBr Bg	HK	Waterput				270, 307	173	127	52, 53, 54, 55
175	2	1	Rond	DBr Bg	FE	Kuil		Rand met roest		271, 305, 340	171	125	59
176	2	1				VERVALT				272	152	Niet getekend	
177	2	1	Rond	DBr Bg	HK, FE	Paalkuil				272, 293	153	112	
178	2	1	Ovaal	DBr Bg	HK	Paalkuil				272, 292	151	111	
179	2	1	Ovaal	DBr	HK	Paalkuil				272, 291	150	110	
180	2	1	Ovaal	Bg Br		Paalkuil				273, 290	149	109	
181	2	1	Rond	DBr Bg	HK	Paalkuil				273, 289	148	108	
182	2	1	Ovaal	Br Bg	HK, FE	Paalkuil				273, 288	147	107	
183	2	1	Rond	Bg Br Wt	HK, FE	Natuurlijk				274	181	Niet getekend	
184	2	1	Rond	Br Gr	HK	Paalkuil				275, 298	163	117	56
185	2	1	Rond	Br Gr	HK	Paalkuil				276, 297	158	116	
186	2	1	Rond	Br Gr	HK	Paalkuil				276, 314	180	132	
187	2	1	Rond	Br Gr	HK	Paalkuil				277, 299	164	118	
188	2	1	Rond	Br Gr	HK	Paalkuil				279, 296	156	115	
189	2	1	Rond	Br Gr	HK	Paalkuil				278, 295	155	114	

190	2	1	Rond	Br Gr	HK	Paalkuil				278, 294	154	113	
191	2	1	Rond	Br Gr	HK	Paalkuil				282, 302	167	121	
192	2	1	Rond	Br Gr	HK	Paalkuil				282, 302	168	122	
193	2	1	Rond	Br Gr	FE	Paalkuil		Rand met roest		283, 304	170	123	
194	2	1	Rond	Br Gr	HK	Paalkuil				281, 300	165	119	
195	2	1	Ovaal	Br Gr	FE	Paalkuil		Rand met roest		280, 281, 301	166	120	
196	2	1	Onregelmatig	DBr Gevl	HK	Natuurlijk				276, 281, 314	180	132	
197	2	1	Onregelmatig	DBr Gevl	HK	Kuil				281, 303	169	124	
198	2	1	Onregelmatig	Wt Gr	FE	Natuurlijk				284			
199	2	1	Rond	Wt Gr	FE	Natuurlijk				285	162	Niet getekend	
200	2	1	Onregelmatig	Wt Gr	FE	Natuurlijk				286, 308	174	130	
201	2	1	Rond	Br Gr	HK	Paalkuil				287, 309	175	129	
202	2	1	Onregelmatig	Br Bg Gevl	HK	Natuurlijk				319	200	Niet getekend	
203	2	1	Ovaal	Br	HK	Kuil				320, 332	190	140	
204	2	1	Ovaal	Br Bg	HK	Kuil				321, 333	191	141	
205	2	1	Rond	Br DBr	HK	(Paal)kuil				323, 330	188	138	
206	2	1	Ovaal	Br DBr	HK	(Paal)kuil				324, 331	189	139	
207	2	1	Rond	DBr	HK	(Paal)kuil				325, 329	187	137	
208	2	1	Rond	Br Bg	HK	(Paal)kuil				338, 347	198	148	
209	2	1	Ovaal	Br Bg	HK	(Paal)kuil				337, 348	199	149	
210	2	1	Lineair	Br Bg	HK	Greppel				336, 343	196	146	
211	2	1	Ovaal	Br	HK	Paalkuil				335, 344	193	143	
212	2	1	Ovaal	Br	HK	Paalkuil				335, 342	194	144	60
213	2	1	Ovaal	Br	HK	Paalkuil				335, 345	195	145	
214	2	1	Ovaal	Br	HK	Paalkuil				335, 341	192	142	
215	2	1	Ovaal	Wt Gr	HK, FE	Paalkuil		Rand met roest en houtskool		339, 346	197	147	

10.2 Fotolijst

Foto	Zone	Vlak	Spoor	Windrichting	Informatie	Datum	Opmerking
1	1	1		Zuid/West	Overzicht vlak	7/06/2011	
2	1	1	1	Zuid	Detail S1	7/06/2011	
3	1	1	1, 2	Noord	Detail S1-2	7/06/2011	
4	1	1	3	West	Detail S3	7/06/2011	
5	1	1	4, 5	West/Noord	Detail S4-5	7/06/2011	
6	1	1	6, 7	West	Detail S6-7	7/06/2011	
7	1	1	8	West	Detail S8	7/06/2011	
8	1	1	9	West	Detail S9	7/06/2011	
9	1	1	10, 11, 12	West	Detail S10-11-12	7/06/2011	
10	1	1	13	Oost	Detail S13	7/06/2011	
11	1	1		Oost	Overzicht vlak	7/06/2011	
12	1	1	14	Oost	Detail S14	7/06/2011	
13	1	1		West	Recente versterking in het noordoosten van vlak 1	7/06/2011	
14	1	1	15	Oost	Detail S15	7/06/2011	
15	1	1	16	Noord	Detail S16	7/06/2011	
16	1	1	17	Noordoost	Detail S17	7/06/2011	
17	1	1	16	Zuidwest	Coupe 1	7/06/2011	
18	1	1	17	Zuidwest	Coupe 2	7/06/2011	
19	1	1	13	West	Coupe 3	7/06/2011	
20	1	1	12	Oost	Coupe 4	7/06/2011	
21	1	1	9	Noord	Coupe 5	7/06/2011	
22	1	1	8	Noord	Coupe 6	7/06/2011	
23	1	1	4	Noordoost	Coupe 7	7/06/2011	
24	1	1	6	Noord	Coupe 8	7/06/2011	
25	1	1	3	Noordwest	Coupe 9	7/06/2011	
26	1	1	5	Noord	Coupe 10	7/06/2011	
27	1	1	1, 2	Noordoost	Coupe 11	7/06/2011	
28	1	1	1	Noord	Coupe 12	7/06/2011	
29	1	1	14	Noord	Coupe 13	7/06/2011	
30	1	1	10	Noord	Coupe 14	7/06/2011	
31	1	1	7	Noord	Coupe 15	7/06/2011	
32	1	1	11	Noordoost	Coupe 16	8/06/2011	
33	1	1		Noord	Overzicht vlak	8/06/2011	
34	1	1	19	Zuid	Detail S19	8/06/2011	
35	1	1	20	Noord	Detail S20	8/06/2011	
36	1	1	21	Noord	Detail S21	8/06/2011	
37	1	1	22	Noord	Detail S22	8/06/2011	
38	1	1	23, 24	Noord	Detail S23-24	8/06/2011	
39	1	1	25	Noord	Detail S25	8/06/2011	

40	1	1	26	Noord	Detail S26	8/06/2011	
41	1	1	27	Noord	Detail S27	8/06/2011	
42	1	1	28, 29	Noord	Detail S28-29	8/06/2011	
43	1	1	30	Noord	Detail S30	8/06/2011	
44	1	1	31, 32	West	Detail S31-32	8/06/2011	
45	1	1	33, 34	Oost	Detail S33-34	8/06/2011	
46	1	1	35	Noordwest	Detail S35	8/06/2011	
47	1	1	36-39	West	Detail S36-39	8/06/2011	
48	1	1	40	West	Detail S40	8/06/2011	
49	1	1	41-43	West	Detail S41-43	8/06/2011	
50	1	1	44	West	Detail S44	8/06/2011	
51	1	1	45	West	Detail S45	8/06/2011	
52	1	1	22	Noord	Coupe 17	8/06/2011	
53	1	1	19	Noord	Coupe 20	8/06/2011	
54	1	1	23	West	Coupe 21	8/06/2011	
55	1	1	26	Noord	Coupe 22	8/06/2011	
56	1	1	27	Noord	Coupe 23	8/06/2011	
57	1	1	36	West	Coupe 24	8/06/2011	
58	1	1	39	Noord	Coupe 25	8/06/2011	
59	1	1	38	Zuidwest	Coupe 26	8/06/2011	
60	1	1	32	Noord	Coupe 27	8/06/2011	
61	1	1	30	Noord	Coupe 28	8/06/2011	
62	1	1	35	Noordwest	Coupe 29	8/06/2011	
63	1	1	33	West	Coupe 30	8/06/2011	
64	1	1	37	Zuidwest	Coupe 31	8/06/2011	
65	1	1	34	Zuidoost	Coupe 32	8/06/2011	
66	1	1	45	West	Coupe 33	8/06/2011	
67	1	1	44	West	Coupe 34	8/06/2011	
68	1	1	29	Zuidwest	Coupe 35	8/06/2011	
69	1	1		Noord	Overzicht vlak	9/06/2011	
70	1	1	46	Oost	Detail S46	9/06/2011	
71	1	1	55	Noord	Detail S55	9/06/2011	
72	1	1	56	Noord	Detail S56	9/06/2011	
73	1	1	57, 58	Oost	Detail S57-58	9/06/2011	
74	1	1	1	Zuid	Detail S1	9/06/2011	
75	1	1	47	Noord	Coupe 39	9/06/2011	
76	1	1	46	Noordoost	Coupe 40	9/06/2011	
77	1	1	56	Noordwest	Coupe 41	9/06/2011	
78	1	1	1	Zuid	Detail S1	9/06/2011	
79	1	1	55	Noordwest	Coupe 44	9/06/2011	
80	1	1	1	Noord	Coupe 45	9/06/2011	
81	1	1	58	Noordoost	Coupe 46	9/06/2011	
82	1	1	35	Noordoost	Coupe 51	9/06/2011	

83	1	1		Oost	Overzicht vlak	9/06/2011	
84	1	1	63	Noord	Detail S63	9/06/2011	
85	1	1	64	West	Detail S64	9/06/2011	
86	1	1	65	Noord	Detail S65	9/06/2011	
87	1	1	65	Noord	Coupe 52	9/06/2011	
88	1	1	64	West	Coupe 53	9/06/2011	
89	1	1		West	Overzicht vlak	9/06/2011	
90	1	1	67	West	Detail S67	10/06/2011	
91	1	1	68	West	Detail S68	10/06/2011	
92	1	1	69	West	Detail S69	10/06/2011	
93	1	1	70-72	Noord	Detail S70-72	10/06/2011	
94	1	1	73, 74	Noord	Detail S73-74	10/06/2011	Fotonummer 93 op fotobord
95	1	1	75	West	Detail S75	10/06/2011	Fotonummer 94 op fotobord
96	1	1	28	Noord	Coupe 54	10/06/2011	
97	1	1	31	Noord	Coupe 55	10/06/2011	
98	1	1	66	Noord	Coupe 56	10/06/2011	
99	1	1	70	Noordoost	Coupe 61	10/06/2011	
100	1	1	72	Zuid	Coupe 62	10/06/2011	
101	1	1	73, 74	Noord/Oost	Coupe 63	10/06/2011	
102	1	1	71	Zuidwest	Coupe 64	10/06/2011	
103	1	1	70	Noordoost	Coupe 65	10/06/2011	
104	1	1	74	Oost	Coupe 66	10/06/2011	
105	1	1		Zuid	Overzicht vlak	14/06/2011	
106	1	1	57, 76	Zuid	Detail S57, 76	14/06/2011	
107	1	1	79-81	West/Zuid	Detail S79-81	14/06/2011	
108	1	1	77, 78	Oost	Detail S77-78	14/06/2011	
109	1	1	82	Zuid	Detail S82	14/06/2011	
110	1	1	84, 85	West	Detail S84-85	14/06/2011	
111	1	1	83	Noord	Detail S83	14/06/2011	
112	1	1	86	Oost	Detail S86	14/06/2011	
113	1	1	87	Noord	Detail S87	14/06/2011	
114	3	1	88	Noord	Detail S88	14/06/2011	
115	3	1	88	West	Detail S67	14/06/2011	
116	1	1	79-81	Zuidoost	Coupe 68	14/06/2011	
117	1	1	82	Zuid	Coupe 69	14/06/2011	
118	1	1	82	Oost	Coupe 70	14/06/2011	
119	1	1	83	Zuid	Coupe 71	14/06/2011	
120	1	1	87, 89	Oost	Coupe 72	14/06/2011	
121	1	1	85	Zuidoost	Coupe 73	14/06/2011	
122	1	1	84	Oost	Coupe 74	14/06/2011	
123	1	1	83	Zuidwest	Coupe 75	14/06/2011	
124	1	1	76	Oost	Coupe 76	14/06/2011	

125	1	1	57	Zuidoost	Coupe 77	14/06/2011	
126	1	1	76	Oost	Coupe 78	14/06/2011	
127	1	1	77, 78	Zuidoost	Coupe 79	14/06/2011	
128	1	1	79-81	Zuidoost	Coupe 80	15/06/2011	
129	1	1	84	Oost	Vervolg coupe 74	15/06/2011	
130	2	1		Zuid	Overzicht vlak	15/06/2011	
131	2	1	90	Noord	Detail S90	15/06/2011	
132	2	1	91	Noord	Detail S91	15/06/2011	
133	2	1	92-94	Oost	Detail S92-94	15/06/2011	
134	2	1	95, 96	Oost	Detail S95-96	15/06/2011	
135	2	1	97	Noord	Detail S97	15/06/2011	
136	2	1	98	Noord	Detail S98	15/06/2011	
137	2	1	99	Noord	Detail S99	15/06/2011	
138	2	1	103	Noordoost	Detail S103	15/06/2011	
139	2	1	104	West	Detail S104	15/06/2011	
140	2	1	102	Noord	Detail S102	15/06/2011	
141	2	1	105	Noord	Detail S105	15/06/2011	
142	2	1	106	Noord	Detail S106	15/06/2011	
143	2	1	107, 108	Oost	Detail S107-108	15/06/2011	
144	2	1	98	Noord	Coupe 81	15/06/2011	
145	2	1	103	Noordoost	Coupe 82	15/06/2011	
146	2	1	104	West	Coupe 83	15/06/2011	
147	2	1	95, 96	West	Coupe 84	15/06/2011	
148	2	1	102, 105	Noord	Coupe 85	15/06/2011	
149	2	1	106	Noord	Coupe 86	15/06/2011	
150	2	1	102	Noord	Coupe 87	17/06/2011	
151	2	1	91	West	Coupe 88	17/06/2011	
152	2	1	90	West	Coupe 89	17/06/2011	
153	1	1	109	Noord	Detail S109	17/06/2011	
154	1	1	110	Noord	Detail S110	17/06/2011	
155	1	1	111	Noord	Detail S111	17/06/2011	
156	1	1	112	Noord	Detail S112	17/06/2011	
157	1	1	113	Noord	Detail S113	17/06/2011	
158	1	1	114	Noordoost	Detail S114	17/06/2011	
159	1	1	115	Noord	Detail S115	17/06/2011	
160	1	1	116, 117	Noord	Detail S116-117	17/06/2011	
161	1	1	118	Noord	Detail S118	17/06/2011	
162	1	1	119	Noord	Detail S119	17/06/2011	
163	1	1	120	Noordwest	Detail S120	17/06/2011	
164	1	1	121	Noord	Detail S121	17/06/2011	
165	1	1	122	Noord	Detail S122	17/06/2011	
166	1	1	123, 124	Noord	Detail S123-124	17/06/2011	
167	1	1	125	West	Detail S125	17/06/2011	

168	1	1	126	Noord	Detail S126	17/06/2011	
169	1	1	127	Noord	Detail S127	17/06/2011	
170	1	1	128	Noord	Detail S128	17/06/2011	
171	1	1	129	Noord	Detail S129	17/06/2011	
172	1	1	130	Noord	Detail S130	17/06/2011	
173	1	1	131	West	Detail S131	17/06/2011	
174	1	1	132	Noord	Detail S132	17/06/2011	
175	1	1	133, 134	West	Detail S133-134	17/06/2011	
176	1	1	135	Noord	Detail S135	17/06/2011	
177	1	1	136	Noord	Detail S136	17/06/2011	
178	1	1	137	Zuid	Detail S137	17/06/2011	
179	1	1	138	Noord	Detail S138	17/06/2011	
180	1	1		Noord/Zuid	Overzicht vlak	17/06/2011	
181	1	1	135	Noord	Coupe 90	20/06/2011	
182	1	1	139	Noord	Detail S139	20/06/2011	
183	1	1	127	Zuidwest	Coupe 91	20/06/2011	
184	1	1	112	Noord	Coupe 93	20/06/2011	
185	1	1	140	Noordwest	Coupe 94	20/06/2011	
186	1	1	110	West	Coupe 95	20/06/2011	
187	1	1	136	Noordoost	Coupe 97	20/06/2011	
188	1	1	128	Zuid	Coupe 99	20/06/2011	
189	1	1	129	Zuid	Coupe 100	20/06/2011	
190	1	1	121	Noordwest	Coupe 101	20/06/2011	
191	1	1	132	Noordoost	Coupe 102	20/06/2011	
192	1	1	133	Zuidoost	Coupe 103	20/06/2011	
193	1	1	134	Zuidoost	Coupe 104	20/06/2011	
194	1	1	139	Zuid	Coupe 105	20/06/2011	
195	1	1	113	Noordoost	Coupe 106	20/06/2011	
196	1	1	115	Noordoost	Coupe 109	20/06/2011	
197	1	1	117	Noordoost	Coupe 110	20/06/2011	
198	1	1	119	Noord	Coupe 111	20/06/2011	
199	1	1	130	Zuidoost	Coupe 113	20/06/2011	
200	1	1	122	West	Coupe 114	20/06/2011	
201	1	1	123-124	Noord	Coupe 115	20/06/2011	
202	1	1	126	Noord	Coupe 116	20/06/2011	
203	1	1		West	Overzicht vlak	21/06/2011	
204	1	1	1002	Zuidoost	Detail S1002	21/06/2011	
205	1	1	141	Oost	Detail S141	21/06/2011	
206	1	1		West	Overzicht vlak	21/06/2011	
207	1	1		Zuid	Overzicht vlak	21/06/2011	
208	1	1	142	Noord	Detail S142	21/06/2011	
209	1	1	143	Noord	Detail S143	21/06/2011	
210	1	1	144	Oost	Detail S144	21/06/2011	

211	1	1	145	Noordoost	Detail S145	21/06/2011	
212	1	1	146	Noord	Detail S146	21/06/2011	
213	1	1	147	Noordoost	Detail S147	21/06/2011	
214	1	1	148	Noord	Detail S148	21/06/2011	
215	1	1	149	Noord	Detail S149	21/06/2011	
216	1	1	150	Noord	Detail S150	21/06/2011	
217	1	1	151	Noordoost	Detail S151	21/06/2011	
218	1	1	152	Noord	Detail S152	21/06/2011	
219	1	1	153	Noord	Detail S153	21/06/2011	
220	1	1	154	Oost	Detail S154	21/06/2011	
221	1	1	155	Noord	Detail S155	21/06/2011	
222	1	1	156	Noord	Detail S156	21/06/2011	
223	1	1		Oost		21/06/2011	
224	1	1	1, 157	Noord	Detail S157	21/06/2011	
225	1	1	158-161	West	Detail S158-161	21/06/2011	
226	1	1	162	Noord	Detail S162	22/06/2011	
227	1	1	163	Noord	Detail S163	22/06/2011	
228	1	1	164	Noord	Detail S164	22/06/2011	
229	1	1	156	West	Coupe 117	22/06/2011	
230	1	1	155	West	Coupe 118	22/06/2011	
231	1	1	153	Noordwest	Coupe 119	22/06/2011	
232	1	1	152	Noord	Coupe 120	22/06/2011	
233	1	1	151	Noordoost	Coupe 121	22/06/2011	
234	1	1	150	Oost	Coupe 122	22/06/2011	
235	1	1	149	Noord	Coupe 123	22/06/2011	
236	1	1	148	Zuidoost	Coupe 124	22/06/2011	
237	1	1	147	Noordoost	Coupe 125	22/06/2011	
238	1	1	162	Noordoost	Coupe 126	22/06/2011	
239	1	1	154	Noordwest	Coupe 127	22/06/2011	
240	1	1	147	Noordoost	Coupe 128	22/06/2011	
241	1	1	146	Noord	Coupe 130	22/06/2011	
242	1	1	144	Zuidoost	Coupe 131	22/06/2011	
243	1	1	164	Noordoost	Coupe 132	22/06/2011	
244	1	1	144	Oost	Coupe 133	22/06/2011	
245	1	1	143	Noord	Coupe 135	22/06/2011	
246	1	1	141	West	Coupe 136	22/06/2011	
247	1	1	163	Noord	Coupe 137	22/06/2011	
248	1	1	159-161	West	Coupe 138	22/06/2011	
249	1	1	158	Divers	Coupe 139	22/06/2011	
250	1	1	1	Oost	Coupe 140	22/06/2011	
251	1	1	1, 157	Noord	Coupe 141	22/06/2011	
252	1	1	158	Noordwest	Coupe 157	22/06/2011	
253	1	1	159	Noord	Coupe 142	22/06/2011	

254	1	1	159	Noordoost	Coupe 143	22/06/2011	
255	1	1	160	Noordoost	Coupe 144	22/06/2011	
256	2	1	106	Noord	Coupe 145	22/06/2011	
257	2	1	107-108	Oost	Coupe 146	22/06/2011	
258	2	1		Zuid	Overzicht vlak	22/06/2011	
259	2	1		West	Overzicht vlak	22/06/2011	
260	2	1	101	West	Detail S101	23/06/2011	
261	2	1	100	West	Detail S100	23/06/2011	
262	2	1	165	Noordoost	Detail S165	23/06/2011	
263	2	1	166-167	Noordoost	Detail S166-167	23/06/2011	
264	2	1	168	Noord	Detail S168	23/06/2011	
265	2	1	169-170	Noord	Detail S169-170	23/06/2011	
266	2	1	171	Zuidoost	Detail S171	23/06/2011	
267	2	1		Zuid	Overzicht vlak	23/06/2011	
268	2	1	172	Oost	Detail S172	23/06/2011	
269	2	1	173	Zuid	Detail S173	23/06/2011	
270	2	1	174	Zuid	Detail S174	23/06/2011	
271	2	1	175	Zuid	Detail S175	23/06/2011	
272	2	1	176-179	Zuid	Detail S176-179	23/06/2011	
273	2	1	180-182	Noord	Detail S180-182	23/06/2011	
274	2	1	183	Noordwest	Detail S183	23/06/2011	
275	2	1	184	Noord	Detail S184	23/06/2011	
276	2	1	185, 186, 196	Noord	Detail S185, 186, 196	23/06/2011	
277	2	1	187	West	Detail S187	23/06/2011	
278	2	1	189-190	Oost	Detail S189-190	23/06/2011	
279	2	1	188	Oost	Detail S188	23/06/2011	
280	2	1	195	Oost	Detail S195	23/06/2011	
281	2	1	194-197	Oost	Detail S194-197	23/06/2011	
282	2	1	191-192	Zuid	Detail S191-192	23/06/2011	
283	2	1	193	Zuid	Detail S193	23/06/2011	
284	2	1	198	Oost	Detail S198	23/06/2011	
285	2	1	199	Oost	Detail S199	23/06/2011	
286	2	1	200	Oost	Detail S200	23/06/2011	
287	2	1	201	Oost	Detail S201	23/06/2011	
288	2	1	182	West	Detail S182	24/06/2011	
289	2	1	181	West	Detail S181	24/06/2011	
290	2	1	180	West	Detail S180	24/06/2011	
291	2	1	179	West	Coupe 150	24/06/2011	
292	2	1	178	West	Coupe 151	24/06/2011	
293	2	1	177	West	Coupe 153	24/06/2011	
294	2	1	190	West	Coupe 154	24/06/2011	
295	2	1	189	West	Coupe 155	24/06/2011	

296	2	1	188	West	Coupe 156	24/06/2011	
297	2	1	185	Oost	Coupe 158	24/06/2011	
298	2	1	184	West	Coupe 163	24/06/2011	
299	2	1	187	West	Coupe 164	24/06/2011	
300	2	1	194	Oost	Coupe 165	24/06/2011	
301	2	1	195	West	Coupe 166	24/06/2011	
302	2	1	191-192	West	Coupe 167-168	24/06/2011	
303	2	1	197	Oost/Noordoost	Coupe 169	24/06/2011	
304	2	1	193	West	Coupe 170	24/06/2011	
305	2	1	173, 175	Zuid	Coupe 171	24/06/2011	
306	2	1	172	Zuidwest	Coupe 172	24/06/2011	
307	2	1	174	Zuidwest	Coupe 173	24/06/2011	
308	2	1	200	West	Coupe 174	24/06/2011	
309	2	1	201	Zuidwest	Coupe 175	24/06/2011	
310	2	1	173	Zuid	Coupe 176	24/06/2011	
311	2	1	168	West	Coupe 177	24/06/2011	
312	2	1	169	West	Coupe 178	24/06/2011	
313	2	1	167	Noordoost	Coupe 179	24/06/2011	
314	2	1	186, 196	West	Coupe 180	24/06/2011	
315	2	1	166	Zuid	Coupe 182	27/06/2011	
316	2	1	171	Zuidwest	Coupe 184	27/06/2011	
317	2	1	93-94	Zuid	Coupe 185	27/06/2011	
318	2	1		Zuid	Overzicht vlak	27/06/2011	
319	2	1	202	Noord	Detail S202	27/06/2011	
320	2	1	203	Noord	Detail S203	27/06/2011	
321	2	1	204	Oost	Detail S204	27/06/2011	
322	2	1		West	Overzicht vlak	27/06/2011	
323	2	1	205	West	Detail S205	27/06/2011	
324	2	1	206	West	Detail S206	27/06/2011	
325	2	1	207	West	Detail S207	27/06/2011	
326	2	1		West	Overzicht vlak	27/06/2011	
327	2	1	173	Zuid	Detail S173	27/06/2011	
328	2	1	125	Noord	Coupe 186	27/06/2011	
329	2	1	207	West	Coupe 187	27/06/2011	
330	2	1	205	West	Coupe 188	27/06/2011	
331	2	1	206	West	Coupe 189	27/06/2011	
332	2	1	203	Noordoost	Coupe 190	27/06/2011	
333	2	1	204	West	Coupe 191	27/06/2011	
334	2	1		West	Overzicht vlak	30/06/2011	
335	2	1	211-214	Zuidoost	Detail S211-214	30/06/2011	
336	2	1	210	Zuidwest	Detail S210	30/06/2011	
337	2	1	209	Noord	Detail S209	30/06/2011	
338	2	1	208	Noordoost	Detail S208	30/06/2011	

339	2	1	215	Noordoost	Detail S215	30/06/2011	
340	2	1	175	Zuidwest	Detail S175	30/06/2011	
341	2	1	214	Noord	Coupe 192	30/06/2011	
342	2	1	212	Zuid	Coupe 194	30/06/2011	
343	2	1	210	Noord	Coupe 196	30/06/2011	
344	2	1	211	Noord	Coupe 193	30/06/2011	
345	2	1	213	Zuid	Coupe 195	30/06/2011	
346	2	1	215	Noordoost	Coupe 197	30/06/2011	
347	2	1	208	Zuid	Coupe 198	30/06/2011	
348	2	1	209	Zuid	Coupe 199	30/06/2011	

10.3 *Coupe*lijst

Coupe	Zone	Vlak	Spoor	Windrichting	Foto	Tekening	Datum	Opmerking
1	1	1	16	Zuidoost-Noordwest	17	Niet getekend	7/06/2011	
2	1	1	17	Zuidoost-Noordwest	18	Niet getekend	7/06/2011	
3	1	1	13	Zuid-Noord	19	Niet getekend	7/06/2011	
4	1	1	12	Noord-Zuid	20	1	7/06/2011	
5	1	1	9	West-Oost	21	2	7/06/2011	
6	1	1	8	West-Oost	22	3	7/06/2011	
7	1	1	4	Noordwest-Zuidoost	23	4	7/06/2011	
8	1	1	6	West-Oost	24	5	7/06/2011	
9	1	1	3	Zuidwest-Noordoost	25	6	7/06/2011	
10	1	1	5	West-Oost	26	7	7/06/2011	
11	1	1	1, 2	Noordwest-Zuidoost	27	8	7/06/2011	
12	1	1	1	West-Oost	28	9	7/06/2011	
13	1	1	14	West-Oost	29	10	7/06/2011	
14	1	1	10	West-Oost	30	11	7/06/2011	
15	1	1	7	West-Oost	31	12	7/06/2011	
16	1	1	11	Noordwest-Zuidoost	32	13	8/06/2011	
17	1	1	22	West-Oost	52	14	8/06/2011	
18	1	1	21	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	8/06/2011	
19	1	1	20	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	8/06/2011	
20	1	1	19	West-Oost	53	15	8/06/2011	
21	1	1	23	Noord-Zuid	54	16	8/06/2011	
22	1	1	26	West-Oost	55	17	8/06/2011	
23	1	1	27	West-Oost	56	18	8/06/2011	
24	1	1	36	Zuid-Noord	57	19	8/06/2011	
25	1	1	39	West-Oost	58	20	8/06/2011	
26	1	1	38	Zuidoost-Noordwest	59	21	8/06/2011	
27	1	1	32	West-Oost	60	22	8/06/2011	
28	1	1	30	West-Oost	61	23	8/06/2011	
29	1	1	35	Zuidwest-Noordoost	62	24	8/06/2011	
30	1	1	33	Zuid-Noord	63	25	8/06/2011	
31	1	1	37	Zuidoost-Noordwest	64	26	8/06/2011	
32	1	1	34	Noordoost-Zuidwest	65	27	8/06/2011	
33	1	1	45	Zuid-Noord	Niet gefotografeerd	Niet getekend	8/06/2011	
34	1	1	44	Noord-Zuid	67	28	8/06/2011	
35	1	1	29	Zuidoost-Noordwest	68	29	8/06/2011	
36	1	1	41	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	8/06/2011	
37	1	1	42	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	8/06/2011	
38	1	1	43	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	8/06/2011	

39	1	1	47	West-Oost	75	Niet getekend	9/06/2011	
40	1	1	46	Noordwest-Zuidoost	76	30	9/06/2011	
41	1	1	56	Zuidwest-Noordoost	77	31	9/06/2011	
42	1	1	48	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	9/06/2011	
43	1	1	51	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	9/06/2011	
44	1	1	55	Zuidwest-Noordoost	79	Niet getekend	9/06/2011	
45	1	1	1	West-Oost	80	32	9/06/2011	
46	1	1	58	Noordwest-Zuidoost	81	33	9/06/2011	
47	1	1	59	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	9/06/2011	
48	1	1	60	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	9/06/2011	
49	1	1	61	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	9/06/2011	
50	1	1	62	Zuidwest-Noordoost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	9/06/2011	
51	1	1	35	Noordwest-Zuidoost	82	34	9/06/2011	
52	1	1	65	West-Oost	87	35	9/06/2011	
53	1	1	64	Zuid-Noord	88	36	9/06/2011	
54	1	1	28	West-Oost	96	37	10/06/2011	
55	1	1	31	West-Oost	97	Niet getekend	10/06/2011	
56	1	1	66	West-Oost	98	38	10/06/2011	
57	1	1	67	Oost-West	Niet gefotografeerd	Niet getekend	10/06/2011	
58	1	1	68	Oost-West	Niet gefotografeerd	Niet getekend	10/06/2011	
59	1	1	69	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	10/06/2011	
60	1	1	75	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	10/06/2011	
61	1	1	70	Noordwest-Zuidoost- Noordoost-Zuidwest	99	39	10/06/2011	
62	1	1	72	Oost-West	100	40	10/06/2011	
63	1	1	73-74	West-Oost-Noord-Zuid	101	41	10/06/2011	
64	1	1	71	Zuidoost-Noordwest	102	42	10/06/2011	
65	1	1	70	Noordwest-Zuidoost	103	Niet getekend	10/06/2011	
66	1	1	74	Noord-Zuid	104	Niet getekend	10/06/2011	
67	3	1	88	Zuid-Noord	115	43	14/06/2011	
68	1	1	79-81	Noordwest-Zuidoost- Noordoost-Zuidwest	116	44	14/06/2011	
69	1	1	82	West-Oost	117	45	14/06/2011	
70	1	1	82	Noord-Zuid	118	46	14/06/2011	
71	1	1	83	Noordoost-Zuidwest- Zuidoost-Noordwest	119	47	14/06/2011	
72	1	1	87, 89	Noord-Zuid	120	48	14/06/2011	
73	1	1	85	Noordoost-Zuidwest	121	49	14/06/2011	
74	1	1	84	Noordwest-Zuidoost- Noordoost-Zuidwest	122	50	14/06/2011	
75	1	1	83	Zuidoost-Noordwest	123	Niet getekend	14/06/2011	
76	1	1	76	Noordwest-Zuidoost- Noordoost-Zuidwest	124	51	14/06/2011	

77	1	1	57	Noordoost-Zuidwest	125	52	14/06/2011	
78	1	1	76	Noordoost-Zuidwest	126	53	14/06/2011	
79	1	1	77-78	Noordoost-Zuidwest	127	54	15/06/2011	
80	1	1	79-81	Noordoost-Zuidwest	128	54	15/06/2011	
81	2	1	98	West-Oost	144	55	15/06/2011	
82	2	1	103	Noordwest-Zuidoost	145	Niet getekend	15/06/2011	
83	2	1	104	Zuid-Noord	146	Niet getekend	15/06/2011	
84	2	1	95-96	Zuid-Noord	147	56	15/06/2011	
85	2	1	102, 105	West-Oost	148	Niet getekend	15/06/2011	
86	2	1	106	West-Oost	149	Niet getekend	15/06/2011	
87	2	1	102	West-Oost	150	57	20/06/2011	
88	2	1	91	Zuid-Noord	151	58	20/06/2011	
89	2	1	135	West-Oost	152	59	20/06/2011	
90	1	1	135	West-Oost	181	60	20/06/2011	
91	1	1	127	Noordoost-Zuidwest	183	61	20/06/2011	
92	1	1	120	Noordoost-Zuidwest	Niet gefotografeerd	Niet getekend	20/06/2011	
93	1	1	112	West-Oost	184	62	20/06/2011	
94	1	1	140	Zuidwest-Noordoost	185	63	20/06/2011	
95	1	1	110	Zuid-Noord	186	Niet getekend	20/06/2011	
96	1	1	109	Zuid-Noord	Niet gefotografeerd	Niet getekend	20/06/2011	
97	1	1	136	Noordwest-Zuidoost	187	64	20/06/2011	
98	1	1	111	Noordwest-Zuidoost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	20/06/2011	
99	1	1	128	Oost-West	188	65	20/06/2011	
100	1	1	129	Oost-West	189	66	20/06/2011	
101	1	1	121	Zuidwest-Noordoost	190	67	20/06/2011	
102	1	1	132	Noordwest-Zuidost	191	68	20/06/2011	
103	1	1	133	Noordoost-Zuidwest	192	69	20/06/2011	
104	1	1	134	Noordoost-Zuidwest	193	70	20/06/2011	
105	1	1	139	Oost-West	194	71	20/06/2011	
106	1	1	113	Noordwest-Zuidoost	195	72	20/06/2011	
107	1	1	116	Noordwest-Zuidoost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	20/06/2011	
108	1	1	114	Noordwest-Zuidoost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	20/06/2011	
109	1	1	115	Noordwest-Zuidoost	196	73	20/06/2011	
110	1	1	117	Noordwest-Zuidoost	197	74	20/06/2011	
111	1	1	119	West-Oost	198	75	20/06/2011	
112	1	1	118	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	20/06/2011	
113	1	1	130	Oost-West	199	Niet getekend	20/06/2011	
114	1	1	122	Zuid-Noord	200	76	20/06/2011	
115	1	1	123- 124	West-Oost	201	77	20/06/2011	
116	1	1	126	West-Oost	202	78	20/06/2011	

117	1	1	156	Zuid-Noord	229	79	22/06/2011	
118	1	1	155	Zuid-Noord	230	80	22/06/2011	
119	1	1	153	Zuidwest-Noordoost	231	81	22/06/2011	
120	1	1	152	West-Oost	232	82	22/06/2011	
121	1	1	151	Noordwest-Zuidoost	233	83	22/06/2011	
122	1	1	150	Noord-Zuid	234	84	22/06/2011	
123	1	1	149	West-Oost	235	85	22/06/2011	
124	1	1	148	Noordoost-Zuidwest	236	86	22/06/2011	
125	1	1	147	Noordwest-Zuidoost-Noordoost-Zuidwest	237	87	22/06/2011	
126	1	1	162	Noordwest-Zuidoost	238	88	22/06/2011	
127	1	1	154	Zuidwest-Noordoost	239	89	22/06/2011	
128	1	1	147	Noordwest-Zuidoost	240	90	22/06/2011	Vervolg coupe 125
129	1	1	145	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	22/06/2011	
130	1	1	146	West-Oost	241	Niet getekend	22/06/2011	
131	1	1	144	Noord-Zuid-Oost-West	242	91	22/06/2011	
132	1	1	164	Noordwest-Zuidoost	243	92	22/06/2011	
133	1	1	144	Noord-Zuid	244	93	22/06/2011	Vervolg coupe 131
134	1	1	142	Zuidwest-Noordoost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	22/06/2011	
135	1	1	143	West-Oost	245	94	22/06/2011	
136	1	1	141	Zuid-Noord	246	95	22/06/2011	
137	1	1	163	West-Oost	247	96	22/06/2011	
138	1	1	159-160	Zuid-Noord	248	97	22/06/2011	
139	1	1	158	Zuidoost-Noordwest	249	98	22/06/2011	
140	1	1	1	Noord-Zuid	250	99	22/06/2011	
141	1	1	1, 157	West-Oost	251	100	22/06/2011	
142	1	1	159	West-Oost-Noord-Zuid	253	102	22/06/2011	
143	1	1	159	West-Oost-Noord-Zuid	254	103	22/06/2011	
144	1	1	160	Noordwest-Zuidoost	255	104	22/06/2011	
145	2	1	106	West-Oost	256	105	23/06/2011	
146	2	1	107-108	Noord-Zuid	257	106	23/06/2011	
147	2	1	182	Zuid-Noord	288	107	23/06/2011	
148	2	1	181	Zuid-Noord	289	108	24/06/2011	
149	2	1	180	Zuid-Noord	290	109	24/06/2011	
150	2	1	179	Zuid-Noord	291	110	24/06/2011	
151	2	1	178	Zuid-Noord	292	111	24/06/2011	
152	2	1	176	Zuidwest-Noordoost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	24/06/2011	
153	2	1	177	Zuid-Noord	293	112	24/06/2011	
154	2	1	190	Zuid-Noord	294	113	24/06/2011	
155	2	1	189	Zuid-Noord	295	114	24/06/2011	
156	2	1	188	Zuid-Noord	296	115	24/06/2011	
157	1	1	158	Zuidwest-Noordoost	252	101	21/06/2011	Vervolg coupe 139

158	2	1	185	Noord-Zuid	297	116	24/06/2011	
159	2	1	100	Noord-Zuid	Niet gefotografeerd	Niet getekend	24/06/2011	
160	2	1	165	Noord-Zuid	Niet gefotografeerd	Niet getekend	24/06/2011	
161	2	1	101	Noord-Zuid	Niet gefotografeerd	Niet getekend	24/06/2011	
162	2	1	199	Noord-Zuid	Niet gefotografeerd	Niet getekend	24/06/2011	
163	2	1	184	Zuid-Noord	298	117	24/06/2011	
164	2	1	187	Zuid-Noord	299	118	24/06/2011	
165	2	1	194	Noord-Zuid	300	119	24/06/2011	
166	2	1	195	Zuid-Noord	301	120	24/06/2011	
167	2	1	191	Zuid-Noord	302	121	24/06/2011	
168	2	1	192	Zuid-Noord	302	122	24/06/2011	
169	2	1	197	West-Oost-Noord-Zuid	303	124	24/06/2011	
170	2	1	193	Zuid-Noord	304	123	24/06/2011	
171	2	1	173, 175	Oost-West	305	125	24/06/2011	
172	2	1	172	Zuidoost-Noordwest	306	126	24/06/2011	
173	2	1	174	Noordoost-Zuidwest	307	127	24/06/2011	
174	2	1	200	Zuid-Noord	308	130	24/06/2011	
175	2	1	201	Zuidoost-Noordwest	309	129	24/06/2011	
176	2	1	173	Oost-West	310	128	24/06/2011	
177	2	1	168	Zuid-Noord	311	Niet getekend	24/06/2011	
178	2	1	169	Zuidwest-Noordoost	312	131	24/06/2011	
179	2	1	167	Noordwest-Zuidoost	313	Niet getekend	24/06/2011	
180	2	1	186, 196	Oost-West-Noord-Zuid	314	132	24/06/2011	
181	2	1	183	Zuidoost-Noordwest	Niet gefotografeerd	Niet getekend	24/06/2011	
182	2	1	166	Oost-West	315	133	27/06/2011	
183	2	1	92	Zuid-Noord	Niet gefotografeerd	Niet getekend	27/06/2011	
184	2	1	171	Zuidoost-Noordwest	316	134	27/06/2011	
185	2	1	93-94	Oost-West	317	135	27/06/2011	
186	2	1	125	West-Oost	328	136	27/06/2011	
187	2	1	207	Zuidwest-Noordoost	329	137	27/06/2011	
188	2	1	205	Zuid-Noord	330	138	27/06/2011	
189	2	1	206	Zuid-Noord	331	139	27/06/2011	
190	2	1	203	Noordwest-Zuidoost	332	140	27/06/2011	
191	2	1	204	Zuid-Noord	333	141	27/06/2011	
192	2	1	214	West-Oost	341	142	30/06/2011	
193	2	1	211	West-Oost	344	143	30/06/2011	
194	2	1	212	Oost-West	342	144	30/06/2011	
195	2	1	213	Oost-West	345	145	30/06/2011	
196	2	1	210	West-Oost	343	146	30/06/2011	
197	2	1	215	Noordwest-Zuidoost	346	147	30/06/2011	
198	2	1	208	Oost-West	347	148	30/06/2011	

199	2	1	209	Oost-West	348	149	30/06/2011	
200	2	1	202	West-Oost	Niet gefotografeerd	Niet getekend	30/06/2011	

10.4 *Vondstenlijst*

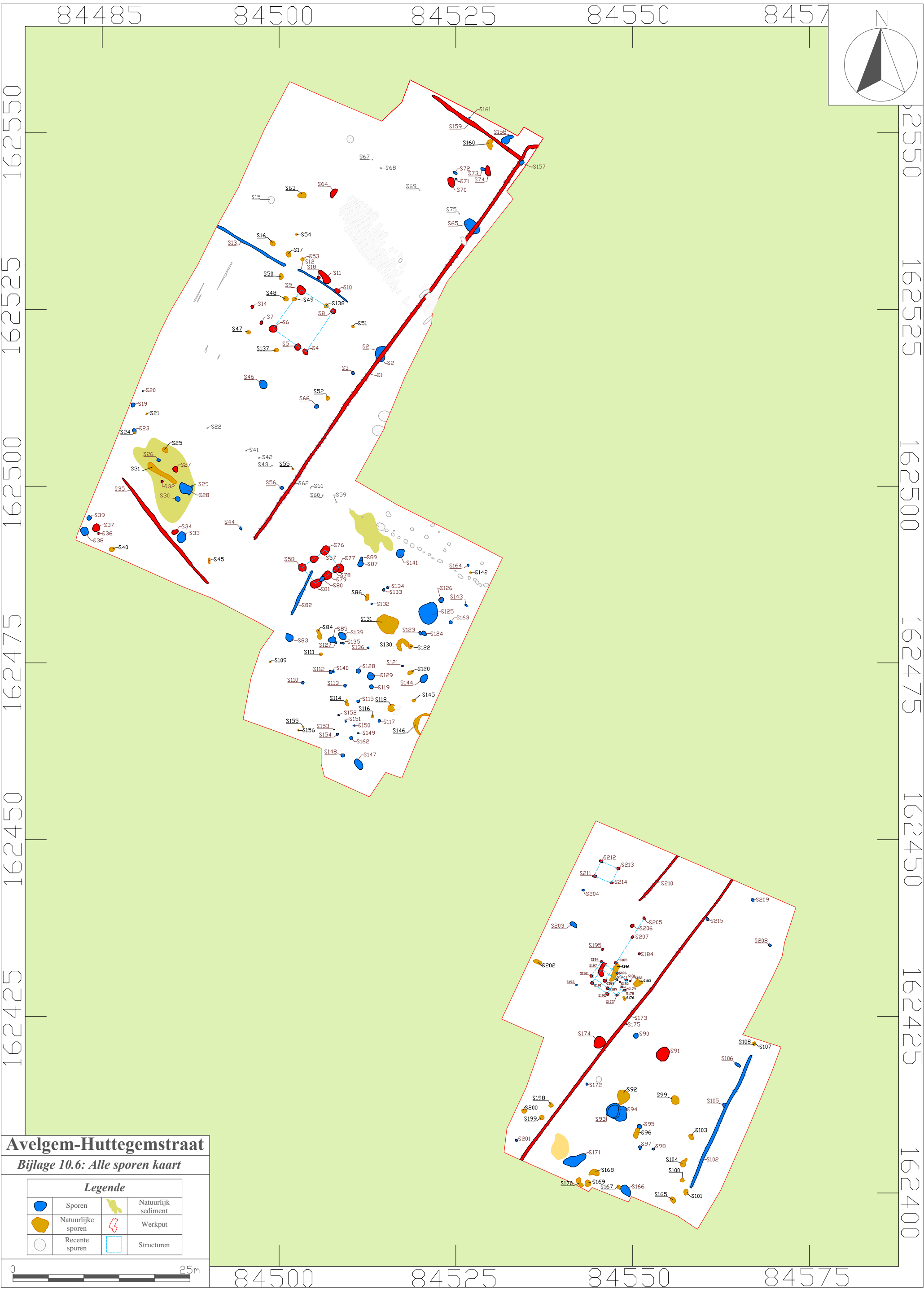
Vondstnr	Zone	Vlak	Spoornr	Categorie	Context	Datum
1	1	1		AW	Aanleg vlak	7/06/2011
2	1	1	18	AW	Aanleg vlak	7/06/2011
3	1	1	6	AW	Aanleg vlak	7/06/2011
4	1	1	10	AW	Aanleg coupe 14	7/06/2011
5	1	1	8	AW	Aanleg coupe 6	7/06/2011
6	1	1	9	AW	Aanleg coupe 5	7/06/2011
7	1	1	11	AW	Aanleg coupe 16	7/06/2011
8	1	1	35	AW	Aanleg vlak	8/06/2011
9	1	1	37	AW	Aanleg coupe 31	8/06/2011
10	1	1	27	AW	Aanleg coupe 23	8/06/2011
11	1	1	36	AW	Afwerken S36	8/06/2011
12	1	1	33	BW	Aanleg coupe 30	8/06/2011
13	1	1	57	AW	Aanleg vlak	9/06/2011
14	1	1	58	AW	Aanleg coupe 46	9/06/2011
15	1	1	58	BM	Afwerken S58	9/06/2011
16	1	1		AW	Aanleg vlak	9/06/2011
17	1	1	58	MET	Afwerken S58	9/06/2011
18	1	1	34	AW	Afwerken S34	9/06/2011
19	1	1	37	AW	Afwerken S37	9/06/2011
20	1	1	32	AW	Afwerken S32	9/06/2011
21	1	1	1	AW	Afwerken S1	10/06/2011
22	1	1	70	AW	Afwerken S70	10/06/2011
23	1	1	8	BM	Afwerken S8	10/06/2011
24	1	1	9	BM	Afwerken S9	10/06/2011
25	1	1	6	BM	Afwerken S6	10/06/2011
26	1	1	6	AW	Afwerken S6	10/06/2011
27	1	1	64	AW	Afwerken S64	10/06/2011
28	1	1	74	AW	Afwerken S74	10/06/2011
29	1	1	11	AW	Afwerken S11	10/06/2011
30	1	1	9	AW	Afwerken S9	10/06/2011
31	1	1		AW	Aanleg vlak	14/06/2011
32	3	1	88	AW, GL	Aanleg coupe 67	14/06/2011
33	1	1	57	AW	Aanleg coupe 77	14/06/2011
34	1	1	76	AW	Aanleg coupe 76	14/06/2011
35	1	1	77	AW	Aanleg coupe 79	14/06/2011
36	1	1	78	AW	Aanleg coupe 79	14/06/2011
37	1	1	79	AW	Aanleg coupe 80	14/06/2011
38	1	1	57	BM	Afwerken S57	15/06/2011
39	1	1	76	BM	Afwerken S76	15/06/2011

40	1	1	81	BM	Afwerken S81	15/06/2011
41	1	1	81	AW	Afwerken S81	15/06/2011
42	1	1	79	BM	Afwerken S79	15/06/2011
43	1	1	80	BM	Afwerken S80	15/06/2011
44	1	1	77, 78	BM	Afwerken S77-S78	15/06/2011
45	1	1	77, 78	AW	Afwerken S77-S78	15/06/2011
46	1	1	76	AW	Afwerken S76	15/06/2011
47	2	1	106	AW	Aanleg coupe 86	15/06/2011
48	2	1	91	AW	Aanleg vlak	15/06/2011
49	2	1	91	AW	Afwerken S91	17/06/2011
50	2	1	91	BM	Afwerken S91	17/06/2011
51	1	1	1	AW	Aanleg vlak	22/06/2011
52	2	1	174	Pollenbak-Boven	Coupe 173	24/06/2011
53	2	1	174	Pollenbak-Midden	Coupe 173	24/06/2011
54	2	1	174	Pollenbak-Onder	Coupe 173	24/06/2011
55	2	1	174	AW, NS	Aanleg coupe 173	24/06/2011
56	2	1	184	AW	Aanleg coupe 163	24/06/2011
57	1	1	1	BM	Afwerken S1	22/06/2011
58	2	1		SI	Aanleg vlak	30/06/2011
59	2	1	175	AW	Afwerken S175	30/06/2011
60	2	1	212	AW	Afwerken S212	30/06/2011

10.5 *Splitstabel*

Vondstnr.	Zone	Vlak	Spoor	Categorie	Aantal	Gewicht in gram	Datering	Verzamelwijze
1	1	1		AW	1	11	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg vlak 1
2	1	1	18	AW	38	2,050	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg vlak 1
3	1	1	6	AW	3	21	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg vlak 1
4	1	1	10	AW	3	273	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 14
5	1	1	8	AW	2	7	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 6
6	1	1	9	AW	4	91	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 5
7	1	1	11	AW	2	22	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 16
8	1	1	35	AW	4	87	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg vlak 1
9	1	1	37	AW	11	103	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 31
10	1	1	27	AW	1	15	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 23
11	1	1	36	AW	1	10	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S36
12	1	1	33	BW	1	227	Onbekend	Aanleg coupe 30
13	1	1	57	AW	1	8	Middeleeuws?	Aanleg vlak 1
14	1	1	58	AW	4	60	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 46
15	1	1	58	BM	2			Afwerken S58
16	1	1		AW	5	555	Middeleeuws	Aanleg vlak 1
17	1	1	58	MET	1	34		Afwerken S58
17	1	1	58	AW	6	205	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S58
18	1	1	34	AW	4	145	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S34
19	1	1	37	AW	3	5	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S37
20	1	1	32	AW	39	1,162	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S32
21	1	1	1	AW	6	16	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S1
22	1	1	70	AW	2	46	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S70
23	1	1	8	BM	2			Afwerken S8
24	1	1	9	BM	2			Afwerken S9
25	1	1	6	BM	2			Afwerken S6
26	1	1	6	AW	1	16	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S6
27	1	1	64	AW	1	7	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S64
28	1	1	74	AW	1	10	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S74
29	1	1	11	AW	1	21	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S11
30	1	1	9	AW	6	98	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S9
31	1	1		AW	1	5	Nieuwe Tijd	Aanleg vlak 1
32	3	1	88	GL	1	7	Modern	Aanleg coupe 67
32	3	1	88	SXX	1	169	Modern	Aanleg coupe 67
33	1	1	57	AW	14	224	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 77

34	1	1	76	AW	27	149	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 76
34	1	1	76	AW	77	589	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 76
35	1	1	77	AW	8	116	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 79
36	1	1	78	AW	7	50	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 79
37	1	1	79	AW	3	17	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 80
38	1	1	57	BM	2			Afwerken S57
39	1	1	76	BM	2			Afwerken S76
40	1	1	81	BM	2			Afwerken S81
41	1	1	81	AW	9	41	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S81
42	1	1	79	BM	2			Afwerken S79
43	1	1	80	BM	2			Afwerken S80
44	1	1	77-78	BM	2			Afwerken S77-78
45	1	1	77-78	AW	37	357	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S77-78
46	2	1	76	AW	52	426	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S76
47	2	1	106	AW	1	26	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 86
48	2	1	91	AW	12	98	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg vlak 1
49	2	1	91	AW	4	67	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S91
49	2	1	91	SI	1	11		Afwerken S91
50	2	1	91	BM	2			Afwerken S91
51	1	1	1	AW	7	79	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg vlak 1
52	2	1	174	PLBK	1			Coupe 173
53	2	1	174	PLBK	1			Coupe 173
54	2	1	174	PLBK	1			Coupe 173
55	2	1	174	AW	4	98	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 173
55	2	1	174	NS	1	11		Aanleg coupe 173
56	2	1	184	AW	1	1	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Aanleg coupe 163
57	1	1	1	BM	2			Afwerken S1
58	2	1		SI	1	4		Aanleg vlak 1
59	2	1	175	AW	6	28	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S175
60	2	1	212	AW	2	15	Late IJzertijd - Vroeg Romeins	Afwerken S212

Avelgem-Huttegemstraat

Bijlage 10.6: Alle sporen kaart

Legende			
	Sporen		Natuurlijk sediment
	Natuurlijke sporen		Werkput
	Recente sporen		Structuren

Bijlage 10.7: Palynologische waardering van de vindplaats te Avelgem – Huttegemstraat

A. Maurer

Rapport EARTH 2012-82

Opdrachtgever BAAC Vlaanderen

© 2012 www.earth-arch.eu

Inleiding

Ten behoeve van de bepaling van de kwaliteit en het archeologisch potentieel voor het onderzoek aan de site Huttegemstraat te Avelgem zijn in totaal 6 pollenmonsters beschikbaar voor een waardering op palynologische resten. Deze monsters zijn afkomstig uit een Late IJzertijd- Vroeg Romeinse kuil. Op basis van de waardering wordt beslist welke monsters geschikt zijn voor een analyse om onderstaande vraagstellingen te beantwoorden.

Vraagstelling

Op basis van het evaluatierapport zijn de volgende vraagstellingen opgesteld:

- *'Welke uitspraken kunnen worden gedaan over de voedsel economie van de vindplaats en van de gewassen die verbouwd werden?'*
- *'Welke uitspraken kunnen worden gedaan over het landschap ten tijde van het gebruik van de locatie?'*

Materiaal

Er is een overzicht gegeven van de gewaardeerde monsters in tabel 1 in de bijlage. De zes palynologische monsters zijn afkomstig uit één kuil (spoornummer 174). De palynologische monsters zijn genomen uit drie pollenbakken (V54, V53 en V52). Deze pollenbakken zijn boven elkaar en deels overlappend in het profiel van de kuil geslagen (zie afbeeldingen 1 en 2 in de bijlage).

Methode

Voor de waardering van de palynologische resten zijn zes monsters van 10 ml grond geprepareerd volgens de standaard absolute¹ pollenbereiding, dit door mevrouw M. Hagen aan het Laboratorium Sedimentanalyse van de VU Amsterdam. Vervolgens zijn de preparaten met behulp van een doorvallend-lichtmicroscop met een vergroting tot 1000 maal geïnspecteerd op de aanwezigheid van pollenkorrels en andere microresten als sporen, algen en dergelijke (de zogenaamde 'non-pollen palynomorfen'). Ook hierbij is in het bijzonder gelet op de criteria kwantiteit en kwaliteit als gevolg van conservering, de diversiteit aan taxa en de aanwezigheid van natuurlijke - en economische planten.

¹ Met toevoeging van 2 tabletten exotische sporen van *Lycopodium* sp., waarbij $\bar{X}=18583$, $s=\pm 3820$ en $v=\pm 4,1\%$.

Resultaten & discussie

Een overzicht van de resultaten van de palynologische waardering is opgenomen in tabel 1 in de bijlage.

De zes monsters die gewaardeerd zijn op palynologische resten bevatten, afgezien van relatief hoge concentraties houtskoolpartikels, geen bruikbaar materiaal voor verdere analyse. De concentratie aan pollenkorrels in de monsters is zeer laag en door de slechte conservatie van de aangetroffen pollen is het niet mogelijk om het materiaal verder te determineren.

Conclusie

De palynologische monsters uit de verschillende lagen van spoor 174 (V1, V2, V3, V4, V5 en V6) bevatten een zeer laag aantal stuifmeelkorrels welke slecht geconserveerd zijn. Derhalve zijn geen van de monsters geschikt voor analyse wat betreft de vraagstellingen met betrekking tot voedsel economie van de vindplaats en de vraagstellingen met betrekking tot het toenmalige landschap en milieu.

Bijlage

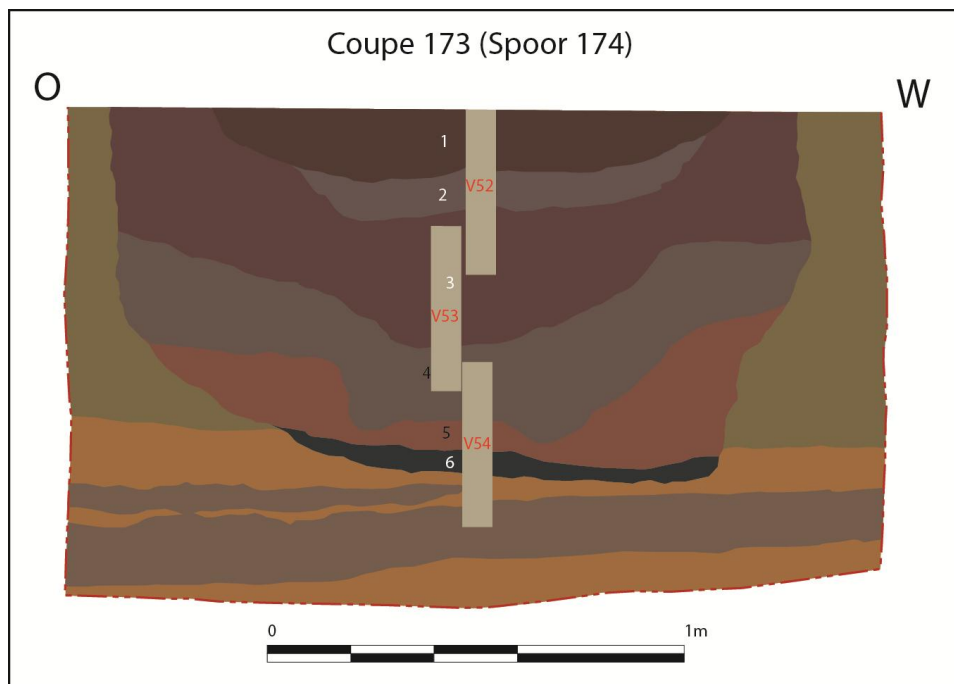
Tabel 1: Monsterlijst met resultaten en aanbeveling ter analyse. Met J = ja en N = nee.

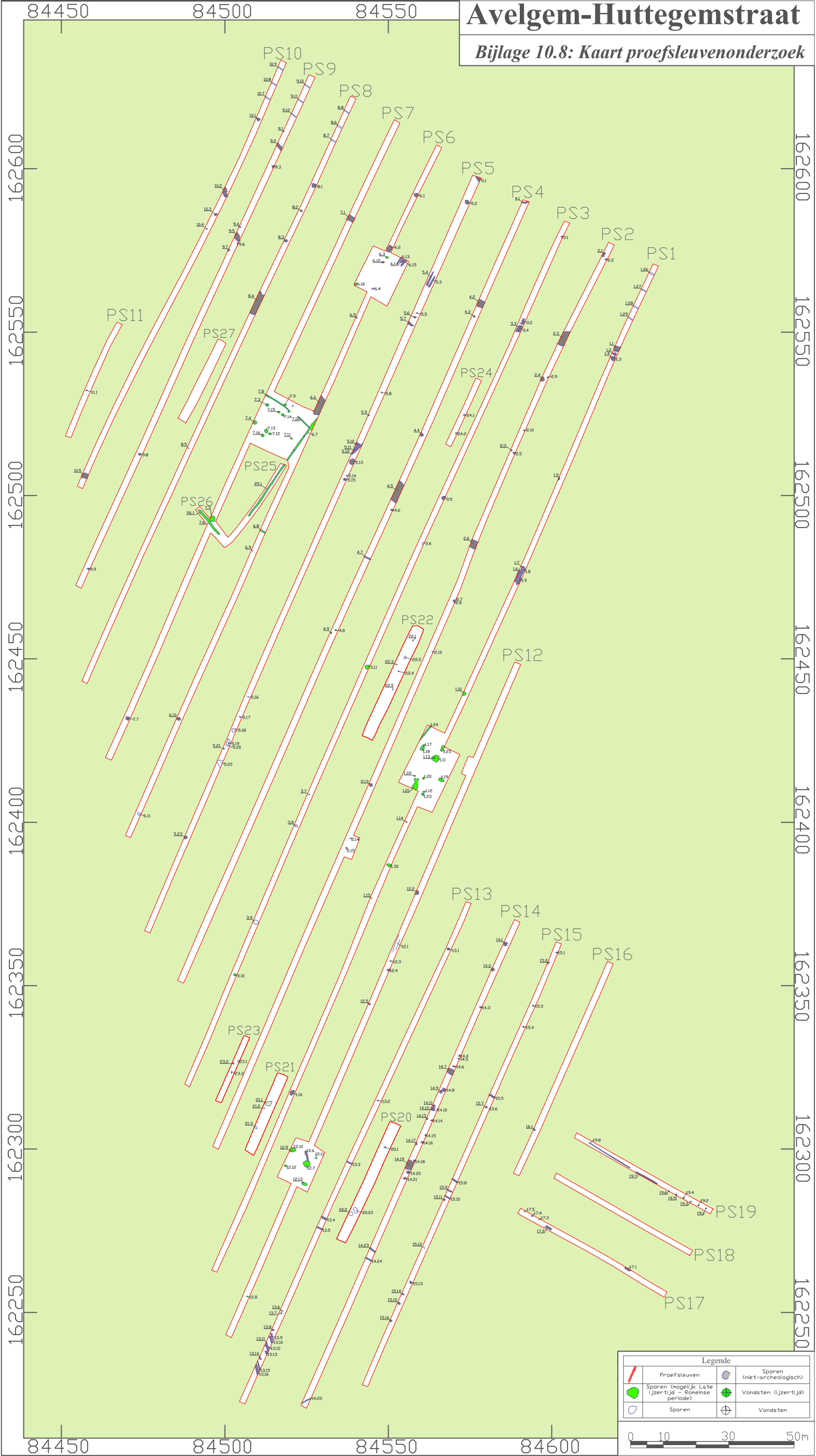
Vondst-nummer	Spoor	Laag	Datering	Aard	Volume	Conservering	Diversiteit	Analyse
V1	174	1	IJzertijd-Romeinse tijd	Pollen	10 ml	*	*	N
V2	174	2	IJzertijd-Romeinse tijd	Pollen	10 ml	*	*	N
V3	174	3	IJzertijd-Romeinse tijd	Pollen	10 ml	*	*	N
V4	174	4	IJzertijd-Romeinse tijd	Pollen	10 ml	*	*	N
V5	174	5	IJzertijd-Romeinse tijd	Pollen	10 ml	*	*	N
V6	174	6	IJzertijd-Romeinse tijd	Pollen	10 ml	*	*	N

Afbeelding 1: Foto van spoor 174 waaruit de pollenbakken afkomstig zijn.

Afbeelding 2: Tekening van spoor 174 waarin de verschillende lagen en de drie pollenbakken zijn weergegeven.

EARTH Integrated Archaeology ¹⁴C dateringsrapport

Resultaat ¹⁴C datering monster 25 Avelgem

Gedateerd materiaal: verkoolde Gierstkorrels (*Panicum sp.*)

Monster nummer	Lab nr	¹⁴ C ouderdom BP	δ ¹³ C‰ VPDB
Avelgem-25	Ua-46784	1 888 ± 30	-25*

*) standaardwaarde

Monster nummer	Lab nr	Gecalibreerde ouderdom 1σ (68,2%)	Gecalibreerde ouderdom 2σ (95,4%)
Avelgem-25	Ua-46784	60 AD - 140 AD (68,2%)	50 AD - 220 AD (95,4%);

De monsters zijn gedateerd door het Ångström Laboratory van de Uppsala Universitet, Zweden. Voor de calibratie van de monsters is gebruik gemaakt van het programma OxCal 3.10, met de dataset IntCal09 van Reimer *et al.* (2009).

Voorbewerking:

- 1) 1% HCl is toegevoegd, het mengsel is gedurende 10 uur verhit (80 °C); tijdens dit proces worden de carbonaten verwijderd.
- 2) 0.5% NaOH is toegevoegd, het mengsel is gedurende 1 uur verhit (80 °C). Bij dit proces wordt zowel een oplosbare als een niet-oplosbare fractie dateerbaar materiaal verkregen. De niet-oplosbare fractie (INS-fractie genoemd) bestaat voornamelijk uit het originele organische materiaal en zou de meest betrouwbare datering moeten opleveren. De oplosbare fractie (SOL-fractie) slaat onder invloed van geconcentreerd HCl neer. Deze neerslag, welke voornamelijk uit humus bestaat, wordt gewassen en gedroogd.
- 3) Voor de AMS-meting is het gewassen en gedroogde materiaal (op pH 4) verbrand tot CO₂ en omgezet tot grafiet, gebruikmakend van een Fe-katalyst reactie. De ouderdom van de INS fractie is uiteindelijk gemeten.

*) alleen de SOL-fractie is gedateerd.

Reimer, P.J., Baillie, M.G.L., Bard, E., Bayliss, A., Beck, J.W., Blackwell, P.G., Bronk Ramsey, C., Buck, C.E., Burr, G.S., Edwards, R.L., Friedrich, M., Grootes, P.M., Guilderson, T.P., Hajdas, I., Heaton, T.J., Hogg, A.G., Hughen, K.A., Kaiser, K.F., Kromer, B., McCormac, F.G., Manning, S.W., Reimer, R.W., Richards, D.A., Southon, J.R., Talamo, S., Turney, C.S.M., van der Plicht, J. & Weyhenmeyer, C.E., 2009. IntCal09 and Marine09 radiocarbon age calibration curves, 0–50,000 years cal BP. *Radiocarbon* 51(4): 1111–50.